

DESA
UNICUM

TYLKO DLA DOROSŁYCH

SZTUKA I EROTYKA

AUKCJA 28 STYCZNIA 2020 WARSZAWA

TYLKO DLA DOROSŁYCH

SZTUKA I EROTYKA

**UWAGA! TREŚCI ZAWARTE W KATALOGU PRZEZNACZONE SĄ DLA OSÓB,
KTÓRE UKOŃCZYŁY 18 ROK ŻYCIA**

AUKCJA 28 STYCZNIA 2020

CZAS AUKCJI

28 stycznia 2020 (wtorek), 19:00

WYSTAWA OBIEKTÓW

14 – 28 stycznia

poniedziałek – piątek, 11:00 – 19:00

sobota, 11:00 – 16:00

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY

Dom Aukcyjny Desa Unicum

ul. Piękna 1a, Warszawa

KOORDYNATORZY

Marek Wasilewicz

tel: 795 122 702, 22 163 66 47

m.wasilewicz@desa.pl

Jadwiga Beck

tel: 795 122 720

e-mail: j.beck@desa.pl

ZLECENIA LICYTACJI

zlecenia@desa.pl, 22 163 67 00

ZARZĄD DESA UNICUM

JULIUSZ WINDORBSKI
Prezes Zarządu

JAN KOSZUTSKI
Wiceprezes Zarządu

MAŁGORZATA KULMA
Główna Księgowa

IZA RUSINIAK
Dyrektor Departamentu Projektów Aukcyjnych

AGATA SZKUP
Dyrektor Departamentu Sprzedaży

SEKRETARIAT ZARZĄDU

Małgorzata Łysik
tel. 22 163 66 65
biuro@desa.pl

DZIAŁ MARKETINGU

Marta Czartoryska-Żak
Dyrektor Marketingu
m.czartoryska-zak@desa.pl
tel. 662 280 480

Marta Wiśniewska
Marketing Manager
m.wisniewska@desa.pl
tel. 795 122 709

Maria Olszak,
Specjalista ds. marketingu
m.olszak@desa.pl
tel. 22 163 67 61, 795 122 723,

PUBLIC RELATIONS

Agnieszka Marszał
Business & Culture
pr@desa.pl
tel. 793 919 109

DZIAŁ KSIĘGOWOŚCI

Małgorzata Kulma
Główna Księgowa
m.kulma@desa.pl
tel. 22 163 66 80

Marlena Ulejczyk
Zastępca Głównej Księgowej
m.ulejczyk@desa.pl
tel. 506 252 141

Katarzyna Krzyżanowska
Księgowa
k.krzyzanowska@desa.pl
tel. 538 052 090

DZIAŁ PRAWNY

Wojciech Dziakowski
Radca Prawny
w.dziakowski@desa.pl
tel. 22 163 67 86 / 664 981 452

DZIAŁ LOGISTYCZNY

Milena Lutomińska
Dyrektor Działu
m.lutomińska@desa.pl
tel. 795 122 714

Kacper Tomaszewicz
Kierownik ds. transportów i logistyki
k.tomaszewicz@desa.pl
tel. 795 122 708

DZIAŁ IT

Piotr Gołębiowski
Koordynator Projektów IT
p.golebiowski@desa.pl
tel. 502 994 225

Wojciech Kosmala
Digital Manager
w.kosmala@desa.pl
tel. 664 150 861

KONTA BANKOWE

mBank S.A. Swift: BREXPLPWWA3
PLN: 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002
EUR: 43 1140 2062 0000 2380 1100 1005
USD: 16 1140 2062 0000 2380 1100 1006

DESA UNICUM SA

ul. Piękna 1A, 00-477 Warszawa, tel. 22 163 66 00, biuro@desa.pl
NIP: 5272644731 / REGON: 142733824 / KRS: 0000718495
Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy
XII Wydział Gospodarczy, kapitał zakładowy 85 055 000 zł

okładka front poz. 28 Edward Krasiński, Akt surrealistyczny, lata 50. XX w. **II okładka - strona 1** poz. 143 Ikeda Terukata, Shunga z dwiema kobietami, około 1899
strona 2 poz. 9 Edward Dwurnik, Czerwone tulipany, 2008 **strona 4** poz. 4 Eugeniusz Markowski, Bez tytułu, 1985 **strona 8** poz. 3 Kazimierz Mikulski, „Przed śniadaniem”, 1965
IV okładka poz. 31, Akt. Krasnalica ogrodowa Tylko dla dorosłych. Sztuka i erotyka. 28 stycznia 2020 **ISBN** 978-83-66377-50-9 **kod aukcji** 689KOL012 **nakład** 2 500 egzemplarzy
konceptcja graficzna Monika Wojnarowska **opracowanie graficzne** Krzysztof Załęski **konsultacje** Wojciech Łowicki **zdjęcia** Marcin Koniak, Paweł Bobrowski
prenumerata katalogów prenumerata@desa.pl **druk** ArtDruk Kobyłka

DEPARTAMENT PROJEKTÓW AUKCYJNYCH

Biurowie przyjeżdżają: tel. 22 163 66 10, wyceny@desa.pl, pon.-pt. 11-19, sob. 11-16

wyceny biżuterii: śr. 15-19, czw. 11-15, DESA Biżuteria, Nowy Świat 48, Warszawa, tel. 22 826 44 66, bizuteria@desa.pl

**IZA
RUSINIAK**
Dyrektor Departamentu
Projektów Aukcyjnych
i.rusiniak@desa.pl
22 163 66 40
664 981 463

**TOMASZ
DZIEWICZ**
Kierownik Działu
Sztuka Dawna
t.dziejewicz@desa.pl
22 163 66 46
735 208 999

**ARTUR
DUMANOWSKI**
Kierownik Działu
Sztuka Najnowsza
i Projekty Specjalne
a.dumanowski@desa.pl
22 163 66 42
795 122 725

**KLARA CZERNIEWSKA
ANDRYSZCZYK**
P.O. Kierownika Działu
Sztuka Współczesna
k.czerniewska@desa.pl
22 163 66 41
664 150 866

**JOANNA
TARNAWSKA**
Ekspert Komisji
Wycen i Ocen
Sztuka polska XIX i XX w.
j.tarnawska@desa.pl
22 163 66 11
698 666 189

**MAREK
WASILEWICZ**
Starszy Specjalista
Sztuka Dawna
m.wasilewicz@desa.pl
22 163 66 47
795 122 702

**MALGORZATA
SKWAREK**
Starszy Specjalista
Sztuka Dawna
m.skwarek@desa.pl
22 163 66 48
795 121 576

**KATARZYNA
ŻEBROWSKA**
Starszy Specjalista
Fotografia Kolekcjonerska
k.zebrowska@desa.pl
22 163 66 49
539 546 701

**MAGDALENA
KUŚ**
Starszy Specjalista
Sztuka Użytkowa
m.kus@desa.pl
22 163 66 44
795 122 718

**EVA-YOKO
GAULT**
Specjalista
Sztuka Użytkowa
e.gault@desa.pl
22 163 66 54
664 150 862

**CEZARY
LISOWSKI**
Specjalista
Sztuka Użytkowa, Design
c.lisowski@desa.pl
22 163 66 51
788 269 908

**AGATA
MATUSIELAŃSKA**
Specjalista
Sztuka Współczesna
a.matusielanska@desa.pl
22 163 66 50
539 546 699

**JULIA
MATERNA**
Specjalista
Sztuka Dawna
j.materna@desa.pl
22 163 66 52
538 649 945

**KAROLINA
KOŁTUNICKA**
Specjalista
Sztuka Młoda i Najnowsza
k.koltunicka@desa.pl
22 163 66 43
664 150 864

**MARCIN
LEWICKI**
Asystent
Sztuka Współczesna
m.lewicki@desa.pl
22 163 66 15
788 260 055

**ALICJA
SZNAJDER**
Asystent
Sztuka Użytkowa
a.sznajder@desa.pl
22 163 66 45
502 994 177

**PAULINA
ADAMCZYK**
Asystent
Sztuka Dawna
p.adamczyk@desa.pl
22 163 66 14
532 759 980

DEPARTAMENT SPRZEDAŻY

AGATA SZKUP
Dyrektor Departamentu Sprzedaży
a.szkup@desa.pl
22 163 67 01
692 138 853

ALEKSANDRA ŁUKASZEWSKA
Kierownik Galerii
a.lukaszevska@desa.pl
22 163 67 05
664 981 465

MICHAŁ BOLKA
Doradca Klienta
m.bolka@desa.pl
22 163 67 03
664 981 449

KAROLINA CIEŚIELSKA
Doradca Klienta
k.ciesielska@desa.pl
22 163 67 12
668 135 447

MAŁGORZATA NITNER
Doradca Klienta
m.nitner@desa.pl
22 163 67 02
514 446 892

JADWIGA BECK
Doradca Klienta
j.beck@desa.pl
795 122 720

MAJA LIPIEC
Doradca Klienta
m.lipiec@desa.pl
22 163 67 07
538 647 637

MARTA LISIAK
Doradca Klienta
m.lisiak@desa.pl
22 163 67 04
788 265 344

ALEKSANDRA KASPRZYŃSKA
Doradca Klienta
a.kasprzyńska@desa.pl
506 252 031

KINGA JAKUBOWSKA
Doradca Klienta
k.jakubowska@desa.pl
698 668 221

BIURO OBSŁUGI KLIENTA

poniedziałek 11:00 – 19:00, sobota 11:00 – 16:00, tel. 22 163 66 00, bok@desa.pl

URSZULA PRZEPIÓRKA
Dyrektor Działu
u.przepiorka@desa.pl
22 163 66 01
795 121 579

ANNA MAZUREK
Specjalista ds. rozliczeń
a.mazurek@desa.pl
22 163 66 09
664 150 867

MAGDALENA OŁTARZEWSKA
Asystent ds. rozliczeń
m.oltarzewska@desa.pl
22 163 66 03
506 252 044

KORA KULIKOWSKA
Asystent ds. rozliczeń
k.kulikowska@desa.pl
22 163 66 06
788 262 366

MICHALINA KOMOROWSKA
Asystent
m.komorowska@desa.pl
22 163 66 20
882 350 575

JUSTYNA PŁOCIŃSKA
Asystent
j.plocinska@desa.pl
22 163 66 03
538 977 515

DZIAŁ ADMINISTROWANIA OBIEKTAMI

Punkt wydań obiektów: poniedziałek – piątek 11:00 – 19:00, sobota 11:00 – 16:00
tel. 22 163 66 20, wydania@desa.pl

KAROLINA ŚLIWIŃSKA
Kierownik Działu
k.sliwinska@desa.pl
22 163 66 21
795 121 579

PAWEŁ WĄTROBA
Specjalista ds. obiektów
p.watroba@desa.pl
22 163 66 21
514 446 849

PAWEŁ WOŁYŃIAK
Asystent ds. obiektów
p.wolyniak@desa.pl
22 163 66 21
506 251 934

MARCIN KONIAK
Fotograf
m.koniak@desa.pl
22 163 66 74
664 981 456

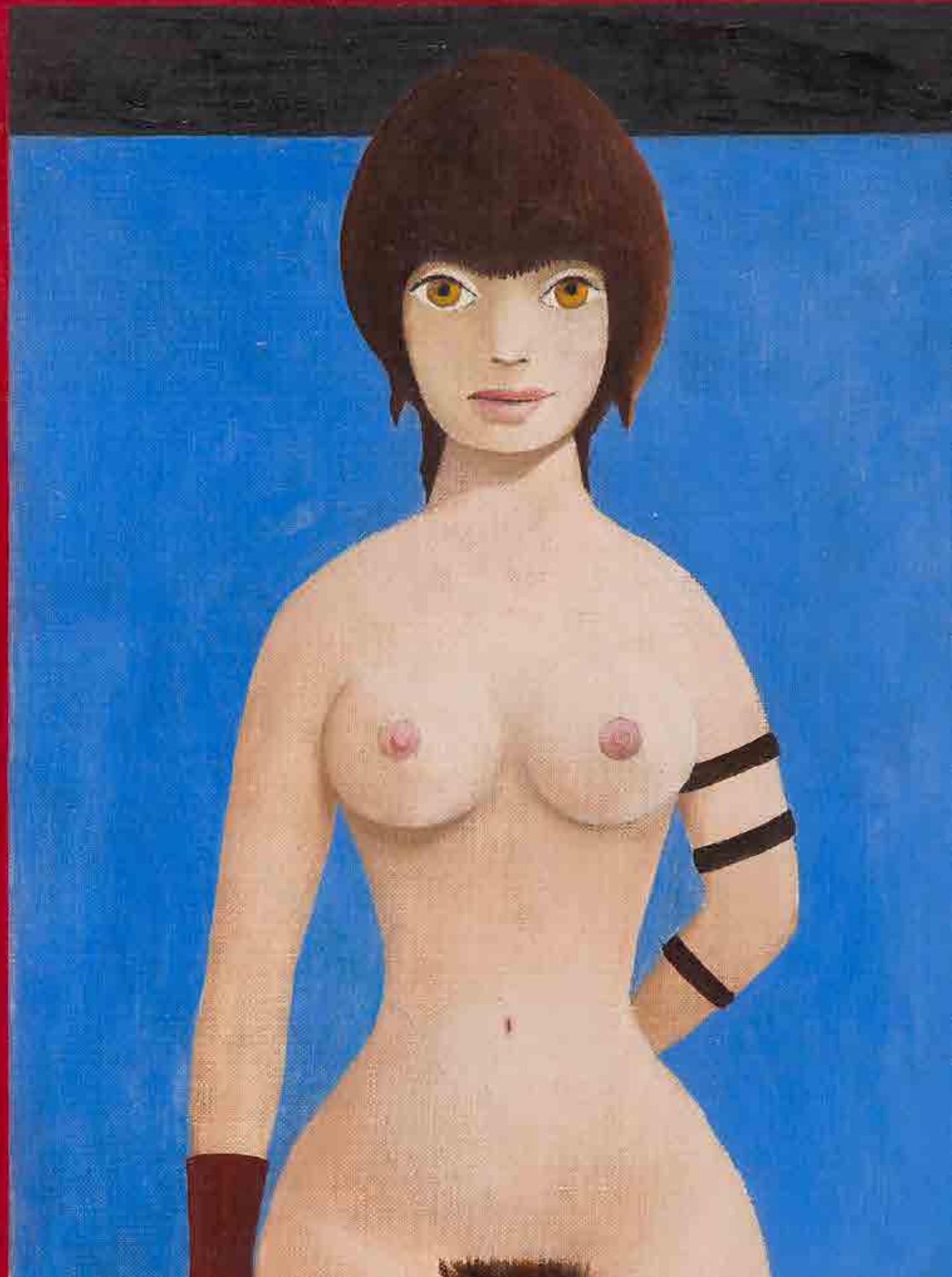

MARLENA TALUNAS
Fotoedytor
m.talunas@desa.pl
22 163 66 75
795 122 717

PAWEŁ BOBROWSKI
Fotograf
p.bobrowski@desa.pl
22 1636 675

STUDIO FOTOGRAFICZNE

INDEKS

- Adler Robert **125-128**
- Allouard Henri **41**
- Araki **51**
- Barszczak Wiesław **49**
- Bayros Franz von **69-73, 109-110**
- Bonnefoit Alain **34**
- Błocki Włodzimierz **75**
- Chimot Édouard **111**
- Clark Larry **60**
- Dawski Stanisław **24-26**
- Devéria Achille **76**
- Dobkowski Jan **12-13**
- Drużycki Jerzy **136**
- Durek Wojciech **38**
- Dwurnik Edward **9**
- Dąbrowski Ryszard **121-124**
- Eggeler Stefan **82, 87**
- Eleszkiewicz Stanisław **16**
- Falender Barbara **45-46**
- Fendi Peter **80**
- Ferron Jacques **78**
- Flisak Jerzy **22**
- Gabryelczyk Maciej **23**
- Geiger Willi **112**
- Hajek-Halke Heinz **56**
- Heller Frank J. **55**
- Hicks Ken **58-59**
- Jackiewicz Władysław **14**
- Janica Michał **35**
- Karwath Cary von **85**
- Keller Rudolf **88, 100-108**
- Klimowski Stanisław **64**
- Kobyliński Szymon, przypisywany **21**
- Kobyliński Szymon **20**
- Kolekcja Franciszka Waltera **64-114**
- Kraśniński Edward **28**
- Kulik Oleg **29**
- Kultura Zrzuty **33**
- Lenica Alfred **15**
- Maciejowski Marcin **8**
- Markowski Eugeniusz **4**
- Mianowski Lucjan **36**
- Mikulski Kazimierz **1-3**
- Molinier Pierre **63**
- Moro Vala **91-92**
- Nowosielski Jerzy **5-6, 27**
- Ojciec Rene **129-131**
- Pawel Szarlota **134-135**
- Pecheur Jean de **83**
- Pustoła Konrad **57**
- Rops Felicien **84, 93-99**
- Roszkowska Teresa **17**
- Rowlandson Thomas **77**
- Rumiak Sławomir **61-62**
- Sandomierz Agnieszka **18-19**
- Sasnal Wilhelm **10**
- Saudek Jan **48**
- Schnitzler Arthur **82**
- Sosnowska Beata **115-117**
- Starowieyski Franciszek **32**
- Strömholm Christer **52**
- Szyborska Anna Helena **118-120**
- Tarkawian Mariusz **11**
- Terukata Ikeda **142-143**
- Trapp Georg H. **82**
- Trystuła Krzysztof **132-133**
- Uniechowski Antoni **137-139**
- Vertès Marcel **79**
- Wałkuski Wiesław **53**
- Wenck Ernst **39**
- Wolski Xawery **47**
- Zichy Mihály **81**
- Żechowski Stefan **7**

1 †

KAZIMIERZ MIKULSKI

1918-1998

Erotyk

tusz/papier, 24 x 36 cm

na odwrociu pieczętka: 'Ze Spuścizny artystycznej | KAZIMIERZA
MIKULSKIEGO | Potwierdzam autentyczność | [odręczny podpis]
Emilia Frej 5.06.2014'

estymacja:

6 000 - 9 000 PLN

1 400 - 2 100 EUR

2 †

KAZIMIERZ MIKULSKI

1918-1998

Dziewczynka

ołówek, tusz/papier, 30 x 23 cm (arkusz)

estymacja:

6 000 - 10 000 PLN

1 400 - 2 400 EUR

POCHODZENIE:

kolekcja prywatna, Kraków

LOLITY I LALKI KAZIMIERZA MIKULSKIEGO

Wysublimowana erotyka prac Kazimierza Mikulskiego zakorzeniona jest w tradycji surrealizmu, który jako sposób myślenia i tworzenia inspirował szereg artystek i artystów zrzeszonych w tzw. Grupie Krakowskiej. Artysta przez ponad 3 dekady swojej aktywności zawodowej związany był również z założonym przez Zofię i Władysława Jaremów i istniejącym do dziś Państwowym Teatrem Lalki i Maski „Groteska”, w którym działał jako kierownik plastyczny, tworzył scenografie, lalki, maski i kostiumy do klasycznych utworów Brechta, Jarry’ego, Jerszowa, Mrożka czy Różewicza. Zrealizowane dla „Groteski” lalki, a także rysunki i szkice artysty prezentowane były ostatnio w ramach wystawy „Lalki: Teatr, film, polityka” w warszawskiej Zachęcie wiosną 2019.

Prezentowana praca – charakterystyczny dla Mikulskiego wielopostaciowy rysunek ołówkiem i tuszem na papierze – zdaje się nawiązywać właśnie do jego twórczości teatralnej. Ukazana na osi centralnej dziewczynka przypomina lalkę o niemym wyrazie pustych oczu, w które wpatrzony widz projektuje dowolne treści. Wokół postaci, przedstawionej w bliżej nieokreślonej przestrzeni wnętrza, zaznaczonej jedynie poprzez trzy zbiegające się w prawym dolnym rogu linie, krążą baśniowe stwory. Przy nogach warują ni to kaczki, ni żaby o uwypuklonych – męskich, człowieczych! – narządach płciowych; na wysokości głowy i bioder lewitują zaludniające wiele rysunków Mikulskiego maski o zwierzęcych oczach i nosach Baby Jagi. Pozbawiona cech narracyjnych scena jawi się jako starannie wyreżyserowana metafora okresu dojrzewania: centralna postać zaopatrzona jest w rekwizyty znamionujące z jednej strony niewinną dziecięcość – trzymaną z nonszalaną pod pachą lalkę, zgrzebne warkocze i kokardę na głowie, z drugiej zaś rodzącą się – czy raczej, imputowaną przez artystę – seksualność, reprezentowaną przez podciągniętą do wysokości nagiego łona szkolną sukienkę, „doroste” pończochy z podwiązką czy zaznaczone w dosadny sposób krągłe piersi. Krążące wokół dziewczynki postaci – czy raczej baśniowe, senne widziadła – budują dramaturgię sceny poprzez pełną napięcia, zwielokrotnioną grę spojrzeń.

„Lolito, światłości mojego życia, ogniu moich lędźwi. Grzechu mój, moja duszo. Lo-li-to: koniuszek języka robi trzy kroki po podniebieniu, przy trzecim stuka w zęby. Lo. Li. To. Na imię miała Lo, po prostu Lo, z samego rana, i metr czterdzieści siedem w jednej skarpetce. W spodniach była Lolą. W szkole – Dolly. W rubrykach – Dolores. Lecz w moich ramionach zawsze była Lolitą”.

Vladimir Nabokov, „Lolita”, tłum. Robert Stiller

Pozbawione cech osobowych, odrealnione młode dziewczyny stanowią jeden z najczęściej powtarzających się motywów w malarstwie, rysunku a także poezji Mikulskiego. Porównywalne niekiedy do postaci Wenus Lucasa Cranacha Starszego, niemieckiego malarza i grafika okresu renesansu, odznaczają się silnym konturem, matematycznym niemal określeniem formy, a także szczególnym rodzajem prostoliniowości i poetycką, liryczną aurą.

Jak pisał Marek Sołtysik: „Dla artysty kobieta jest zjawiskiem, dla którego i warto żyć, i nie warto umierać”. Sam Mikulski zaś, w jednym ze swoich wierszy, deklaruje: „Kocham kobietę siedzi naprzeciw odległa”.

3 †

KAZIMIERZ MIKULSKI

1918-1998

“Przed śniadaniem”, 1965

olej/plótno, 66 x 47 cm

sygnowany, datowany i opisywany na odwrociu: 'Przed śniadaniem | Kazimierz Mikulski | [nieczytelny] 1965' oraz naklejka z opisem pracy w języku angielskim

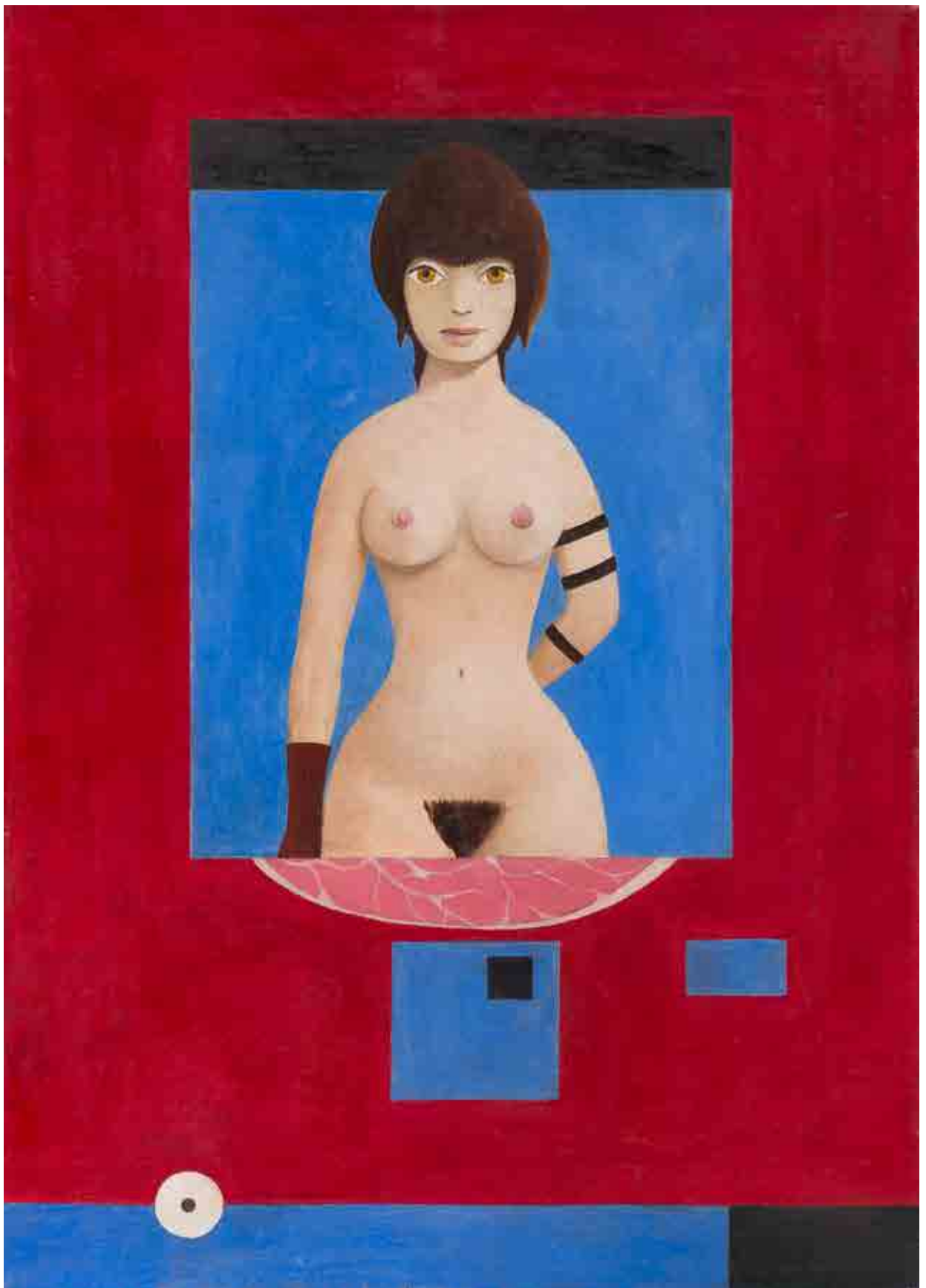
estymacja:

120 000 - 160 000 PLN

27 800 - 37 100 EUR

„Mikulski jest w pierwszym rzędzie lirycznym poetą pięknej baśni. I był nim, zanim stał się malarzem i scenografem i zanim napisał swój pierwszy wiersz. Z tej też zapewne przyczyny nawet rzeczowi i chłodni w swych analizach krytycy uciekają w zetknięciu się z jego sztuką w poezję. I mają rację, gdyż drzwi do ujętej w widzialny kształt wyobraźni artysty najłatwiej otwiera się kluczem poezji”.

Jerzy Madeyski

4 †

EUGENIUSZ MARKOWSKI

1912-2007

Bez tytułu, 1985

olej/piótno, 130 x 99,8 cm

sygnowany l.d.: 'E. Markowski', datowany i opisany u góry:
'WARSZAWA. KWIECIEŃ - 1925. 2.6. [nieczytelne]'

estymacja:

50 000 - 80 000 PLN

57 900 - 81 100 EUR

POCHODZENIE:

kolekcja prywatna, Polska

WYSTAWIANY:

Monograficzny pokaz prac artysty, Galeria Milano, Warszawa, 6-22 października 2003

5 †

JERZY NOWOSIELSKI

1923-2011

“Akt nad morzem”, 1982

olej/plótno, 80 x 60 cm

sygnowany, datowany i opisany na odwrociu: 'Jerzy Nowosielski 1982 | "AKT NAD MORZEM,"

na odwrociu naklejka z Galerii Starmach w języku angielskim, papierowa naklejka wywozowa w języku angielskim, nalepka domu aukcyjnego AGRA ART oraz nalepka Galerii Grafiki i Plakatu

estymacja:

250 000 - 350 000 PLN

57 900 - 81 100 EUR

OPINIE:

autentyczność skonsultowana z Fundacją Nowosielskich w Krakowie

WYSTAWIANY:

Kolekcja Grupy Krakowskiej, Galeria Krzysztofory, Kraków, 1983

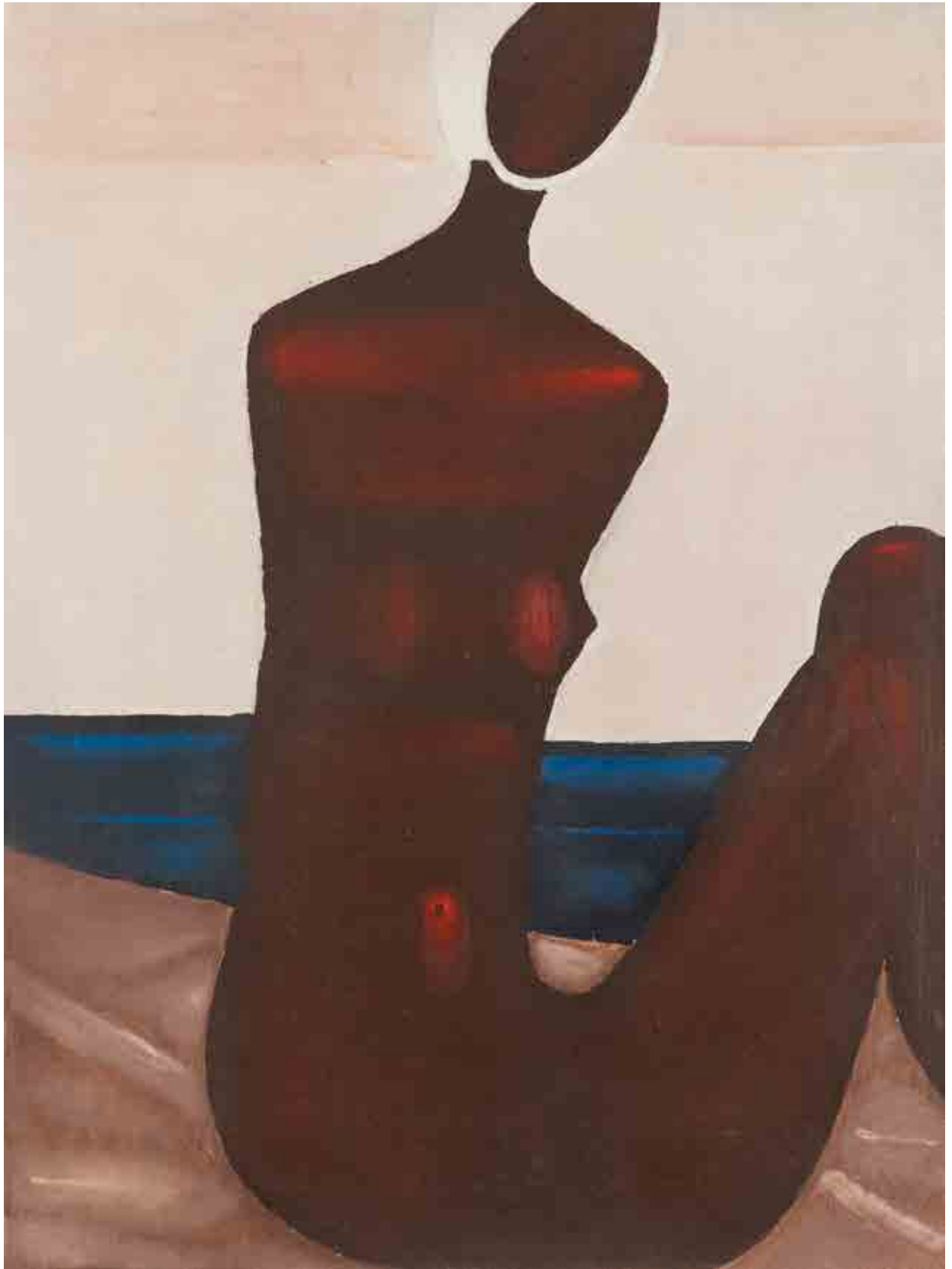
Jerzy Nowosielski, wystawa indywidualna, BWA, Katowice, 1989

Kunst uit Krakau - Nowosielski, Chromy, Bandurka, ABB-Galerij, Leuven, 1992

Jerzy Nowosielski, wystawa indywidualna, Galeria Starmach, Kraków, 1992

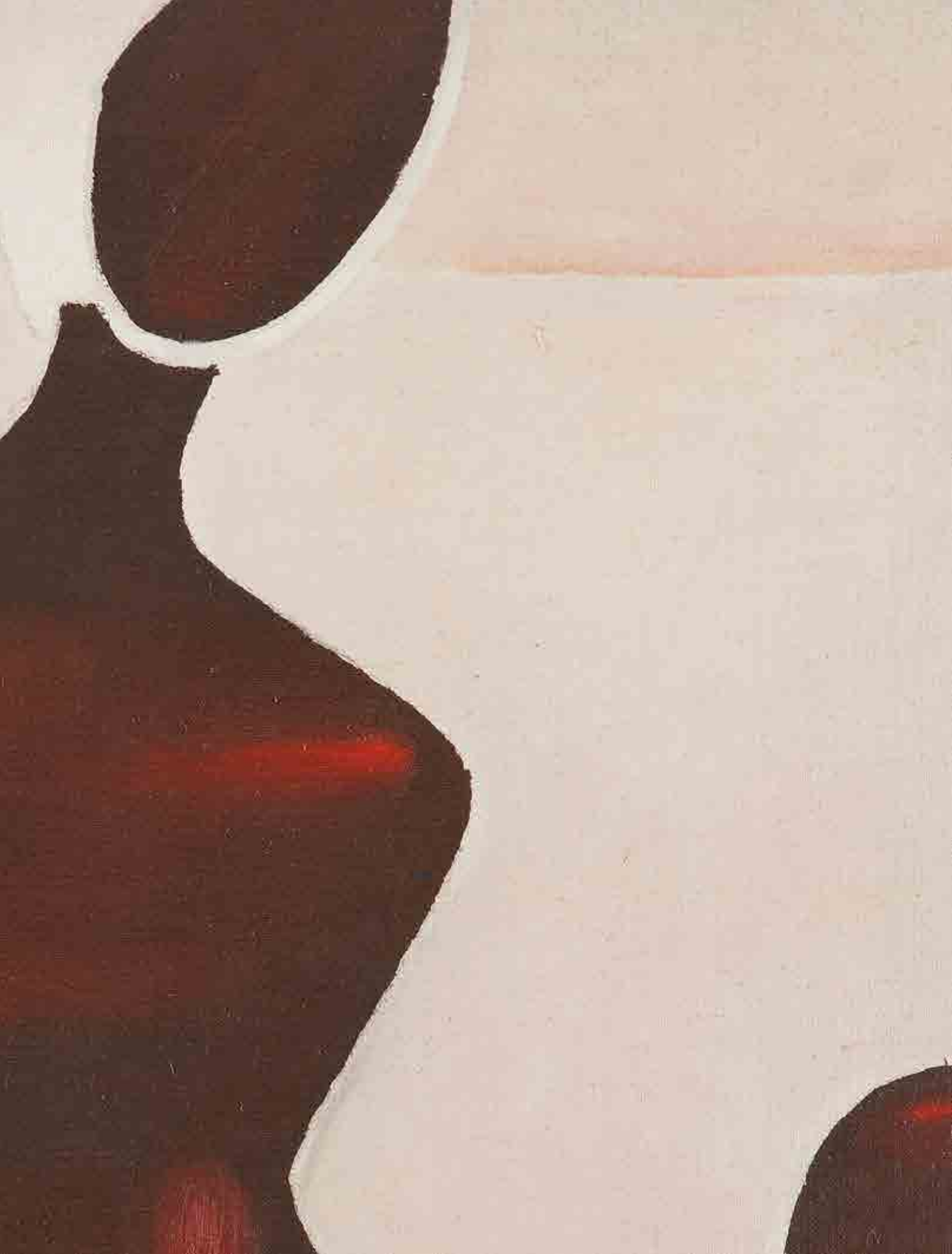
LITERATURA:

Kunst uit Krakau - Nowosielski, Chromy, Bandurka, katalog wystawy, ABB-Galerij, Leuven, 1992, s. nlb. (il.)

Kobiety Nowosielskiego wydają się odrębnym gatunkiem – ich ciała są mocno zarysowane, mają charakterystycznie wydłużone kończyny, pociągłe twarze o owalnym kształcie, ciemne, migdałowe oczy i ciepły odcień skóry. Długie, smukłe sylwetki postaci można przypisać ikonopisarskiej pasji artysty. Natomiast wysublimowany erotyzm, spowijający kobiece przedstawienia Nowosielskiego, pochodzi z jego szczególnej, nieukrywanej fascynacji płcią przeciwną. Jak pisała Julia Deluga: „Kobieta zajmuje w twórczości artysty miejsce szczególne. Nowosielski często mawiał, że jest ona dla niego tajemnicą, a co za tym idzie – niegasnącym źródłem inspiracji i poszukiwań. Kobieta pojawia się u malarza w rozmaitych sytuacjach i pozach często wielokrotnie powtarzanych, ale za każdym razem odsłaniających jakiś nowy aspekt kobiecości” (Julia Deluga, Realizm bytów subtelnych, [w:] Jerzy Nowosielski. Byty subtelne, [red.] Agnieszka Dela-Kropidłowska, Galeria Sztuki Współczesnej, Opole 2013).

6 †

JERZY NOWOSIELSKI

1923-2011

Akt z lustrem, 1977

olej/piótno, 70 x 50 cm

sygnowany na odwrociu: 'JERZY | NOWOSIELSKI',

datowany na blejtramie: 'I 1977'

estymacja:

120 000 - 160 000 PLN

27 800 - 37 100 EUR

OPINIE:

autentyczność skonsultowana z Fundacją Nowosielskich w Krakowie

„Sam Nowosielski w wielu poważnych wypowiedziach podkreśla rolę seksu w swojej twórczości. Uświęca ciało, ale równocześnie przy pomocy różnych (magicznych?) zabiegów wydobywa z tego ciała trucizny, jątrzy wyobraźnię. Nowosielski wierzy i maluje. W jego malarstwie 'religijnym' zastanawia mnie brak 'złego ducha', demona, jednym słowem 'diabła' (...). Większą rolę od diabła w obrazach Nowosielskiego gra jakiś rondel, garnek, wałek, samochód, lustro. Gdzie się podział 'zły'? (...) Ukrył się. W ciałach i lustrach, w samochodzie i damskim kolanie. Kryjówką 'złego ducha' jest ciało kobiety. Schronieniem diabła w malarstwie N. jest akt kobiecy”.

Tadeusz Różewicz, Notatki do Nowosielskiego, [w:] Jan Gondowicz, Jerzy Nowosielski, Warszawa 2006, s. 63

Jak mawiał Jerzy Nowosielski, kobieta była dla niego tajemnicą, a co za tym idzie, niegasnącym źródłem inspiracji i twórczych poszukiwań. Stąd też szczególnie miejsce kobiet w twórczości tego artysty. Choć pochodziły one tylko z wyobraźni malarza, młode dziewczyny na jego płótnach otacza duszna atmosfera prześladowania czy zwyczajnego podglądactwa, które jest udziałem odsłaniania co rusz innych aspektów ich kobiecości. Są jakby odrębnym gatunkiem - ich ciała są mocno zarysowane, mają charakterystycznie wydłużone kończyny, pociągłe twarze o owalnym kształcie, ciemne, migdałowe oczy. Długie, smukłe sylwetki postaci można przypisać wpływowi ikonopisarstwa. Natomiast wysublimowany erotyzm spowijający kobiece przedstawienia Nowosielskiego pochodzi z jego szczególnej, nieukrywanej fascynacji płcią przeciwną. W pracach artysty przyjmują najróżniejsze pozy - zawsze pełne wdzięku i zharmonizowane z otoczeniem. Co więcej, przestrzeń, w jakiej odnajdujemy malowane przez artystę dziewczyny, wydaje się z nimi współistnieć. Wymyka się zasadom perspektywy linearnej, co nie znaczy, że zastępuje ją jakiś inny konkretny system przedstawiania głębi. Artysta buduje przestrzeń z barw i form, łączy płaszczyznowość obrazu z iluzorycznym trzecim wymiarem przedstawionej rzeczywistości. W prezentowanej pracy to postać dziewczyny - a nie żaden znikający punkt - zdaje się organizować strukturę obrazu. W późniejszej twórczości Nowosielski z coraz większym zdecydowaniem czynił z kobiecych ciał nadrzędny element kompozycji - element, który definiował przestrzeń i pozycję wszelkich innych form w dziele. Wiele wskazuje na to, że artysta interesował się kobietami jako zjawiskiem wyłącznie materialnego świata: bohaterki uwiecznione na jego płótnach oraz papierach, niezależnie od sytuacji, w jakich się znajdują, poddane są cielesnej analizie, fragmentacji, geometryzacji. Przede wszystkim są obiektami seksualnej fascynacji. Nowosielski nie przysłał erotyzmu postaci, lecz wypukła go. Malarz - i tym samym widz - stają się obserwatorami lub wręcz podglądaczami codziennych sytuacji, intymnych czynności, samotności, kontemplacji własnego ciała, a nawet seksualności lub upokorzenia i przemocy. Z małymi wyjątkami kobiety u Nowosielskiego nie mają imion - nie są to portrety konkretnych osób, lecz raczej idee czy wizje tego, czym dla artysty jest kobiecość.

7 †

STEFAN ŻECHOWSKI

1912-1984

Akt kobiecy, 1964

spray/siatka, 80 x 60 cm

sygnowany i datowany p.d.: 'Szech | 64'

estymacja:

10 000 - 16 000 PLN

2 400 - 3 800 EUR

Aneks Stefana Żechowskiego do świata sztuki nastąpił poprzez „Szczep Rogate Serce” – tę kontrowersyjną grupę młodych artystów zgromadzoną od 1929 roku wokół Stanisława Szukalskiego. Twórca przybrał starosłowiański w charakterze pseudonim Ziemin z Książa i w kolejnych latach związał się z inną silną osobowością świata artystycznego doby dwudziestolecia: Emilem Zegadłowiczem. Do jego powieści „Motory” wykonał fantasmagoryczne ilustracje. Wydanie książki zostało w 1937 roku zajęte i stało się przyczyną procesu. „Motory” uważano za pornograficzne i antyklerykalne. Oryginalne rysunki artysta przekazał Zegadłowiczowi do jego domu w Gorzeniu Górnym. Po II wojnie światowej Żechowski rozwijał swój wysoce realistyczny, nasycony erotyzmem i fantastyką styl. Wykonywał rysunkowe akty, wizerunki scen intymnych, przedstawienia tworzone z wyobraźni, bliskie klimatowi symbolizmu. Prezentowany akt dubluje popularne wizerunki nagich kobiet z prasy dla mężczyzn, mające na celu rozbudzić imaginację czytelnika. Artysta, igrając z kliszami zapożyczonymi z zachodnich czasopism, nasyca swój obraz sensualnością. Zastosowana technika – farba sprayowa naniesiona na puszystą tkaninę – zwiększa haptyczne wartości przedstawionej sceny.

8 †

MARCIN MACIEJOWSKI

1974

„Pan Marcin pokazuje zasuplaną prezerwatywę”, 2000

olej/plótno, 52,5 x 44,5 cm

sygnowany i datowany na odwrociu: 'MARCIN MACIEJOWSKI 00 r.'

estymacja:

55 000 - 70 000 PLN

12 800 - 16 300 EUR

„Jeśli chodzi o moje podejście w pracach plastycznych do zastanej rzeczywistości, to nie jest ono krytyczne w sensie negatywnym (nie drwię z rzeczywistości, jakby to na pierwszy rzut oka wyglądało), bardziej jest to promowanie, lansowanie rzeczywistości, czyli losów i perypetii ludzi (koleżanek, bohaterów artykułów prasowych, filmów itp.)”.

Marcin Maciejowski

Marcin Maciejowski, jak nikt inny wypracował unikatowy język prostej i klarownej komunikacji. Nieodłącznym elementem jego wypowiedzi są bezpośrednie napisy zaczerpnięte ze środowiska reklamy, plakatów oraz prasy. Malarstwo Maciejowskiego to realistyczna narracja, odzwierciedlająca rzeczywistość oraz świat, w którym musi odnaleźć się współczesny człowiek.

Największym źródłem inspiracji dla Maciejowskiego są ilustracje z kolorowych tygodników i prasy codziennej. Artysta korzysta też z wyników własnej obserwacji świata i sam fotografuje to, co budzi w nim ciekawość. Zbiory fascynujących go wizerunków kolekcjonuje i gromadzi w zeszytach, które wykorzystuje przy pracy nad kolejnymi płótnami. Często bezpośrednio przerysowuje ilustracje, czasem dokonuje subtelnych zmian, wykorzystuje jedynie fragmenty lub zmienia format. Niemal zawsze swoje prace wieńczy autorскими napisami lub powszechnie znanymi hasłami. Korzystając z ołówka 4B, tworzy interdyscyplinarne obiekty, w których materiał wizualny uzupełniony jest literackim komentarzem adekwatnym do stylu życia XXI wieku.

Oferowana praca powstała w okresie, w którym artysta należał do znanej formacji artystycznej „Ładnie”, współtworzonej w latach 1996-2001 w Krakowie m.in. z Wilhelmem Sasnałem oraz Rafałem Bujnowskim. Choć grupa została doceniona i doczekała się kilku wystaw, to w 2001 każdy z artystów zdecydował się pójść własną drogą. Maciejowski rozwinął wtedy styl lapidarnego malarstwa figuratywnego, które charakteryzował wyraźny kontur wypełniany płaskimi plamami koloru. Równocześnie, jego obrazy niepozbawione są delikatnej szkicowości oraz widocznej swobody w prowadzeniu pędzla.

Sztuka Maciejowskiego stanowi komentarz do sytuacji oraz światopoglądu polskiego społeczeństwa. Reinterpretuje przekaz, który bezlitośnie fundują media masowe oraz analizuje jego odbiór przez zwykłego człowieka. Odnosi się do powszechnych obyczajów i obowiązujących stereotypów. Poprzez uproszczone, często komiksowe w swoim charakterze kadry i wizualne anegdotki trafia w samo sedno, na pierwszy plan wynosząc znaczenie i treść.

Pan Ireneusz pokazuje zasuptaną
prezerwatywę, którą znalazł w kartonie
po wypitym soku pomarańczowym.

9 †

EDWARD DWURNIK

1943-2018

Czerwone tulipany, 2008

olej/płótno, 140 x 80 cm

sygnowany i datowany p.d.: '2008 | E. DWURNIK', sygnowany, datowany i opisany na odwrociu: '2008 | E. DWURNIK | CZERWONE | TULIPANY | NR: XXIII [w prostokącie] - 241 [w prostokącie]- 3882 -

estymacja:

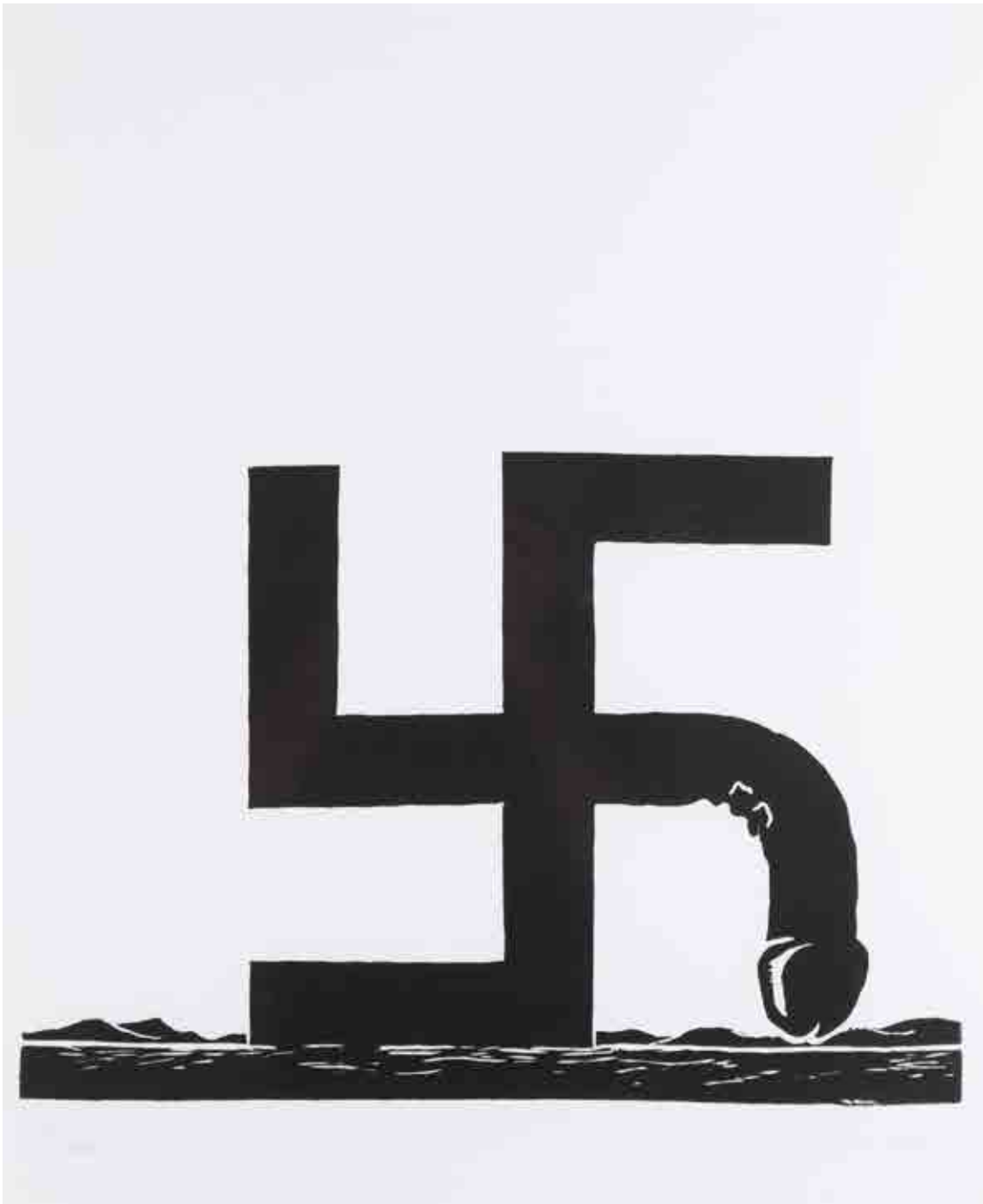
22 000 - 30 000 PLN

5 100 - 7 000 EUR

Motyw tulipanów jest jednym z bardziej rozpoznawalnych w twórczości Edwarda Dwurnika. Artysta malował je pojedynczo lub wypełniał nimi gęsto całe pole obrazowe, przedstawiając je w równych rzędach, jeden pod drugim. Najczęściej malowane były w intensywnych kolorach: w czerwieni, rzadziej w odcieniach żółtocieniu oraz okazjonalnie w błękitach. Niekiedy malarz posługiwał się dodatkowo impastową fakturą za pomocą której podkreślał sensualny charakter motywu. Malarz przez wiele lat przedstawiał wybrany kwiat na różne sposoby i prezentował ich kolejne warianty.

Kwiaty w twórczości Dwurnika nie były jednak wyłącznie dekoracyjnym motywem czy oznaką zainteresowania artysty światem flory. Ten bardzo konwencjonalny temat, jakim jest w malarstwie przedstawienie kwiatów, u Dwurnika uzyskał aspekt erotyczny, a nawet seksualny. Tulipan w jego obrazach przedstawiony w umowny sposób, jedynie za pomocą uproszczonego kształtu kielicha z zaznaczonymi płatkami przy bliższym oglądzie zdaje się przypominać kobiece genitalia. Takie odczytanie tulipanów sugerował sam Dwurnik. Fakt powtarzania tego motywu przez malarza, powiązany z jego świadomością o przekazywaniu takich znaczeń przez obraz można uznać zatem za pewnego rodzaju intencjonalność znaczenia. Jak tłumaczył sam Dwurnik: „A to kielich kwiatka przypomina waginę, a to kieliszek” (Edward Dwurnik, Matejko Polski współczesnej, „Newsweek”, 05.12.2010, dostępny na <https://www.newsweek.pl/edward-dwurnik-poznaj-jego-sztuke/86gm2em>). Delikatny, subtelny, erotyczny wydźwięk tych prac czyni tulipany swojego rodzaju grą z widzem i jego zdolnościami percepcyjnymi. Różnią się one w znacznym stopniu od obrazów Dwurnika, które w otwarty sposób emanują seksualnością. Był to przykładowo obraz ukazujący „Sześćdziesiąt polskich kobiet masturbujących się na przystanku autobusowym”. Dwurnik wykonywał również znacznie mniej prowokacyjne wizerunki nagich kobiet, wpisujące się w wielowiekową tradycję aktu. Przedstawienia aktów kobiecych w różnorodnych pozach pokazywały, że artysta jest w stanie podejmować zagadnienie erotyki na wiele sposobów: obrazoburczo, tradycyjnie, ale też nieco żartobliwie, aluzyjnie – jak w przypadku tulipanów.

10 †

WILHELM SASNAL

1972

Nigdy więcej, 2010

serigrafia/papier, 56 x 46 cm (w świetle oprawy)

sygnowany, datowany i opisany u dołu ołówkiem: '75/100 Sasnal 2010'

estymacja:

2 600 - 3 500 PLN

700 - 900 EUR

11 †

MARIUSZ TARKAWIAN

1983

“Unwanted Sex Dolls from China”

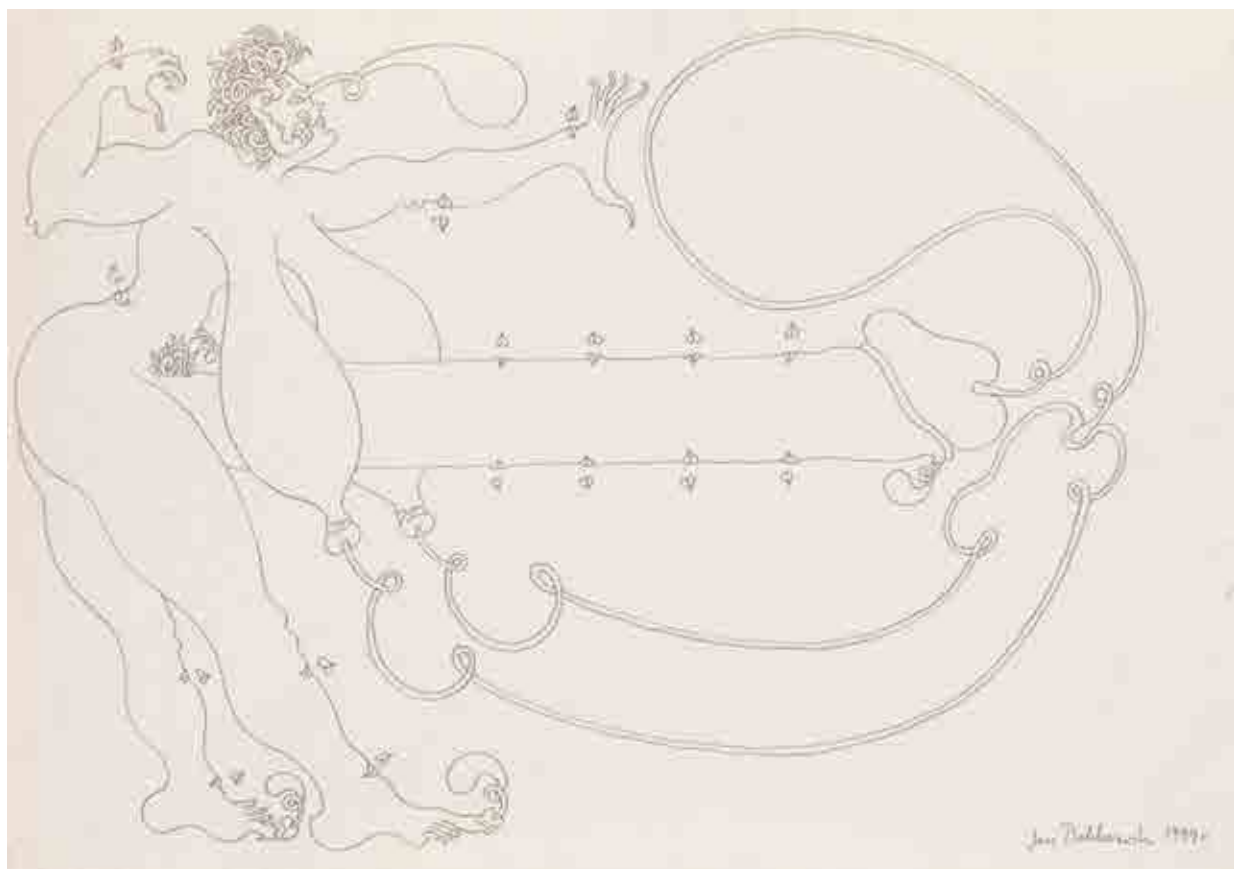
tusz/papier, 50 x 70 cm

opisany u dołu: “Unwanted sex dolls from China”

estymacja:

4 000 - 5 000 PLN

1 000 - 1 200 EUR

12 †

JAN DOBKOWSKI

1942

Scena erotyczna, 1999

ołówek/papier, 21 x 29,50 cm

sygnowany i datowany ołówkiem p.d.: 'Jan Dobkowski 1999r.'

estymacja:

5 000 - 8 000 PLN

1 200 - 1 900 EUR

13 †

JAN DOBKOWSKI

1942

“Nasylenie”, 1977

akryl/plótno, 65 x 54 cm

sygnowany, datowany i opisany na odwrociu: 'Jan Dobkowski |
"NASYCENIE" 1977 | AKRYL 65 x 54 cm'

estymacja:

32 000 - 40 000 PLN

7 500 - 9 300 EUR

WITALNY EROTYZM DOBKOWSKIEGO

Motywy związane z pierwotną energią życiową, pełną naturalności i optymizmu erotyką zajmują naczelną rolę w twórczości Jana Dobkowskiego. W swoich pracach malarskich i rysunkowych artysta inspirował się przede wszystkim formami biologicznymi, w których dominują najczęściej figury ludzkie. W charakterystyczny dla siebie sposób artysta przetwarza je w skomplikowane, wielowątkowe układy splecionych linii, plam i kształtów. W jego dziełach z pozornie nieczytelnych form wyłaniają się symboliczne przedstawienia złożonych aktów seksualnych, zakwitają kwiaty, kiełkują pnącza, pojawiają się przejrzyste promienie słoneczne. Nic dziwnego, że krytycy nieodłącznie dostrzegają w bezpruderyjnych obrazach Dobkowskiego ducha hippiesowskich, kontrkulturowych lat 60. Nieskrępowany erotyzm, fascynacja naturą i ludzkim ciałem obecna w pracach Dobkowskiego wynikały nie tylko z zainteresowań formalnych artysty, ale także panującego wówczas równościowego dyskursu, proklamującego otwarcie na drugiego człowieka, jego seksualność i jej związek z przyrodą. Choć artysta ukazuje postaci ludzkie, odbiera im dosłowność, deformuje je i transformuje, wypuklając jednocześnie wątki anatomiczne i fizjologiczne. Nie ma to charakteru li tylko waloru dekoracyjnego, sugerowanego przez inspirację secesją. Jak pisał o sztuce Dobkowskiego Janusz Zagrodzki: „Jan Dobkowski traktuje sztukę jako wiedzę tajemną. Odkrywa świat astralny, spirytualny, polifoniczny, gdzie wiedza o istocie życia wynika z dociekań filozoficznych, korygowanych przez odczucia indywidualne. (...) Powołana przez Dobkowskiego grupa Neo-Neo-Neo (1967) wspólnie z Jerzym Zielińskim ironicznie opisywała zewnętrzny kształt ziemskiego istnienia, odrzucając utrwalony tradycją, dopuszczalny przez krytykę sposób widzenia. Artysta eliminował obiekty związane z techniką, łącząc figury lub formy organiczne o wyraźnych cechach płciowych w układach precyzyjnie skoordynowanych elementów” (Janusz Zagrodzki, Na nitce życia, [w:] Jan Dobkowski. Pokuśtaj się na nitce życia, katalog wystawy „Take a Swing on the Thread of Life”/„Pokuśtaj się na nitce życia” w Galerii Bielskiej BWA, Bielsko-Biała 2014, s. nlb.).

Szczególne miejsce w twórczości artysty zajmują linearne prace tworzone czarną farbą na pomalowanym na biało płótnie lub ołówkiem na papierze: to w nich artysta najdosadniej wyraża swoje fantazje o erotycznej kosmogonii. Z „secesyjnego” gąszczu linii wyłaniają się wieloobrotowe boginie o zmierzwiionych włosach i szeroko rozwartych krocach. Oko widza płącze się, próbując zliczyć i dopasować poszczególne części ciała postaci. Ich zdeformowana anatomia świadczy wprost o ich organicznym połączeniu. Natura jest jednością i wszyscy jesteśmy jej częścią. Specyficzne, „postbarokowe” horror vacui tworzone przez Dobkowskiego zdaje się potwierdzać, że nie żyjemy w próżni. Kompozycje ukazują ludzi w jedni z przyrodą i wszechświatem, proklamują filozofię kosmicznego połączenia, gdzie człowiek jest częścią natury, a natura – częścią człowieka.

14 †

WŁADYSŁAW JACKIEWICZ

1924-2016

“Obraz IV/90”, 1990

olej/plótno, 80 x 100 cm

sygnowany p.d.: 'Jackiewicz' sygnowany, datowany i opisany na
odwrociu: "W. JACKIEWICZ "OBRAZ IV/90" 80 x 100"

estymacja:

18 000 - 25 000 PLN

4 200 - 5 800 EUR

15 †

ALFRED LENICA

1899-1977

“Erotyk 10”, 1966

gwasz/papier, 30 x 42 cm

sygnowany wśród kompozycji: 'Lenica'

na odwrociu opisany i datowany: 'A. Lenica | 1966 | Erotyk 10'

estymacja:

6 000 - 8 000 PLN

1 400 - 1 900 EUR

Przedstawiony tutaj „Erotyk” autorstwa Alfreda Lenicy pozostaje dość zagadkowy, jeśli chodzi o pochodzenie tytułu, a zatem również o znaczenie tej pracy. Jest to abstrakcyjna kompozycja, utrzymana w zieleniach i czerwieniach, malowana żywiołowymi ruchami pędzla. Jej bezforemność, niepodporządkowanie rygorom kompozycyjnym i wielki dynamizm kształtów składają się na formułę stylistyczną znaną jako informel, czyli abstrakcja bezformna. Lenica był jednym z ważniejszych przedstawicieli tak rozumianej abstrakcji w PRL. Jego twórczość była o tyle wyjątkowa, że swoje poszukiwania w zakresie swobodnego kształtowania abstrakcyjnej formy malarskiej prowadził równoległe z międzynarodowymi przedstawicielami sztuki abstrakcyjnej, nie tyle kopiując ich osiągnięcia, co samodzielnie dochodząc do rozwiązań zbliżonych do tych stosowanych w nurtach amerykańskiego ekspresjonizmu abstrakcyjnego czy francuskiego tasyzmu. Eksplorowania tego zagadnienia nie zaprzestał Lenica nawet w czasach obowiązywania w sztuce polskiej realizmu socjalistycznego, co oznaczało konieczność tworzenia abstrakcyjnych prac „do szuflady”.

Skąd jednak tytuł „Erotyk” i jaki związek może on mieć z miłością czy cielesnością? Należy przede wszystkim pamiętać, że Lenica sam siebie uważał za surrealistę, a swoją sztukę wiązał z tym awangardowym kierunkiem. Erotyka nie była ostatnim tematem dla surrealistów. Surrealiści głosili potrzebę odnowienia, a właściwie zniesienia społecznych konwencji, w tym krepujących życie seksualne konwenansów (choć jak zauważono ostatnimi czasy, w stosunku do mniejszości seksualnych pozostawali zadziwiająco mieszczańscy). Zainteresowania surrealistów nie krążyły jednak bynajmniej wyłącznie wokół seksualności i cielesnej strony miłości, choć były to dla nich ważne zagadnienia. Miłość samą w sobie uważali za istotne dla życia i sztuki zjawisko. André Breton, główny teoretyk ruchu surrealistycznego, poruszał zagadnienie miłości nawet w tekście manifestu surrealistycznego, co może wydawać się zaskakujące, ostatecznie manifesty artystyczne były tekstami zwykle dotyczącymi spraw sztuki, jej pożądanego kształtu itd. W swoim tekście Breton stwierdzał: „(...) wyrzeczenie się miłości (...) jest jednym z rzadkich niewybaczalnych występków, jakie człowiek obdarzony pewną inteligencją, może w swoim życiu popełnić. (...) nikt prawie nie ma odwagi spojrzeć otwartymi oczami w ogromne światło miłości, w której zbiegają się, ku najwyższemu zachwytowi człowieka, obsesyjne idee zbawienia i obłąd. Ale czy ten, kto się w tym względzie nie potrafi utrzymać w stanie oczekiwania lub doskonałej gotowości, czy ten, zapytuję, może przemówić po ludzku” (André Breton, Drugi manifest surrealizmu, przeł. Adam Ważyk, cyt. za: Agnieszka Taborska, Spiskowcy wyobraźni. Surrealizm, Gdańsk 2007, s. 37).

„Miłość jest stanem powstałym z fuzji rzeczywistości z cudownością”

Louis Aragon

„Miłość jest stanem powstałym z fuzji rzeczywistości z cudownością” stwierdzał z kolei surrealistyczny pisarz i poeta Louis Aragon. Ten cytat wydaje się kluczem do rozumienia surrealistycznego zafascynowania erotyką. Mogła być ona uważana za coś, co pozwala wykroczyć poza banał codzienności i otworzyć ją na to, co niesamowite i tajemnicze. W tym sensie miłość i erotyka okazywały się zaskakująco surrealistyczne. Zapewne nie bez przyczyny jedna z ulotek wydanych przez Biuro Badań Surrealistycznych głosiła: „Jeśli kochasz miłość, pokochasz surrealizm” (dwa ostatnie cytaty za: Agnieszka Taborska, op. cit.).

Istnieje możliwość, że również dla Lenicy erotyka miała takie, rewolucjonizujące banalną codzienność, znaczenie, wynoszące człowieka ponad zwykłą rzeczywistość. Erotyka pojawiała się w pracach Lenicy dosłownie – wówczas gdy wykonywał kolaże, w których używał zdjęć ukazujących skąpo ubrane kobiety. W przypadku prezentowanego tutaj gwaszu mamy jednak do czynienia z erotyką co najwyżej w sensie metaforycznym. Czy jest to metafora swobody w życiu miłosnym i seksualnym, którą postulowali surrealiści, co miałyby swoją analogię w swobodnej, niepoddanej ograniczeniom formie obrazu? Czy należałoby widzieć tę pracę jako wskazującą na erotykę, która bywa zaprzeczeniem racjonalności i opanowania tak, jak pozbawiony racjonalnych ograniczeń był proces twórczy Lenicy, w którym artysta posługiwał się techniką podobną do zapisu automatycznego? Tytuły w przypadku obrazów Lenicy często nadawały im znaczenia, których nie można by odgadnąć w oderwaniu od tego językowego dodatku. Jak zwykle w przypadku sztuki abstrakcyjnej tytuł tworzy „znaczeniową ramę”, wewnątrz której widzi się obraz. Podobnie w prezentowanym tutaj gwaszu Lenica wyznaczył kierunek myślenia, który pozwala na zauważenie pewnych związków jego sztuki z przedmiotem zainteresowań twórców surrealizmu. Jest to jednak sugestia pozostawiająca pole dla interpretacji i wątpliwości.

16 †

STANISŁAW ELESZKIEWICZ

1900-1963

“Miłość dla pieniędzy II”

olej/tektura, 21 x 26 cm

sygnowany p.d.: 'SE'

na odwrociu nalepka wystawowa z Lipert Gallery w Nowym Jorku

estymacja:

6 000 - 10 000 PLN

1 400 - 2 400 EUR

WYSTAWIANY:

Stanisław Eleszkiewicz 1900-1963. Paintings and Drawings, Lipert Gallery, Nowy Jork, 10 maja – 14 czerwca 1986

LITERATURA:

Stanisław Eleszkiewicz, katalog wystawy, Lipert Gallery, Nowy Jork 1986, A/45

17 †

TERESA ROSZKOWSKA

1904-1992

“Kąpiel”, 1947

tempera/tektura, 115 x 107 cm

sygnowany i datowany l.d.: '[znak autorski] | TERESA | ROSZKOWSKA | 1947'

opisany na odwrociu: 'CZERWIEC | 1947 | KĄPIEL | 107 x 115'

estymacja:

16 000 - 22 000 PLN

3 800 - 5 100 EUR

18 †

AGNIESZKA SANDOMIERZ

1978

Dwoje, 2009

tempera/płótno, 20 x 30 cm

sygnowany i datowany na odwrociu: 'Agnieszka Sandomierz | 2009'

estymacja:

1 200 - 2 000 PLN

300 - 500 EUR

„Od początku ważnym tematem jej prac był człowiek: jego cielesność, erotyzm, emocje, a także sytuacje codzienne i intymne. Z czasem malowała coraz więcej autoportretów, dosłownych i zawołowanych, na obrazach zaczęli pojawiać się ludzie, zwierzęta i pospolite przedmioty. W zamierzeniu artystki jej sztuka pełni funkcję pamiętnika, do którego trafia zapis sytuacji i emocji zarówno szczególnych, jak i tych codziennych. „Największą przyjemność sprawiało jej malowanie jej buldożków francuskich – ich bryłowatość była dla niej tematem samym w sobie” (Ewa Sułek, Pies z człowiekiem też tworzy figurę, [w:] Agnieszka Sandomierz. Nieprzetłumaczalne, katalog wystawy indywidualnej, Warszawa 2018, s. 46).

19 †

AGNIESZKA SANDOMIERZ

1978

Bez tytułu, 2004

tempera/piótno, 20 x 30 cm

sygnowany i datowany na odwrociu: 'Agnieszka Sandomierz | 2004'

estymacja:

1 000 - 1 800 PLN

300 - 500 EUR

20 †

SZYMON KOBYLŃSKI

1927-2002

Kwartet, 1970

akwarela, gwasz, ołówek/papier, 14 x 13 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.d.: 'SK70'

estymacja:

2 400 - 3 000 PLN

600 - 700 EUR

21 †

SZYMON KOBYLIŃSKI, przypisywany
1927-2002

Zestaw 5 projektów do książki "Pamiętnik Krystyny"

tusz/papier, 22,8 x 32,6 cm (arkusz)

estymacja:

4 500 - 6 000 PLN

1 050 - 1 400 EUR

22 †

JERZY FLISAK

1930-2008

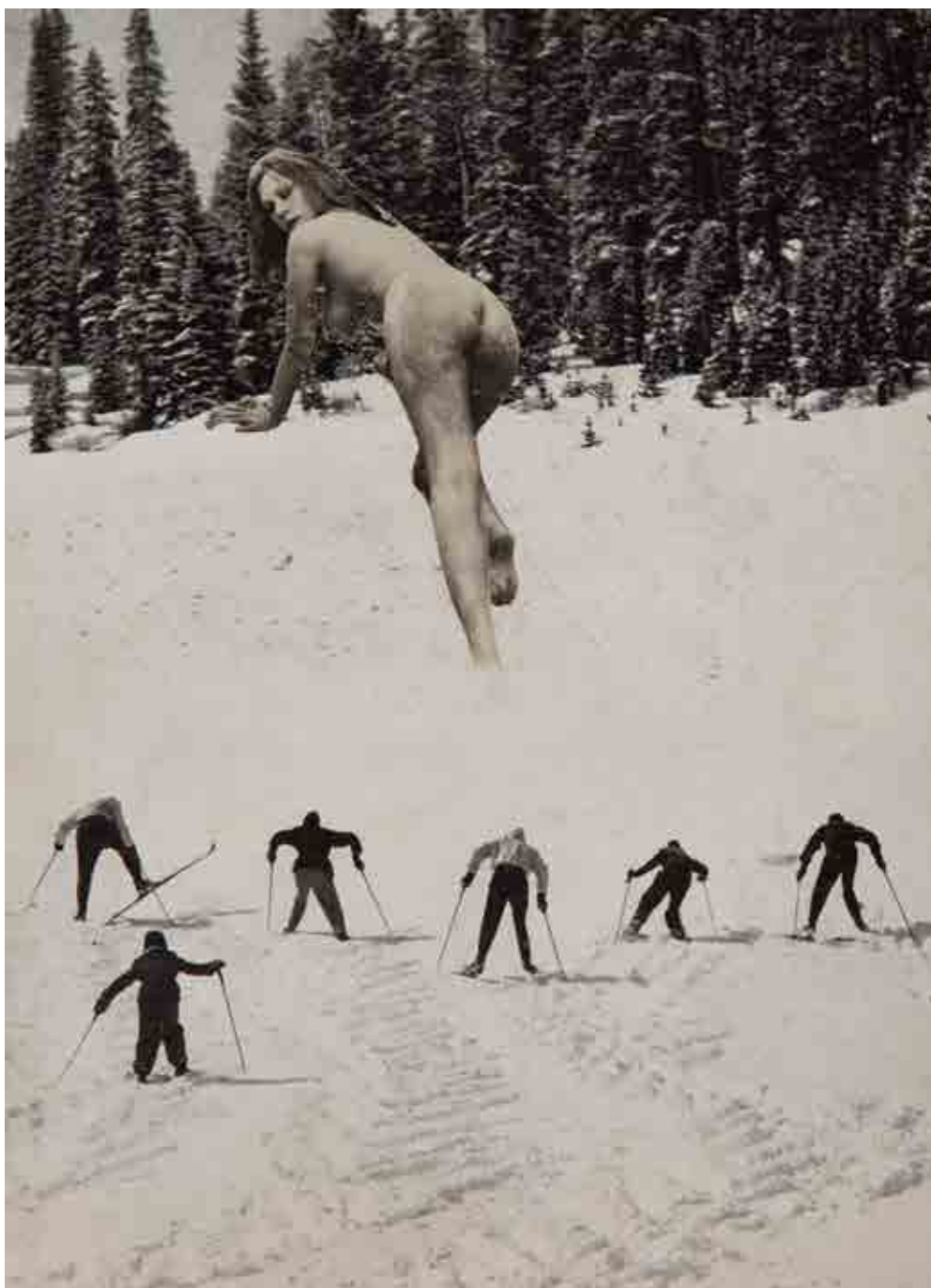
“Salonowiec pułkowy”

akwarela, tusz/papier, 22 x 43 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany wewnątrz kompozycji monogramem wiązonym: 'JF'

estymacja:

1 200 - 2 000 PLN

300 - 500 EUR

23 †

MACIEJ GABRYELCZYK

1952

Sztafeta, 1983

technika własna, kolaż/papier, 26 x 19 cm
sygnowany, opisany i datowany długopisem na odwrociu p.d.:
'GABRYEL', l.d.: 'Sztafeta 83 Ostrowy'

estymacja:

1 400 - 2 000 PLN

350 - 500 EUR

24 †

STANISŁAW DAWSKI

1905-1990

Erotyk

akwarela, tusz/papier, 16,50 x 24,50 cm
sygnowany cyrylicą wewnątrz przedstawienia: 'ST'
na odwrociu na passe-partout pieczętka artysty:
'STANISŁAW K. DAWSKI | POLOGNE'

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

25 †

STANISŁAW DAWSKI

1905-1990

Erotyk

akwarela, tusz/papier, 16,5 x 22,5 cm
sygnowany p.d. cyrylicą: 'CM'
na odwrociu, na passe-partout pieczętka artysty:
'STANISŁAW DAWSKI | POLOGNE'

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

26 †

STANISŁAW DAWSKI

1905-1990

Erotyk, 1941

akwarela, tusz/papier, 23 x 17 cm (w świetle passe-partout)

sygnowany monogramem cyrylicą l.d.: 'CM'

na odwrociu, na passe-partout pieczętka artysty: 'STANISŁAW
DAWSKI | POLOGNE' oraz opisany: 'cm (Stanisław) | prof Stanisław
Dawski +1990 | - cykl 'Erotica' | c. 1941 - Lwów'

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

27 †

JERZY NOWOSIELSKI

1923-2011

Bez tytułu

ołówek/papier, 39,7 x 22,7 cm
sygnowany l.d.: 'J.N.'

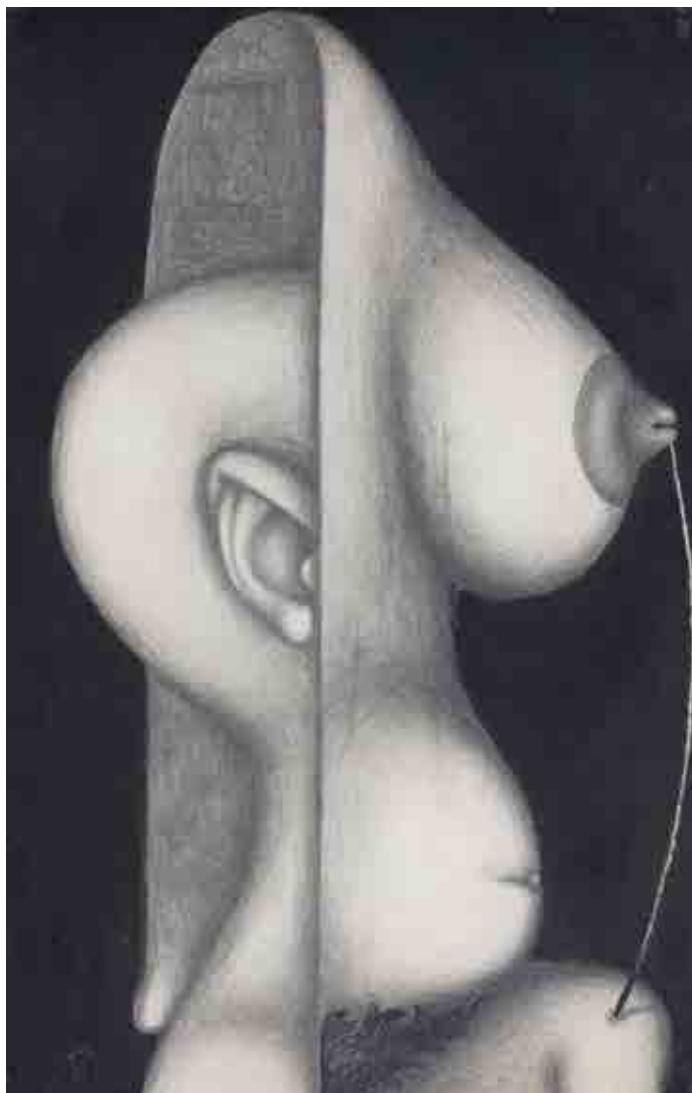
estymacja:

7 000 - 9 500 PLN

1 700 - 2 200 EUR

OPINIE:

do pracy dołączony certyfikat Fundacji Nowosielskich w Krakowie

28 †

EDWARD KRASIŃSKI

1925-2004

Akt surrealistyczny

ołówek, tusz/papier, 14 x 9 cm (arkusz)
na odwrociu naklejka z Galerii Foksal z opisem pracy

estymacja:

6 000 - 10 000 PLN

1 400 - 2 400 EUR

POCHODZENIE:

kolekcja Wiesława Borowskiego

kolekcja prywatna, Kraków

„Surrealistyczne rysunki [Krasiniego], [były] wykonane ze znanstwem techniki oraz pracowitością godną starych mistrzów (...)”.

Anka Ptaszkowska, Wierzę w wolność, ale nie nazywam się Beethoven, Gdańsk 2010, s. 115

Edward Krasiński podczas balu w Filharmonii, Warszawa, 1959 r., fot. Tadeusz Rolke / Agencja Gazeta

Cienka, niebieska linia substancjalnie będąca zwykle długim fragmentem niebieskiej taśmy klejącej typu scotch – to znak rozpoznawczy twórczości Edwarda Krasińskiego. Tym samym wiąże się ją z takimi zagadnieniami jak badanie przestrzeni, przepracowanie pojęć sztuki, poszukiwanie jej granic i cech dystyngtywnych. Bliższe prześledzenie kariery artystycznej Krasińskiego pozwala zauważyć, że jest ona znacznie bogatsza zarówno w sensie używanych mediów, jak i tematyki, którą artysta podejmował, i nie redukuje się do posługiwania się niebieską taśmą. Pozornie bezosobowa, abstrakcyjna linia, przywodząca na myśl artystyczne praktyki minimalizmu i konceptualizmu okazuje się być jednym biegunem działalności artysty, wobec którego opozycyjnie, na przeciwległym biegunie lokują się erotyczne rysunki, utrzymane w stylistyce czerpiącej z surrealizmu. Obecna w jednej grupie prac radykalna oszczędność środków, silnie kontrastuje z cieleśną, nasyconą seksualnością estetyką wspomnianych rysunków.

Spotkanie z rysunkiem takim, jak prezentowany tutaj „Akt surrealistyczny”, pozwala zwrócić uwagę na fakt, że z wykształcenia Krasiński był malarzem. Studia malarskie odbył początkowo w działającej w trakcie II wojny światowej w Krakowie Kunstgewerbeschule, a następnie w krakowskiej ASP. To tradycyjne wykształcenie zdobyte w konserwatywnej akademii pozwoliło artyście na opanowanie warsztatu malarskiego i rysunkowego, co widoczne jest między innymi w prezentowanej tutaj pracy. Można przypuszczać, że to również kontekst wojennego i powojennego Krakowa jest istotny dla wątków w sztuce Krasińskiego, które wskazują na pewne podobieństwa wobec estetyki surrealizmu.

Środowisko artystyczne, z którego wywodził się Krasiński, to grupa artystów i artystek zgromadzonych wokół Tadeusza Kantora. Lata 40. w Krakowie to czas, gdy w sztuce osób ze wskazanego środowiska widoczne były wpływy surrealizmu. Do wskazanego grupy docierały wówczas pisma André Bretona i wieści o paryskich, powojennych wystawach surrealizmu. Trudno powiedzieć, na ile sam Krasiński był z nimi zaznajomiony, niemniej jednak w historii sztuki panuje zdanie, że w pierwszych latach po II wojnie światowej w Krakowie utrzymywała się „surrealistyczna atmosfera”.

Słabo znany i niedostatecznie opisany w literaturze jest okres działalności Krasińskiego, gdy zajmował się on rysunkiem i ilustracją prasową. W latach 50. wykonywał przykładowo ilustracje do czasopisma „Kierunki”. Osoby utrzymujące kontakty z Krasińskim w latach 50. wskazywały na fakt, że był on wówczas niezwykle płodnym rysownikiem, a bardzo ważnym tematem jego rysunków były wizerunki kobiet. Daje się zauważyć w tym wpływ surrealizmu na ówczesną twórczość Krasińskiego, ale również wpływ Kazimierza Mikulskiego, ważnej postaci krakowskiej sceny artystycznej, z której autor się wywodził. Hanna Rechowicz – artystka, ceramiczka, ale też przyjaciółka Krasińskiego, tak wspominała tamten okres w jego twórczości: „Ile razy spotkał kobietę, to ją namalował – nie pamiętam innych tematów. Malował – i zapominał, ona mu nie była już więcej potrzebna. To było tak: Edek poznawał któregoś wieczoru jakąś osobę, fascynował się nią, malował ją – i już miał to z głowy. To był u niego okres poszukiwania kobiety, bo jednak największy przyjaciel to nie jest to samo co kobieta. Bywało, że z niektórymi się spotykał, ale raczej to był jednorazowy... Zachwył? Chęć uwiedzenia? Wszystko razem” (cyt. za: <https://archiwum-obieg.u-jazdowski.pl/rozmowy/15335>).

Prezentowany tutaj akt stworzony przez Krasińskiego to rysunek przedstawiający spiętrzenie części ciała, antropomorficznych form połączonych w zaskakujący sposób. Jest to widoczna połowicznie głowa, która połączona jest z czymś, co przypomina wydrążony korpus kobiecy, powłokę ciała narzuconą na wskazaną głowę jak maska czy zasłona. Pojawia się pytanie, czy jest to jedno, niezbornie i nienaturalnie połączone ciało czy może właśnie ktoś prezentuje się na obrazie w pewnej formie przebrania, maski. Można również przyjąć twierdzenie, że rysunek Krasińskiego podaje w wątpliwość język racjonalnego opisu. Dlatego też doszukiwanie się w nim sensu takiego jak „głowa w przebraniu” z założenia skazane jest na porażkę, ponieważ stworzone przedstawienie podaje w wątpliwość takie kategorie.

W takim traktowaniu kobiecego ciała Krasiński zdaje się postępować podobnie do czołowych surrealistów, takich jak René Magritte. Jednak widoczny jest tutaj również związek tej twórczości ze sztuką wspomnianego już Mikulskiego. Fantazja i erotyka, te cechy stylistyki, którą wielokrotnie stosował Mikulski, tutaj okazują się przymiotami sztuki Krasińskiego, raczej nie kojarzonego z podobną estetyką.

29

OLEG KULIK

1961

„Zwierzęca kamasutra”, 2000

wydruk na papierze/plyta pilśniowa, 179 x 146 cm
sygnowany i datowany czarnym flamastrem p.śr.: '2/8 | Oleg Kulik | 2000'

estymacja:
16 000 - 22 000 PLN
3 800 - 5 100 EUR

POCHODZENIE:
Dom Aukcyjny Agra Art, 2006
kolekcja prywatna, Polska

WYSTAWIANY:
„Kulik w Warszawie”, wystawa indywidualna, CSW Zamek Ujazdowski,
Warszawa, 22.01-27.02.2000

Prezentowana praca stanowiła jeden z elementów projektu „Zoofernia”, w ramach którego Kulik stworzył instalację „Rodzina przyszłości” wystawianą m.in. na „Europarte” na Biennale w Wenecji w 1997 roku oraz na Biennale w Stambule w tym samym roku. Instalacja polegała na stworzeniu fikcyjnego domu dla pary kochanków – człowieka i psa. Tapeta, którą pokryto ściany pokoju, składa się z rysunków zaczerpniętych z Kamasutry, lecz przedstawiającej popularne pozycje seksualne w wykonaniu pary człowiek – pies. Pokój został zrealizowany również podczas indywidualnej wystawy artysty w warszawskim Centrum Sztuki Współczesnej w 2000 roku.

30

AKT, KRASNAL OGRODOWY

odlew z formy/żywica poliestrowa, farby, 65 x 35 x 28 cm

estymacja:

500 - 800 PLN

150 - 200 EUR

31

AKT, KRASNALICA OGRODOWA

odlew z formy/żywica poliestrowa, farby, 70 x 35 x 28 cm

estymacja:

500 - 800 PLN

150 - 200 EUR

32 †

FRANCISZEK STAROWIEYSKI

1930-2009

Wybuch

akwarela/papier, 20 x 29 cm (w świetle passe-partout)

estymacja:

3 000 - 4 000 PLN

700 - 950 EUR

33

KULTURA ZRZUTY

Tango 7, 1984

różne techniki/papier, 33 x 22 cm

estymacja:

6 000 - 8 000 PLN

1 400 - 1 900 EUR

TANGO – ORGAN KULTURY ZRZUTY

„Tango” było efemerycznym czasopismem wydawanym w latach 1983-86. Był to wizualny wytwór „Kultury Zrzuty”, którą można zdefiniować jako różne rodzaje kontestacyjnych działań artystycznych i pozaartystycznych wykształconych w latach 80. w PRL, zwróconych zarówno przeciwko kulturze oficjalnej, jak i uznanym już wówczas twórcom i twórczyniom neoawangardy lat 70. W „Tangu” publikowały osoby związane z różnymi środowiskami artystycznymi należącymi do kręgu kontrkultury lat 80. Ukazało się 9 numerów omawianego czasopisma (choć oznakowanie kolejnych numerów periodyku sugeruje, że ukazało się ich więcej, co nie jest zgodne z prawdą), było one powielane ręcznie i wychodziło maksymalnie w liczbie 200 egzemplarzy.

Forma samego periodyku świadczy o estetycznych założeniach „Kultury Zrzuty” czy raczej ich braku lub o programowej antyestetyce, turpizmie i zamiłowaniu do tego, co obsceniczne. Biorąc pod uwagę konserwatywny kontekst polskiej kultury, jak i pruderię właściwą czasom PRL-u, wizualność proponowana przez „Tango” musiała uchodzić za wywrotową. Dotyczy to zwłaszcza prezentowanego tutaj siódmego numeru czasopisma, które w całości poświęcone zostało zagadnieniom erotyki, choć właściwsze byłoby chyba stwierdzenie, że jest to wizualna produkcja na granicy pornografii.

Prezentowany tutaj siódmy numer „Tanga”, podobnie jak inne numery tego czasopisma, jest kolażem prac artystycznych, tekstów, komentarzy, luźnych uwag i przechwyconych przez twórców czasopisma gotowych obrazów, na przykład wyciętych z czasopism. Podobnie jak w przypadku większości numerów periodyku na okładce umieszczono zdanie w języku francuskim „Arystokraci z całego świata, łączcie się! Proszę”, co można uznać za parodię znanego, komunistycznego wezwania kierowanego wówczas do proletariatu. Okładkę prezentowanego

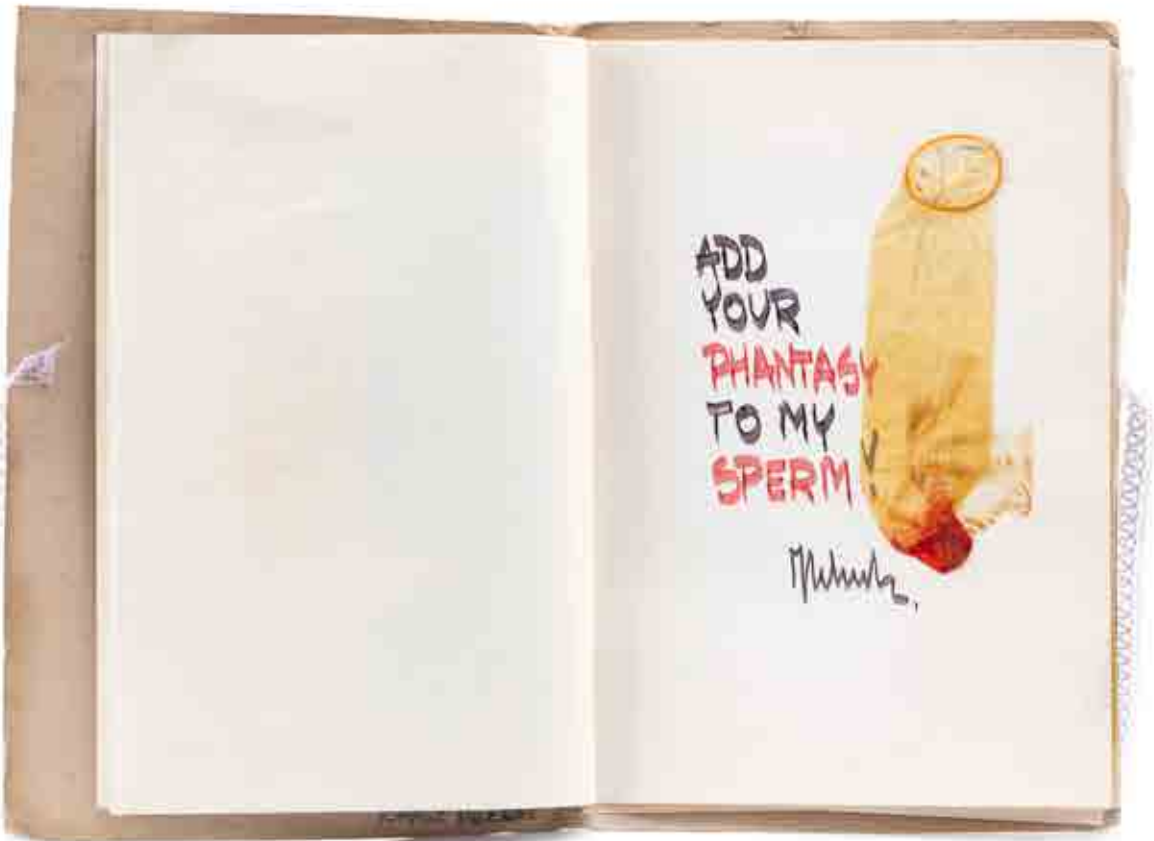

numeru zdobi również fragment koronkowej taśmy, co może budzić skojarzenia z bielizną, a także imitacja owłosienia łonowego.

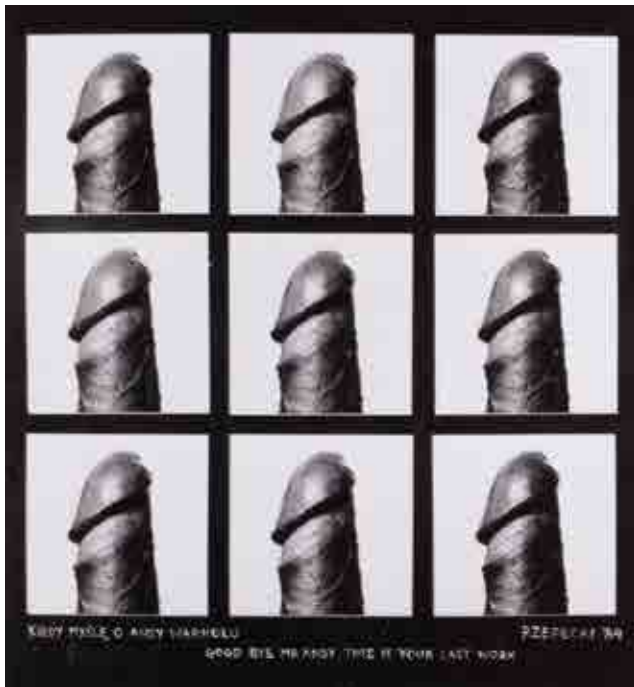
Niniejszy numer „Tanga” składa się między innymi z fragmentów ilustracji wyciętych z kamasutry, pornograficznych fotografii, ale również z autorskich prac podejmujących tematykę nagiego ciała i genitaliów. Przykładem takiej pracy może być „Kiedy myślę o Andy Warholu” Adama Rzepeckiego, która jest powieloną fotografią penisa, nawiązującą do multiplikowanych fotografii Warhola. Niektóre strony czasopisma wypełniały artystyczne realizacje nieco bardziej aluzyjne czy podejmujące motywy erotyczne w sposób dekoracyjnie przetworzony, stylizowany. Znalazły się tam również wytwory artystyczne niezwykle dosłowne, jak przyczepiona zszywaczem prezerwatywa z podpisem „Add your phantasy to my sperm!”, gdzie budzący obrzydzenie „artefakt” zostaje wtłoczony w ramy działania artystycznego przez komentarz, nawołujący do posłużenia się przez widzów siłą wyobraźni. Na stronach omawianego numeru „Tanga” pojawiły się również pastisze znanych z historii sztuki arcydzieł, jak chociażby fotomontaż w prześmiewczy sposób pokazujący różne stadia przemian obrazów „Maja Naga” i „Maja ubrana” Francisca Goi, stworzony przez Włodzimierza Adamiaka. Są to wyłącznie przykłady zamieszczonych w tym numerze czasopisma wywrotowych połączeń obrazów znanych z historii kultury oraz kultury popularnej z pornograficzną wyobraźnią ich autorów i autorek. Świetnie oddają one obrazoburczy charakter działalności „Kultury Zrzuty”.

Jako autorzy i autorki pod prezentowanym siódmym tutaj numerem „Tanga” podpisali się (zachowując oryginalną pisownię): Grażyna Zocha Łuczko (odpowiadająca też za redakcję numeru), Andrzej Świątek, Jacek Kryszkowski, Tomasz Schulz, Marek Janiak, Adam Warhol-Rzepecki, Patryk Halkiewicz, Zbigniew Libera, Barbara Aumer, Vittore Baroni, Andrzej Ciesielski, Andrzej Kwietniewski, Carlo Pittore, Mikołaj Malinowski, Tomasz Meleń, Janusz Dziubak, Włodzimierz Adamiak.

Tomasz Schulz, „Add Your Phantasy to My Sperm!”

Adam Rzepecki, „Kiedy myślę o Andy Warholu. Good Bye Mr. Andy. This is Your Last Work”

Zbigniew Libera, Bez tytułu

Autorzy:

Grzegorz Łocha Suwko → red. naczelny

Andrzej Świetlik

Jacek Krzyszkowski

Tomasz Schulz

Marek Janiak

Adam Warhol-Rzepedki

Patryk Hallkiewicz

Włodzisław Libera

Barbara Aumer

Vittore Baroni

Andrzej Cieński

Andrzej Kwietniewski

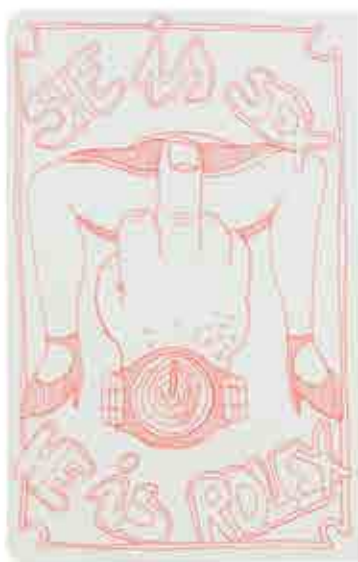
Carlo Pittore

Nikotaj Malinowski

Tomasz Meten

Janusz Dziubak

Włodzisław Aolamiak

34 †

ALAIN BONNEFOIT

1937

Akt, 1976

litografia/papier, 57 x 77 cm (w świetle oprawy)
sygnowana i datowana ołówkiem p.d.: 'ABonnefoit76', opisany l.d.: '36/70'

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

35 †

MICHAŁ JANICA

1986

Tryptyk erotyczny ('I like youngsters but elders too'), 2011

flamaster, papier; 14 x 8,5 cm (wymiar każdej z prac w świetle oprawy)

estymacja:

1 200 - 1 600 PLN

300 - 400 EUR

36 †

LUCJAN MIANOWSKI

1933-2009

“Gorąca plaża”, 1970

litografia barwna/papier, 52,5 x 75 cm (w świetle oprawy)

sygnowany, datowany i opisany u dołu: 'Epr. d'art. "gorąca plaża" Lucjan Mianowski 70'

estymacja:

2 000 - 3 000 PLN

500 - 700 EUR

37

AKT (MINIATURA)

pocz. XIX w.

gwasz/kość, śr.: 7,5 cm

estymacja:

2 000 - 2 800 PLN

500 - 650 EUR

38 †

WOJCIECH DUREK

1888-1951

Kobieta, lew i wąż, 1949

drewno, 42 x 32 cm

sygnatura i data ryte wewnątrz owalu: '19WD49'

estymacja:

4 500 - 6 000 PLN

1 050 - 1 400 EUR

39

ERNST WENCK

1865-1929

Dziewczyna pijąca, 1936

wytwórnia Rosenthal

porcelana biała, szklwiona, malowana ręcznie, wys.: 15 cm

sygnowana na podstawie: 'Ernst Wenck' oraz znak wytwórni i numer na spodzie

estymacja:

2 000 - 3 000 PLN

500 - 700 EUR

40

NAPOLEON PRZED BITWĄ POD WATERLOO

Anglia, ok. 1830

kość słoniowa, wys.: 8,5 cm

estymacja:

2 800 - 4 000 PLN

650 - 950 EUR

LITERATURA:

Annette Curtis, *Erotyczne antyki*, Warszawa 1994, s. 103 (il.)

41

HENRI ALLOUARD

1844-1929

Colombina, 1890

brąz patynowany, wys. 67 cm

sygnowana na podstawie: 'He Allouard'

estymacja:

13 000 - 20 000 PLN

3 100 - 4 700 EUR

awers

rewers

42

MONETA EROTYCZNA ("NICHTS IST UNMÖGLICH!")

1994

metal, średnica: 3 cm

estymacja:

200 - 400 PLN

100 - 100 EUR

awers

rewers

43

MONETA EROTYCZNA ("EINIGKEIT UND SEX UND FREIHEIT")

1994

metal, śr. 3 cm

estymacja:

200 - 400 PLN

100 - 100 EUR

44

LASKA Z RĄCZKĄ W KSZTAŁCIE FALLUSA

ok. 1830

drewno, srebro, wys. 93 cm
znak złotniczy nieczytelny

estymacja:

1 800 - 3 000 PLN

500 - 700 EUR

„Przekształcenie, fizyczny kontakt z materiałem, daje mi zmysłową radość”.

Barbara Falender

45 †

BARBARA FALENDER

1947

Poduszka erotyczna, 1973/2006

biskwit, 12 x 23 cm

estymacja:

12 000 - 20 000 PLN

2 800 - 4 700 EUR

POCHODZENIE:

dar bezpośrednio od artystki, pocz. XXI w.
kolekcja prywatna, Warszawa

46 †

BARBARA FALENDER
1947

Poduszka erotyczna, 1973/2006

biskwit, 13 x 21 cm
sygnowana wyciskiem: 'FALENDER'

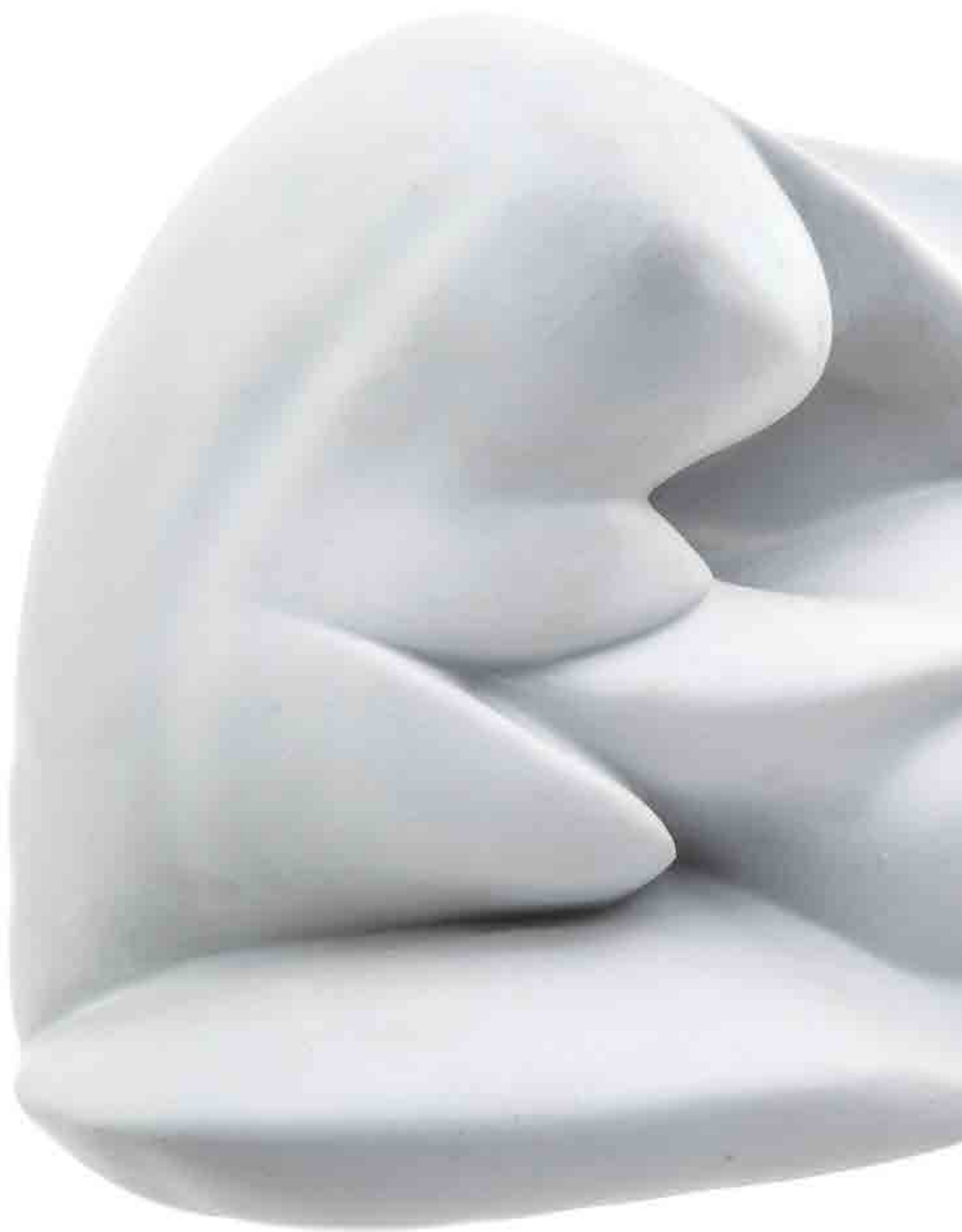
estymacja:

12 000 - 20 000 PLN

2 800 - 4 700 EUR

POCHODZENIE:

dar bezpośrednio od artystki, pocz. XXI w.
kolekcja prywatna, Warszawa

MIĘKKIE CIAŁA, TWARDE PODUSZKI

Barbara Falender rozpoczęła pracę nad cyklem „Poduszki erotyczne” tuż po otrzymaniu dyplomu w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Asumpt do powstania prac dał przypadek, rzeźbiarkę bowiem zafascynował kształt, który pozostawiło ciało na zmiętym prześcieradle. Ten obraz stał się dla niej źródłem inspiracji. „Poduszki erotyczne” poprzez liczne fałdki oraz wybrzuszenia zdają się przypominać oraz sugerować fragmenty ludzkiego ciała. Niejednokrotnie można nawet dostrzec zasugerowane fragmenty ludzkiego ciała – podbrzusza, kolana czy jak w przypadku zaprezentowanej pracy męskie oraz żeńskie organy płciowe przedstawione w trakcie miłosnego aktu. Warto jednak podkreślić, że subtelność kształtów sprawia, że nie możemy być w pełni przekonani o słuszności naszych domniemań. Może same kształty są na tyle pociągające, że skłonni jesteśmy interpretować je właśnie w taki sposób? Dla Falender rzeźby powstałe w ramach cyklu były próbą odpowiedzi na tematy dotyczące kobiecego ciała i jego przemian, a także efektem odważnych eksperymentów z materiałami rzeźbiarskimi. Artystka zrealizowała wspomniany cykl w różnych materiałach od epoksydu poprzez marmury, brązy oraz niezwykle delikatną porcelanę. Rzeźby po raz pierwszy zostały pokazane na wystawie na Wydziale Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie w 1973 roku. Były to jedne z pierwszych prac Falender, które nadały ton jej rzeźbiarskim poszukiwaniom. Od lat 70. twórczość rzeźbiarki zdominowała tematyka erotyczna. Jak podkreśla krytyk sztuki Zbigniew Taranienko, erotyzm był zarówno tematem, jak i treścią pierwszych prac artystki. Tworzyła ona niejako obiekty, które miały być fetyszami swoją formą zachęcające do dotykania, odczuwania, patrzenia, ale także pooglądania. Sama artystka podkreślała, że w jej twórczości przewijała się potrzeba afirmacji erotyzmu. Tłumaczyła także, że sama praca z materiałem, jego przekształcenia oraz nadawanie formy sprawiają jej radość i dają satysfakcję.

Jak opowiadała artystka w rozmowie z Lidią Pańków o momencie powstania pierwszych prac z cyklu: „Mnie chodziło o chwilę, w której chcę coś zrozumieć. A właściwie zrozumieć wszystko: miłość i fizjologię, Boga i medycynę, los i przeznaczenie. Własne ciało, czyli ciało kobiety w czasie rozkwitania, w momencie, kiedy ma urodzić dziecko. I przedziwność tego, że człowiek się rodzi. Ale w ciele najważniejsza jest dusza, której nie wiadomo, gdzie i jak szukać. I nikt do dziś mi nie powiedział, gdzie się znajduje. Bo nigdzie się nie znajduje. Jesteśmy duszą. Serce, jak powiedział profesor Religa, to pompa – można je wyciąć, można wstawić inne. Tam dusza nie może się znaleźć. skoro to element wymienny. Mózgu wymienić nie można. Ze sztucznym mózgiem nie można żyć. Więc między zmysłami i mózgiem coś się dzieje. Robiłam to, co uznawałam za ważne. I natychmiast po dyplomie, nie mając własnej pracowni, zaczęłam pracę z tworzywem” (Zawsze u podstaw. Rozmowa z Barbarą Falender, Lidia Pańków, 01.09.2017, dostępny na: <https://magazynszum.pl/zawsze-u-podstaw-rozmowa-z-barbara-falender/>).

47 †

XAWERY WOLSKI

1960

“**Labios nr 5**”, 1996

terakota, 12 x 62 cm

sygnowana, datowana i opisana od wewnątrz: ‘LABIOS No 5 | X. Wolski 1996’

estymacja:

12 000 - 20 000 PLN

2 800 - 4 700 EUR

Xawery Wolski nawiązuje w swojej twórczości do formy ludzkiego ciała poprzez organiczne, abstrakcyjne, biologiczne kształty. Artysta posługuje się różnorodnymi materiałami brązami, i terakotą, drutami czy rybnymi ościami. Jego realizacje skomponowane są z prostych, geometrycznych form, przez co utrzymane są w duchu minimalizmu. W swoich nowszych pracach artysta nawiązuje do elementów ludzkiego ciała oraz twarzy. Lekko zasugerowane kształty dopiero po dokładnym przyjrzeniu się stają się rozpoznawalne. Zdają się one być subtelnym zaproszeniem do wewnętrznej refleksji. Charakterystyczna dla twórczości rzeźbiarza gładka powierzchnia i

zastosowanie białego koloru mają na celu wywołanie poczucia spokoju oraz odpoczynku, jednocześnie intrygując swoim niedopowiedzeniem. Xawery Wolski określany jest mianem artysty polsko-meksykańskiego. Studia podjął na warszawskiej oraz krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, a także w Académie des Beaux-Arts w Paryżu i w New York Studio School of Drawing, Painting and Sculpture. W 1996 przebywał w Meksyku, gdzie współpracował z wybitnym rzeźbiarzem Juanem Soriano. W efekcie współpracy oraz inspiracji powstały jedne z ważniejszych realizacji twórcy. Twórca obecnie mieszka w Meksyku oraz w Dańkowie.

48 †

JAN SAUDEK

1935

'Marie No. 1', 1974/1981

odbitka żelatynowo-srebrowa/papier barytowy, 24,5 x 39,2 cm

odbitka sygnowana l.d.: 'JAN SAUDEK', opisana na środku:

'Marie' i poniżej: '#75 Model print FINISHED OCTOBER 3, 1881'

estymacja:

15 000 - 20 000 PLN

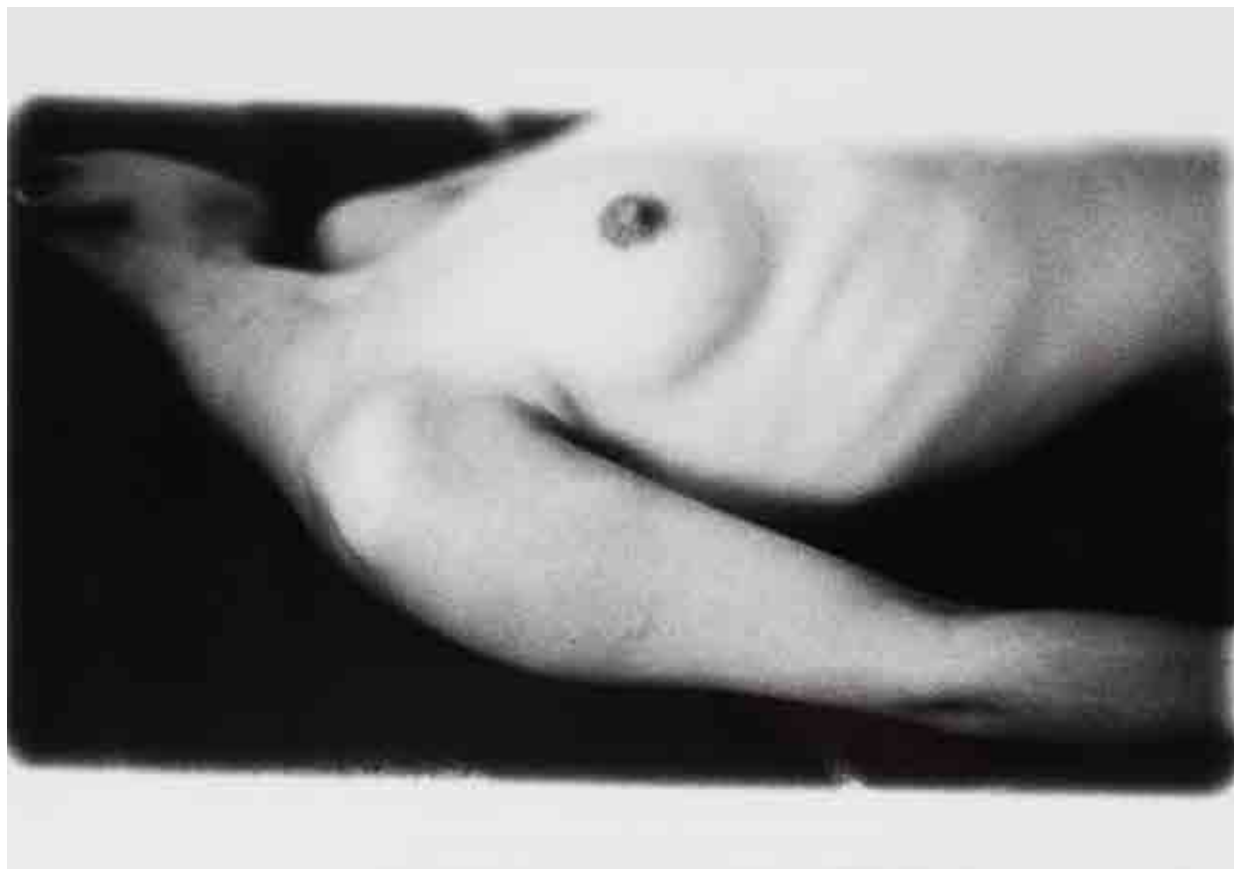
3 500 - 4 700 EUR

„Za każdym razem, kiedy widzę
ciało kobiety, jestem zachwycony
– tak jakby to było pierwszy raz
w moim życiu. To prawdziwe
pokuszenie”.

Jan Saudek

„Marie no. 1” z 1974 roku to jedna z najbardziej znanych fotografii Jana Saudka. Zbliżenie na kobiece usta, przedstawione prosto i bez upiększeń, a jednak dzięki mistrzowskiemu warsztatowi fotograficznemu i opanowaniu operowania światłem, prawdziwie namiętne i kuszące, składające obietnicę rozkoszy i niezapomnianych uniesień. W swojej twórczości Saudek doskonale oddaje zachwyty ciałem kobiety. Na jego zdjęciach równie piękni są młodzi kochankowie, co stare kobiety upozowane w wymyślne figury. Czeski fotograf, nie zważając na obowiązujące kanony piękna, pokazuje kobiecość pełną, dojrzałą, czasem posuniętą w latach, zupełnie różną od prezentowanej w mediach modelowej doskonałości. Siłą kobiet w fotografiach Saudka jest właśnie różnorodność. Niektórzy zarzucają Saudkowi ocieranie się o kicz, inni wielbią go za pokazywanie seksualności w ludzki i realny sposób. Większość docenia emanującą ze zdjęć artysty afirmację życia. W twórczości Saudka warto zauważyć jego umiejętności fotograficzne. Autor nie tylko sam wywoływał swoje zdjęcia w fotograficznej ciemni, ale wiele swoich odbitek ręcznie kolorował nadając im unikatowy charakter. O Saudku nakręcono kilka filmów dokumentalnych, a w 2015 roku na ekranach kin pojawił się „Fotograf” – fabularny biograficzny film o artyście. Saudek jest również jednym z bohaterów wywiadów z książki Mariusza Szczygła „Zrób sobie raj”.

49 †

WIESŁAW BARSZCZAK

1958

Bez tytułu, około 1990

odbitka żelatynowo-srebrowa/papier barytowy, 34 x 49 cm

na odwrociu sygnowany, datowany i opisany:

'Wiesław Barszczewski | Bez tytułu c. 1990 | 1/1'

ed. 1/1

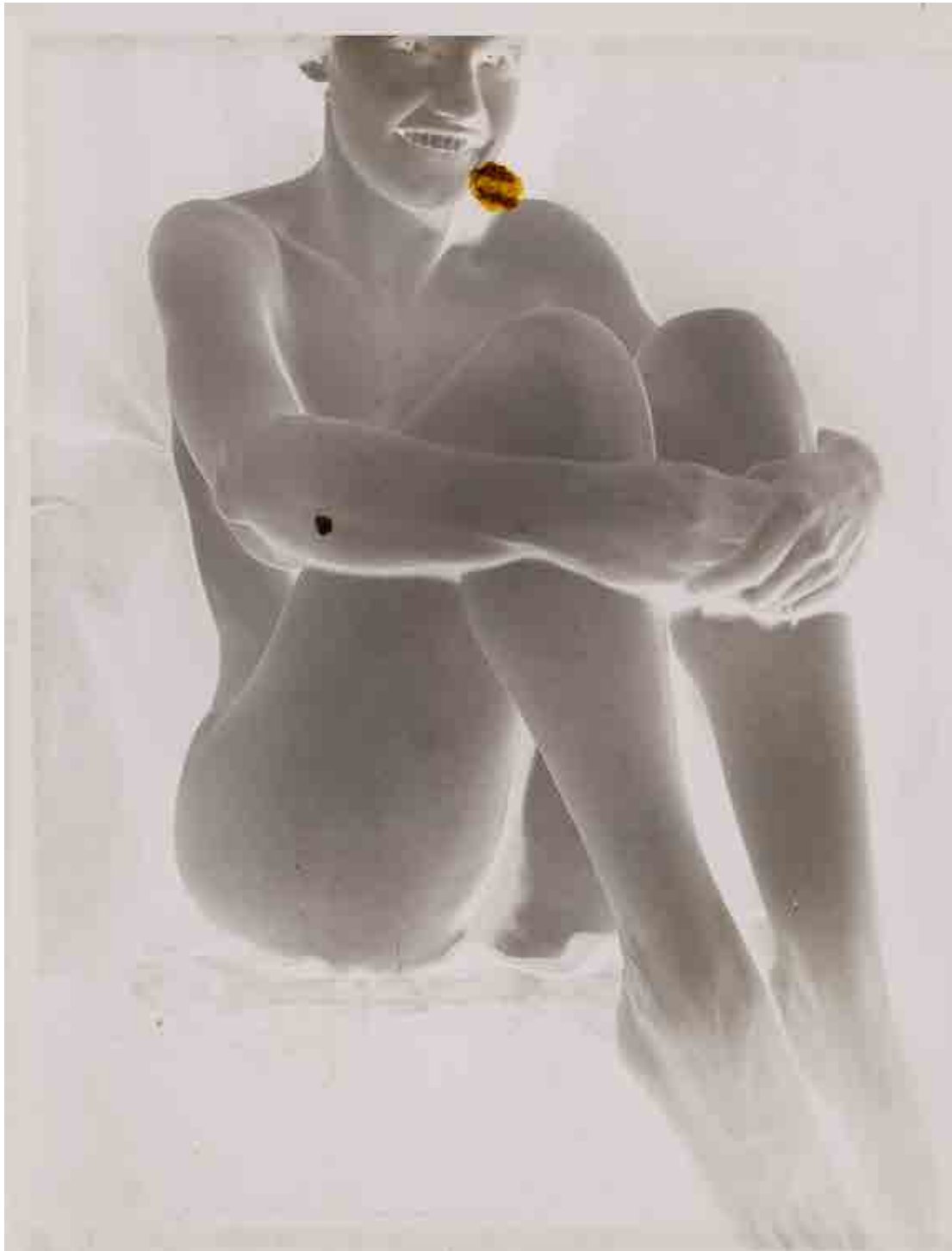
estymacja:

5 000 - 7 000 PLN

1 200 - 1 700 EUR

POCHODZENIE:

dom aukcyjny Rempex, kwiecień 2007

50

AKT

1. ćw. XX w.

negatyw czarno-biały/plytka szklana, 10 x 8 cm

estymacja:

600 - 1 000 PLN

150 - 250 EUR

51

ARAKI NOBUYOSHI

1925-2004

Girl with Coca-Cola Bottle, około 1995

C-Print/papier fotograficzny, 54,6 x 43,3 cm
na odwrociu nalepka z domu aukcyjnego Villa Grisebach

estymacja:

30 000 - 40 000 PLN

7 000 - 9 300 EUR

POCHODZENIE:

dom aukcyjny Villa Grisenbach, Berlin
kolekcja prywatna, Polska

WYSTAWIANY:

Oh no, not sex and death again!, Państwowa Galeria Sztuki w Sopocie, 2010

觀溪水岸雲動不作
人化壽人

九十二日
吳子平書於...

ARAKI – MROCZNA GWIAZDA FOTOGRAFII

W ramach zdawałoby się przypadkowego kadru, jakby wycinkowego ujęcia rzeczywistości, widz patrzy na leżącą na podłodze młodą Japonkę, trzymającą butelkę Coca-Coli. Mimo że dziewczyna uchwycona została w intymnej i kameralnej przestrzeni, w czarnej koronkowej bieliźnie, z ramiączkami stanika opadającymi z jej barków, ewidentnie zakłada ona obecność widza, obserwatora, do którego śmieje się zalotnie.

Brytyjska krytyczka – Griselda Pollock – w swojej teorii feministycznej, odnoszącej się do historii sztuki, stwierdziłaby zapewne jasno, kobieta jest tu zwykłym obiektem, zdaje sobie sprawę z patrzących na nią mężczyzn i jest w pełni świadoma, że taka właśnie jest jej rola – istnienie ku ucieście pożądlivych spojrzeń, męskich obserwatorów. Należy przyznać, że w kontekście twórczości Araki'ego Nobuyoshiego – japońskiego artysty i fotografa, taka koncepcja prezentowanej pracy jawi się jako przydatna teoria.

Araki Nobuyoshi to człowiek mający wyjątkowy status. Nawet współcześnie nie tak często zdarza się, by artysta wizualny wiódł życie, o którym powszechnie mówi się i komentuje. Jego przyjaźń z Björk, słynne zdjęcia Lady Gagi czynią go fotograficznym celebrytą. Jego pozycja jest jednak poparta wielką pracą i niespotykaną wprost produktywnością. I niezwykle, kontrowersyjnymi zdjęciami, stawiającymi zawsze aktualne pytania o relacje między kobietami a mężczyznami i między patrzącymi a oglądanymi.

Araki Nobuyoshi urodził się w 1940 roku w największej japońskiej metropolii, w Tokio, z którym związany jest przez całe życie. Gruntowną wiedzę z zakresu filmu i fotografii zdobył podczas studiów na Uniwersytecie w Chiba. Swoją karierę rozpoczął w jednej z agencji reklamowych stolicy – Dentsu. W swoich pracach podejmuje różnorodną tematykę wielokrotnie balansując na cienkiej granicy pomiędzy sztuką a pornografią. Być może właśnie ten niesprecyzowany i zarazem ekstrawagancki charakter jego twórczości wpłynął na zainteresowanie współpracą z nim takich gwiazd światowego formatu jak Björk – muza artysty, dla której stworzył on okładkę krążka „Telegram”, czy jedną z największych skandalistek ostatnich lat – samą Lady Gagę.

Nie sposób nie wspomnieć o kontrowersjach, nie tyle artystycznych, co społecznych, które wzbudza działalność fotografa. Bezsprzecznie traktuje on swoje modelki niesamowicie przedmiotowo. Niejednokrotnie posuwa się w tej przedmiotowości do granic możliwości, a wspomniana granica zostaje przekroczona... Modelka zaczyna grać rolę aktorki z filmu pornograficznego, często staje się postacią zniewoloną i poniżoną. Jak bywa w przypadku tak skrajnie prowokacyjnej twórczości nie jest ona pozostawiona bez słów komentarza i nie omijają jej głosy krytyki. Nobuyoshi oskarżany jest często przez współpracujące z nim kobiety o złe traktowanie i nieprzestrzeganie ich praw.

Na pozór płytkie i wyłącznie seksualne dzieła artysty zawierają jednak również znacznie głębsze przesłania. Poruszają tematykę ludzkiego istnienia i jego sensu. Cykl prac tworzonych od lat 70., zebrany w publikacji „Sentimental Journey”, dotyczył jego wspólnego życia z żoną, zmagającą się z chorobą nowotworową (zmarła ostatecznie w roku 1990). Z kolei projekt „Kekkai” z lat 2010-14, jak mówił sam autor: „jest o granicy pomiędzy życiem i śmiercią”.

Jego kontrowersyjne fotografie przepełnione erotyką i wyrażające niczym nieskrepowane fantazje seksualne wielokrotnie łączą w sobie pierwiastki tradycji z nowoczesnością. Bohaterki to oczywiście kobiety, zazwyczaj są same, spętane jakby tuż przed lub po fetyszystowskim stosunku w klimacie bondage. Te ukazane w strojach gejsz przypominają postacie z japońskich drzeworytów, te rozebrane – modelki z rozkładówek Playboya. W prezentowanej na aukcji kompozycji autor także nawiązał do tradycji, nie poprzez strój, ale za pomocą mniej dostrzegalnego, choć istotnego elementu kompozycji, jaki stanowi mała waza umieszczona na półce zaraz obok portretowanej dziewczyny. „I'm a nationalist!” – wyznał Araki w jednym z udzielonych wywiadów. Jego artystyczny „nationalizm” wyraża się zatem poprzez przywiązanie do rodzimej tradycji, którą artysta manifestuje. Nie zabrakło w pracy także motywu stricte popkulturowego – butelki Coca-Coli pojawiającej się już na wcześniejszej fotografii artysty w 1994 roku. Ewidentne jest tutaj skojarzenie z plakatami reklamowymi marki z lat 50. czy 60. XX wieku przedstawiającymi modny wówczas typ pin-up girl.

Kluczowe zatem staje się pytanie o to, jaki obraz kobiety wyłania się z twórczości Araki'ego Nobuyoshiego? Odpowiedź na to pytanie jest chyba tak samo złożona jak samo oeuvre artysty. Jego wizerunki kobiet odczytane mogą być zarówno na płaszczyźnie symbolu, jak i bardzo dosłownie. Zniewolenie fizyczne i osamotnienie przełożyć można na pozycję kobiet w skonwencjonalizowanym i uschematyzowanym od wieków społeczeństwie Kraju Kwitnącej Wiśni.

52 †

CHRISTER STRÖMHOLM

1918-2002

„Sebai”, Pigalle, z cyklu: „Paris”, 1954

odbitka żelatynowo-srebrowa/papier barytowy, 27,8 x 20,5 cm

estymacja:

10 000 - 16 000 PLN

2 400 - 3 800 EUR

POCHODZENIE:

dom aukcyjny Villa Grisebach, Berlin

kolekcja prywatna, Polska

LITERATURA:

Christer Strömholm, Post Scriptum Christer Strömholm, wyd. Max Ström, 2012

„Kiedy myślę o moich fotografiach i uważnie na nie patrzę, stwierdzam, że wszystkie one są w pewnym sensie niczym więcej jak tylko autoportretami, częścią mojego życia”.

Christer Strömholm

CHRISTER STRÖMHOLM NA PLACU PIGALLE

Dzielnica Pigalle - miejsce nocnych uciech Paryża, miejsce z historią i legendą. Właśnie tą częścią miasta zafascynował się szwedzki fotograf Christer Strömholm, który w 1946 roku przyjechał na studia do Paryża. Będąc w Francji, Strömholm zaczął fotografować aparatem wielkoformatowym. Dzięki niemu odnalazł możliwość wyrażania się w fotografii. Fotografie Strömholma powstające od połowy lat 50. sprzeciwiały się głównemu nurtowi reportażu fotograficznego, w którym fotograf miał być jedynie obiektywnym świadkiem. Dla Strömholma fotograf był zawsze zaangażowanym uczestnikiem wydarzeń. Strömholm przemierzał Pigalle z aparatem, traktując go jako narzędzie zapisujące obrazy w poetyckim pamiętniku. Jako jeden z nielicznych wtedy autorów często wybierał fotografowanie świata nocą. Na bohaterów swoich fotografii wybierał prostytutki, osoby transseksualne. Strömholm patrzył na nich

bez uprzedzeń, z uwagą, przemycając wśród mroku namiętność i tajemnicę. Możemy je odnaleźć również na fotografii „Sebai” z 1954 roku prezentowanej na aukcji. Nad szklaną gablotą, w której leży długowłosa kobieta, trzymając na swoim ciele węża, pochyla się w zapatrzeniu mężczyzna. Jedynym światłem w tej scenie jest blask bijący z pojedynczej żarówki. Jej widok przywodzi na myśl kościelne krypty, do których pielgrzymują wierni, aby podziwiać relikwie świętych zamknięte szczelnie w sarkofagach. Scena dziwna i fascynująca zarazem, mroczna, choć nie przygnębiająca. Rozpoznawalny styl Christera Strömholma sprawił, że został on jednym z pierwszych szwedzkich fotografów, których prace stały się sławne na całym świecie. Strömholm mieszkał zarówno w Szwecji, jak i we Francji. Był założycielem legendarnej szkoły fotograficznej „Fotoskolan” w Sztokholmie w 1962 roku.

Place Pigalle, widok współczesny, źródło: Wikimieda Commons

53 †

WIESŁAW WAŁKUSKI

1956

Projekt plakatu do filmu "Alabama", 1984

akryl/tektura, 40 x 29 cm

sygnowany i datowany wewnątrz kompozycji: 'Wałkuski 84'

estymacja:

4 000 - 5 000 PLN

1 000 - 1 200 EUR

54

**5 FOTOSÓW Z FILMU "OPowieści
NIEMORALNE" WALERIANA BOROWCZYKA
1973**

fotografia barwna/papier fotograficzny, 12 x 17,7 cm (każde zdjęcie)

estymacja:

6 000 - 9 000 PLN

1 400 - 2 100 EUR

„Opowieści niemoralne” (fr. Contes Immoraux) w reżyserii Waleriana Borowczyka z 1974 to film, który wywołał liczne skandale, a w kilku europejskich krajach objęty był cenzurą i nie mógł być wyświetlany. Pierwotnie był to obraz składający się z 5 części. Do dystrybucji trafiła jednak ta, którą Borowczyk skrócił o jeden epizod. Wycięty z całości fragment reżyser rozwinął następnie w pełnometrażowy film „Bestia”. Pierwsza część „Opowieści niemoralnych” – „Przyływ” – przedstawia historię dojrzewania i romansu kuzyna i kuzynki, którego częścią jest scena seksu oralnego. Całość ukazana została w nadmorskiej scenerii. Kolejną część to „Teresa filozofka”, będąca historią dziewczyny żyjącej w XIX wieku, w której to opowieści obraz żarliwej religijności łączy się z seksem i gwałtem. „Elżbieta Batory” to kolejny epizod filmu, opowiadający historię węgierskiej arystokratki, która, aby zachować młodość, stosuje kąpiele w krwi dziewic, wcześniej wykorzystywanych seksualnie. Ostatnia z części – „Lukrecja Borgia” – to opowieść o kazirodczym związku brata z siostrą oraz o związku

tej ostatniej z ojcem. Historia ta wydarza się w papieskiej rodzinie (sic!) Borgiaów, a rozgrywa się w Watykanie.

Prezentowane w niniejszym katalogu fotostyki są kadrami z „Opowieści niemoralnych”. Widoczne jest na nich zmysłowe, erotyczne potraktowanie kobiecego ciała, co charakterystyczne jest dla całego filmu Borowczyka. Ze względu na estetyczne i wystudiowane kadry Borowczyk zyskał sławę jako twórca niebanalnego „soft porno”. Film cieszył się wielką popularnością we Francji, gdzie został nakręcony i wyprodukowany. Jednak w innych krajach był cenzurowany i niepokazywany jako nomen omen „niemoralny”. Odznaczony został belgijską nagrodą filmową Prix de l'Age d'or. Wskazany film był niewątpliwie wykwitem rewolucji seksualnej, która miała miejsce we Francji w latach 60. XX wieku, czego symbolem były wydarzenia maja 1968. W ten właśnie sposób Borowczyk został zapamiętany w historii kina – jako twórca filmów erotycznych. Inne filmy, które przyniosły Borowczykowi sławę reżysera erotyki, to wspomniana już „Bestia” czy oparte na

powieści Stefana Żeromskiego „Dzieje grzechu”. Tak o erotyce w filmach Borowczyka na tle wydarzeń epoki mówił Kuba Mikurda, autor filmu poświęconego życiu i twórczości autora „Niemoralnych opowieści”: „Z pewnością maj 1968 r. stworzył Borowczykowi sprzyjające warunki, otworzył wrota rewolucji obyczajowej. To przełożyło się oczywiście na liberalizację, a co za tym idzie ostateczne zniesienie cenzury przez rząd Valéry’ego Giscarda d’Estaing. Skorzystali na tym twórcy, którzy w swoich filmach chcieli dotykać tematów tabu – zadawać pytania o seksualność, jej wymiar psychologiczny i społeczny, jej relacje z władzą. Borowczyk nie lubił, gdy wpisywało się go w jakiś nurt, ale jeśli spojrzeć szerzej, widać, że jego filmy z tego okresu sporo łączy z twórczością Pasoliniego, Bertolucciego, Liliany Cavani, Robbe-Grilleta czy Catherine Breillat. W filmach, które realizują oni od początku lat 70., widać fascynację różnymi obliczami erotyki, skłonność do seksualnego ekscesu, inspiracje surrealistyczne czy libertyńskie. Wolność, której Borowczyk poszukiwał we wszystkim, co robił, początkowo

była dla niego przede wszystkim wolnością formalną, wolnością artystycznego eksperymentu, natomiast w latach 70. zyskała nowy wymiar – wolności obyczajowej” (cyt. za: <https://przekroj.pl/kultura/przyszpilic-borowczyka-mateusz-demski>).

Walerian Borowczyk był absolwentem krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Choć studiował malarstwo i grafikę, stał się artystą znanym przede wszystkim ze swojej twórczości filmowej. Początkowo Borowczyk zajmował się animacją. W 1956 zaczął pracować z Janem Lenicą, z którym stworzył kilka nowatorskich filmów animowanych. W kolejnym roku stworzyli wspólnie film „Był sobie raz”. Była to animacja ukazująca wycięte z papieru elementy, wprawione w ruch. Za ten film otrzymali w 1957 Srebrnego Lwa na festiwalu filmowym w Wenecji. Był to początek ich międzynarodowej kariery. W 1959 Borowczyk na stałe wyjechał do Paryża. We Francji, już indywidualnie, stworzył swoje najbardziej rozpoznawalne filmy, w tym omawiane tutaj „Niemoralne opowieści”.

55

FRANK J. HELLER

1916-?

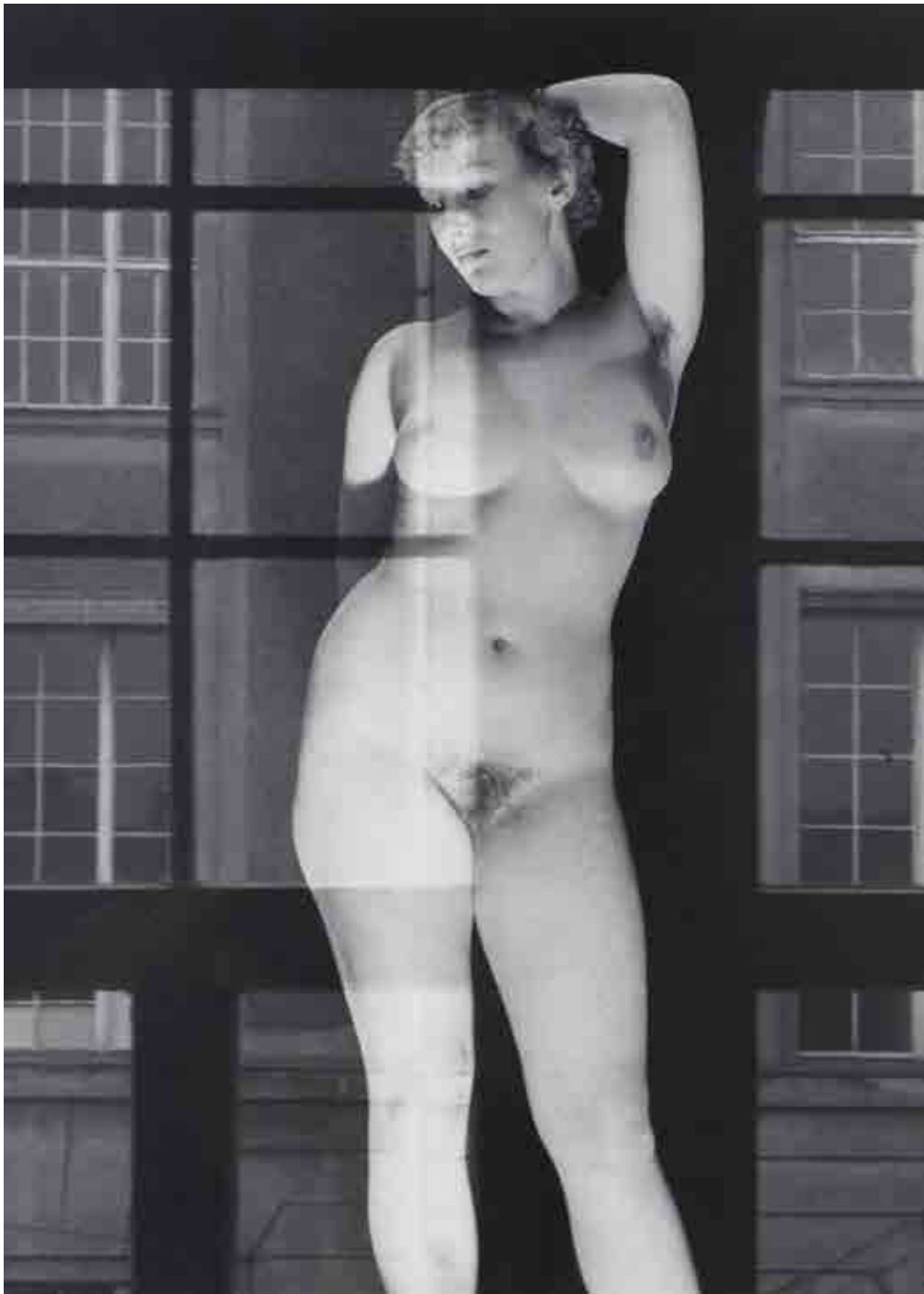
Akt, około 1956

odbitka żelatynowo-srebrna/papier barytowy,
48 x 37 cm (w świetle passe-partout)

estymacja:

1 500 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

56 †

HEINZ HAJEK-HALKE

1898-1983

Akt model, 1934/1. 70 XX w.

odbitka żelatynowo-srebrowa/papier barytowy, 38,9 x 28,6 cm

estymacja:

15 000 - 18 000 PLN

3 500 - 4 200 EUR

57 †

KONRAD PUSTOŁA

1976-2015

Darkrooms (Warszawa), z cyklu Darkrooms, 2009

fotografia barwna/dibond, papier fotograficzny, 50 x 150 cm

estymacja:

15 000 - 20 000 PLN

3 500 - 4 700 EUR

WYSTAWIANY:

Darkrooms, Bunkier Sztuki, Kraków 2010

Darkrooms, CK Zamek, Poznań 2009

Darkrooms, CSW Zamek Ujazdowski, Warszawa 2009

LITERATURA:

Konrad Pustoła, Darkrooms, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, 2010, s.

58

KEN HICKS

Untitled, 1982

fotografia barwna/papier fotograficzny, 31,5 x 47 cm
sucha pieczęć wyciśnięta l.d.: 'HICKS'

estymacja:
10 000 - 14 000 PLN
2 400 - 3 300 EUR

59

KEN HICKS

Untitled, 1982

fotografia barwna/papier fotograficzny, 31,5 x 46,5 cm (w świetle passe-partout)
sucha pieczęć wyciśnięta l.d.: 'HICKS'

estymacja:
10 000 - 14 000 PLN
2 400 - 3 300 EUR

60

LARRY CLARK

1943

Bez tytułu, z cyklu: *Teenage Lust*, 1972

odbitka żelatynowo-srebrowa/papier barytowy, 31 x 21,1 cm
sygnowany i datowany na odwrociu: 'Larry Clark 1972'

estymacja:

18 000 - 22 000 PLN

4 200 - 5 100 EUR

61 †

SŁAWOMIR RUMIAK

1972

Skrzypce Kaimurakisa, 2003

odbitka żelatynowo-srebrna/papier barytowy,

44,4 x 39 cm

sygnowana, datowana i opisana na odwrociu:

'Skrzypce Kaimurakisa 23/25 SRumiak 2003'

estymacja:

3 500 - 5 000 PLN

850 - 1 200 EUR

LITERATURA:

Sławomir Rumiak, Książka miłosna,

wyd. Frodo, Bytom 2003

62 †

SŁAWOMIR RUMIAK

1972

Lina i ślimaki, 2003

odbitka żelatynowo-srebrna/papier fotograficzny,

44,8 x 39,3 cm

sygnowana, datowana i opisana na odwrociu:

'Lina i ślimaki 24/25 SRumiak 2003'

estymacja:

3 500 - 5 000 PLN

850 - 1 200 EUR

LITERATURA:

Sławomir Rumiak, Książka miłosna,

wyd. Frodo, Bytom 2003

63 †

PIERRE MOLINIER

1900-1976

Bez tytułu, z serii: *Le Chaman et ses créatures*, ok. 1970

fotomontaż, odbitka żelatynowo-srebrna/papier barytowy, 16,9 x 11,7 cm
na odwrociu pieczętka 'Atelier du Grenier St-Pierre, Bordeaux'

estymacja:

15 000 - 20 000 PLN

3 500 - 4 700 EUR

Pierre Molinier z pistoletem, źródło: Wikimedia Commons

SZAMAN PIERRE MOLINIER

Pierre Molinier to francuski malarz i fotograf związany z nurtem surrealizmu. Kontakty z przywódcą ruchu i jednocześnie autorem jego ikonicznych manifestów, André Bretonem, nawiązał w latach 50. XX wieku w rodzinnym Bordeaux. Jego artystyczna wizja rzeczywistości, przeinaczonej i postrzeganej w wyjątkowo subiektywny sposób, znakomicie wpisala się w charakter grupy, z którą Molinier zaczął wystawiać swoje prace. Jego fantastyczne kompozycje balansujące na pograniczu jawy i snu doskonale oddawały złożoną osobowość samego autora. Homoseksualista, transwestyta, człowiek posiadający obsesję na punkcie sfery seksualnej w swojej twórczości ukazywał bez skrępowania świat swojej burzliwej wyobraźni. Przedmiotem prac twórcy stała się postać kobiety. Jej ciało wielokrotnie zmnożone, rozczłonkowane, jakby pozbawione biologicznej funkcji wydaje się stanowić przerażającą hybrydę – formę jednego z mitologicznych stworów, których opisy zapełniają karty mitologii. Postacie te o sensualnych kształtach ubrane są w czarne lateksowe i koronkowe stroje, ich częstym atrybutem staje się maska. Prowadzi to do ich uprzedmiotowienia. Artysta jest kreatorem nowych form, nie ludzi, lecz masochistyczno-fetyszystowskich lalek. Łamie społeczne tabu, podejmując kwestie dominacji, siły i bólu. Molinier w myśl sztuki transgresyjnej czy abject art, pragnął wprowadzić widza w szok, wywołać u niego uczucie zupełnego obrzydzenia. Artystyczne wizje twórcy odwołują się również do jego zainteresowań masonerią czy kwestiami okultystycznymi, wyrażającymi się już w samym tytule serii, z której pochodzi prezentowana na aukcji praca – „Le Chaman et ses créatures” („Szaman i jego stworzenia”).

Z KOLEKCJI EROTYKÓW FRANCISZKA WALTERA (1885 - 1950)
POZ. 64-114

64 †

STANISŁAW KLIMOWSKI

1891-1982

Portret Franciszka Waltera, 1913

olej/plótno, 110,5 x 70,5 cm

sygnowany i datowany l.g.: 'S. Klimowski 1913'

estymacja:

5 000 - 9 000 PLN

1200 - 2100 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

Znaczna część niniejszego katalogu składa się z prac na papierze o tematyce erotycznej, pochodzących z kolekcji Franciszka Waltera (1885-1950). Jego przenikliwy psychologicznie portret pędzla Stanisława Klimowskiego pochodzi z 1913 roku i był własnością portretowanego. Co charakterystyczne, ten wielostronnie utalentowany człowiek przedstawiony został z książką. Może to być po prostu atrybut uczonego, ale również kogoś, kto bardzo kocha książki. Rzeczywiście tak było i Walter został zapamiętany nie tylko jako lekarz, ale też znawca grafiki i książek. Był oratorem Rycerskiego Zakonu Bibliofilskiego z Kapitułą Orderu Białego Kruka i prekursorem biblioterapii. Można mieć nadzieję, że któregoś dnia powstanie monografia poświęcona Walterowi – jej autor bądź autorka będą mieli niełatwe zadanie zgłębienia tak wielu dziedzin, w których Profesor zaznaczył swoją obecność.

Franciszek Walter został zapamiętany przede wszystkim jako współtwórca Krakowskiej Szkoły Dermatologii i uważany jest za jednego z najwybitniejszych polskich wenerologów i dermatologów. Jego dokonania naukowe zapisały się w historii dermatologii polskiej ale też szerzej – europejskiej i światowej. Stało się to może w największym stopniu za sprawą potraktowania dzieł sztuki jako osób, przeniesionych do współczesności, jakby w kapsule czasu, wraz ze swoimi schorzeniami skórными. W latach 30. XX wieku było to podejście nowe. W 1932 roku, dokonując oględzin ołtarza Wita Stwosza, Walter zauważył na figurach objawy różnych chorób skóry, a także znamiona kiły wrodzonej. Na tej podstawie wysunął pionierską hipotezę, że na kiłę chorowano w Europie jeszcze przed wyprawą Krzysztofa Kolumba do Ameryki (w książce pt.: „Wit Stwosz. Rzeźbiarz chorób skórnych. Szczegóły dermatologiczne Ołtarza Mariackiego”, Kraków 1932). „Wycieczki” w przeszłość, do pacjentów, których nie mógł osobiście spotkać nie były dla niego rzadkością. Wyprawiał się jeszcze w ten sposób do XVI i XIX wieku, badać przyczyny zgonów Stefana Batorego i Adama Mickiewicza.

Franciszek Ksawery Walter urodził się ze związku Franciszek senior i Katarzyny de domo Kurowskiej. Urodzony w Krakowie i związany z miastem przez całe życie, ukończył IV Gimnazjum w Krakowie i na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego rozpoczął studia medyczne. Doktoryzował się w 1911 roku uzyskał tytuł doktora i wyruszył na studia uzupełniające do Berna i Berlina. W 1914 roku wrócił do Krakowa i otrzymał stanowisko sekundariusza na oddziale skórным i wenerycznym Szpitala Świętego Łazarza. W 1918 roku habilitował się na podstawie rozprawy Uniwersytecie Jagiellońskim. Od 1920 roku otrzymał prymariat oddziału skórного i wenerycznego Szpitala świętego Łazarza. W 1925 uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1934 profesora zwyczajnego dermatologii i wenerologii Uniwersytetu Jagiellońskiego. W latach 1925-1950 pełnił funkcję kierownika Kliniki Dermatologicznej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Profesor Walter prowadził także badania naukowe w zakresie metod leczenia i diagnostyki serologicznej chorób wenerycznych. W 1935 roku został wybrany dziekanem Wydziału Lekarskiego UJ. W latach 1946-1948 piastował stanowisko rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1935 roku należał do krakowskiej loży wolnomularskiej Przesąd Zwyciężony. Był członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, prezesem Krakowskiego Towarzystwa Lekarskiego. W czasie II wojny światowej Walter został aresztowany przez Gestapo i trafił do obozu koncentracyjnego Sachsenhausen. Wrócił do Krakowa w lutym 1940 roku, by zaangażować się w organizację życia podziemnego od strony pomocy lekarskiej.

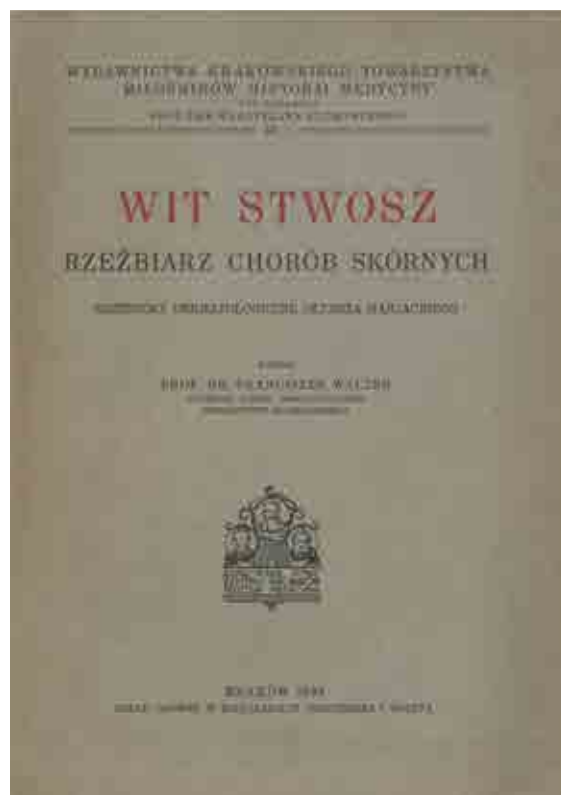
Stosunkowo niewiele zachowało się informacji o kolekcji sztuki Franciszka Waltera. Wiadomo, że zawierała znakomite przykłady polskiego malarstwa szczęśliwego momentu, jakim był przełom XIX i XX wieku. Nie wiemy jak Walter kupował, jakich antykwariatów był klientem. Można snuć domysły, że jako prezes szacownego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie, osobiście znał wielu ważnych artystów tego czasu i mógł kupować od nich bezpośrednio. Drugiego, ciekawego źródła dzieł sztuki można się domyślać, pamiętając o profesji Waltera. Wiadomo, że duża część artystów tych czasów była morzona przez choroby weneryczne. Można powiedzieć, że będąc się w tym czasie w Krakowie znanym wenerologiem, dawało możliwość stworzenia wyjątkowej kolekcji. Wiemy przecież choćby o Stanisławie Wyspiańskim – można zaryzykować stwierdzenie, że najwybitniejszymi kolekcjonerami jego dzieł byli właśnie lekarze. Artyści, nie zawsze mogąc zapłacić w gotówce, uiszczali zobowiązania swoimi pracami.

Prezentowany zbiór zawiera prace zarówno najbardziej znanych grafików końca XIX i początków XX wieku jak też artystów mniej znanych. W każdym przypadku mamy do czynienia z wysoką artystyczną jakością prac. Wśród nich znalazł się również rzeczy zagadkowe, skazujące nas na domysły. Czym na przykład jest album z fotografiami genitaliów, który rozwija się w rytmie od wiernej fotograficznej rejestracji męskich genitaliów po pornografię i satyryczno-kuriozalne przedstawienie fallusa z okularami na... nosie, czytającego książkę. Taki, niezwykle interesujący, artystycznie istotny, ale też skazujący nas na domysły legat – pozostawił nam Franciszek Walter.

Otwarcie wystawy prac artysty malarza Jacka Malczewskiego w Pałacu Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie, przemawia Franciszek Walter, lipiec 1939 r., źródło: NAC Online

Okładka słynnej książki Waltera: Wit Stwosch. Rzeźbiarz chorób skórnych, Kraków 1933

FRANCISZEK WALTER DIAGNOSTA RZEŹB

„Dzieła plastyczne ubiegłych wieków posiadają, jako przedmiot studjów, wartość naukową nie tylko dla historyka sztuki i kultury, ale również dla historyka medycyny. Niejednokrotnie bowiem artysta-plastyk przedstawiał w swych dziełach przypadki chorobowe i to w sposób tak wierny i dokładny, że dziś po upływie wieków możemy się zapoznać nie tylko z rodzajem cierpień, ale także z takimi chorobowymi postaciami klinicznymi, jakich dziś już nie spotykamy (trąd, dżuma, kiła). W dziełach tych możemy znaleźć potwierdzenie naszych przypuszczeń, czy pewne cierpienie znane było w danej epoce, względnie, w danym kraju, w którym dzieło to powstało. Dzieła plastyczne, przedstawiające postaci mityczne i postaci kultów religijnych, nie wchodzi w zakres badań historyka medycyny po-dobnie, jak i postaci groteskowe lub karykatury osób, mimo że i tu niekiedy możnaby się w nich dopatrzeć pewnych cech chorobowych; zazwyczaj dzieła te są płodem wyobraźni artysty. Zdawaćby się mogło, że dziełom plastycznym, zabarwionym, bądź co bądź, podmiotowym pierwiastkiem artysty, nie należy przypisywać większej wartości odnośnie do zagadnień czysto naukowych. Jednakowoż przedstawione przez artystę choroby, zwłaszcza skórne, i to w sposób niejednokrotnie bardzo wierny, stanowić mogą ważny dla badacza historii medycyny przedmiot jego dociekań. Przedstawione więc przypadkowo w sztukach plastycznych zagadnienia czysto naukowe, tworzyłyby niejako pomost, łączący nauki przyrodnicze ze sztukami plastycznymi; artystę bowiem w odtwarzaniu ważnych szczegółów, bądź to cierpienia ludzkiego, bądź też szczegółów zoologicznych lub botanicznych, obowiązują powinny te same prawa, co i badacza naukowego. Artysta, pragnący przedstawić wiernie ciało ludzkie, musi posiadać dokładną znajomość zasad anatomji opisowej podobnie, jak i badający objawy chorobowe lub ułomności ludzkie. Wartość klinicznych obrazów chorób, przedstawionych pendzlem, dłutem lub rylcem artysty, wówczas dopiero będzie posiadać pewną wartość naukową, jeżeli artysta zdoła odtworzyć wiernie te wszystkie objawy chorobowe, które mógł stwierdzić wzrokiem u swego modelu” (Franciszek Walter, Wit Stwosch, Rzeźbiarz chorób skórnych, Kraków 1933, s. 1).

Franciszek Walter jako profesor dermatologii i wenerologii Uniwersytetu Jagiellońskiego - w otoczeniu asystentów, 1930 r., źródło: NAC Online

jednego ze śpiących żołnierzy (rys. 8), przedstawionych w płaskorzeźbie *Zmartwychwstanie*. Jest to żołnierz, znajdujący się po prawej stronie grobu w pozycji śpiącej, podparty obu dłońmi tak, że widać tylko część twarzy i nos. W kształcie nosa dopatrzeć się można odtworzenia objawów zmian chorobowych tkanki skórnej i podskórnej, które doprowadziły do ich zgrubienia. Skóra zabarwiona jest na odcień sino-czerwony, koniec nosa zgrubiały,

Rys. 6. Chory z kliniki dermatologicznej U. J.
Lues congenita.

koniec nosa zgrubiały, jakby przerosły, powierzchnia jego pokryta czerwonymi, wężykowato przebiegającymi linjami, przedstawiającymi najprawdopodobniej rozszerzone skórne naczynia krwionośne. Artysta odtworzył tutaj obraz chorobowy trądzika różyczkowego (*acne rosacea*), cierpienia, występującego najczęściej u ludzi w wieku średnim, których odkryte części ciała są wystawione na częste zmiany atmosferyczne. Następstwem tego schorzenia jest niejednokrotnie znaczny rozrost i zgrubienie skóry, prowadzące do oszpecenia nosa (*rhinophyma*). Objawy innej choroby skórnej można zauważyć u jednego z szatanów (rys. 9), w płaskorzeźbie na lewym, ruchomem skrzydle

oltarza, przedstawiającej *Zstąpienie Chrystusa do piekieł*. Szatani Stwosza przedstawieni są zgodnie z duchem czasu i wskazówkami ówczesnej demonologii, jako potwory, do pewnego stopnia człekokształtne, ale z głowami ptaków. Na twarzy wymienionego szatana rozpoznać można, zdaniem moim, objawy gruźlicy skóry, t. zw. wilka żrącego (*lupus vulgaris vorax*), mianowicie, wyniosłości guzkowe i owrzodzenia na zgrubiałym i zniekształconym nosie oraz na obu policzkach. Z wyrzeźbionego obrazu chorobowego można wnioskować, że górna warga modelu, z którego prawdopodobnie Stwosz odtworzał twarz szatana, uległa zniszczeniu wskutek rozpadu tkanek, za-

Rys. 4. Faryzeusz z grupy «Pojmanie Chrystusa».
Lues congenita?

65

DWA ALBUMY Z POCZTÓWKAMI "POMPEI"

pocz. XX w.

fotografia czarno-biała/papier

estymacja:

800 - 1 200 PLN

200 - 300 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

Dwa albumy z przedstawieniami artefaktów odnalezionych w trakcie wykopalisk w Pompejach. Duża liczba przedmiotów o charakterze obscenicznym (m.in. słynna rzeźba Pana spółkującego z kozą) wywołała w XVIII wieku zamieszanie odnośnie sposobu prowadzenia się ludzi w starożytności. Słynne „Ostatnie dni Pompei” Edwarda Bulwera-Lyttona dały wyraz przeświadczeniu, że upadek cesarstwa – który jednak nadszedł sporo później – wywołany był moralnym upadkiem. Te budzące oburzenie i ekscytację przedmioty przeniesiono do tzw. Sekretnego Muzeum w Neapolu, do którego wstęp mieli tylko ludzie o nieposzlakowanej opinii. Dla nich właśnie (ale dlaczego chcieli tam iść?) oglądanie tych bulwersujących przedstawień miało być niegroźne. Kwestia poradzenia sobie z treściami odkrytymi w Pompejach i Herkulanum, były w czasach nowożytnych pierwszym poważnym zmierzeniem się z zagadnieniem „pornografii”. Ten starożytny termin, wywodzący się z klasycznej greki gdzie znaczył „opisywanie życia kurtyzan” w połowie XIX wieku nabrał znanego nam współcześnie znaczenia.

66

ALBUM Z FOTOGRAFIAMI O TEMATYCE EROTYCZNEJ

fotografia czarno-biała/papier, 13 x 16.5 cm

estymacja:

1 400 - 2 200 PLN

350 - 550 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

67

AUTOR NIEROZPOZNANY

pocz. XX w.

Słoń z nagą modelką, 1913

gwasz/papier, 22,5 x 16,8 cm

sygnowany, opisany i datowany p.d.: '(?) 13 | München'

estymacja:

1 200 - 1 600 PLN

300 - 400 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

68

“EROS. DER STARKE NEGER. EINR FOLGE VON ACHT RADIERUNGEN”, TEKA 8 AKWAFORT

około 1930

akwaforta/papier, 15,6 x 14,1 cm

Teka 8 akwafort. Wymiary plansz: 14 x 12,5 cm, wymiary odcisku: 8 x 8 cm. Wydanie prywatne dla subskrybentów, brak miejsca i daty wydania. Egzemplarz 18 z 350 - wbrew kolofonowi nie sygnowany ołówkiem przez artystę. Zachowana karta tytułowa z kolofonem. Elegancka, wtórna obwoluta.

estymacja:

1 600 - 2 400 PLN

400 - 600 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

Teka ośmiu akwafort o wymownym rozwinięciu tytułu „Der Starke Neger”, znaczącym tyle co „Silny Murzyn”, wprowadza nas w świat erotycznych wyobrażeń 1. połowy XX wieku. Ów tytuł poprzedzony został ponadto imieniem mitycznego Erosa, starogreckiego boga patronującego miłości i sferze seksualnej. Wyraz ten w starożytności posiadał dwojakie znaczenie, bowiem wyrażał również silne pragnienie posiadania czegoś. Być może w tym kontekście czarni mężczyźni – bohaterowie scen – utożsamiają moc, potęgę, chęć, aby osiąść i zdominować białą kobietę. Prezentowana teka i jej erotyczna tematyka nie stanowi ewenementu w działalności wydawniczej w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Największe metropolie ówczesnej Europy, takie jak Paryż czy Berlin, stały się wówczas miejscem niekończących się zabaw i rozpusty, jak także siedliskiem cielesnych rozkoszy. Afroamerykanie również zajmowali w tych środowiskach istotne miejsce. Wystarczy przytoczyć tutaj żywiołowe występy Josephine Baker – czarnoskórej tancerki, aktorki i piosenkarki podbijającej w latach 20. i 30. sceny europejskich kabaretów. Jej taniec charakteryzujący się dzikością i echem pierwotnych instynktów wprowadzał równie egzotyczny klimat, co towarzyszący jej niejednokrotnie cętkowany gepard. Paralelę w sposobie ujmowania postaci zauważyć można również w pozach i gestach mężczyzny przedstawionego na planszach omawianej teki. Uderza dynamika ruchów i zwierzęcy wręcz szal – cechy przypisane mężczyźnie na mocy fantastycznych wyobrażeń.

69

FRANZ VON BAYROS

1866-1924

'Im Garten der Aphrodite', 17 heliograviur, około 1910

heliograviura/papier, 35 x 25 cm

Zestaw 17 heliograviur; wydanie prywatne, 350 egzemplarzy, brak daty i miejsca wydania. Wymiary grafik: 17 x 16,5 cm, montowanych w arkusze podkładowe (4). Brak karty tytułowej - na niej ostatnia, 18. kompozycja i kolejny numer teki. Całość w oryginalnej tece z szyldzikiem (napisy zatarte, ale czytelne). Rzadkość.

estymacja:

1 400 - 2 200 PLN

350 - 550 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

70

FRANZ VON BAYROS

1866-1924

'Aus meinen Schloessern. Zehn Aquarelle', 1923, teka 10 całostronicowych reprodukcji akwarel Bayrosa

heliograviura/papier, 48 x 35 cm

estymacja:

1 400 - 2 200 PLN

350 - 550 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

71

FRANZ VON BAYROS

1866-1924

'Die Grenouillère. Ein Mappenwerk in 15 Blättern', 15 heliograviur, 1907

heliograviura/papier, 35 x 30 cm

Teka 15 heliograviur. Wydanie prywatne dla Heinricha Conrada i jego przyjaciół. Brak miejsca wydania. Egzemplarz 108 z 500 (płyty po druku zostały zniszczone). Folio, wymiar plansz: 35 x 30 cm. Sygnowany na płycie p.d.: Choisy le Coninn (wł. Franz von Bayros). Każda plansza została zabezpieczona bibułą z komentarzem do kompozycji (część z nich nieznacznie zagnieciona). Zachowana karta tytułowa. Całość w oryginalnej, lekko podniszczonej tece. Dodatkowo jeszcze jedna kompozycja i faksymile autografu autora na licu.

estymacja:

1 600 - 2 500 PLN

400 - 600 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

72

FRANZ VON BAYROS

1866-1924

'Galante Freundschaft', teka 6 całostronicowych heliograviur wg akwarel Bayrosa, około 1910

heliograviura/papier, 50,5 x 37,3 cm

Teka 6 całostronicowych heliograviur wg akwarel Franza von Bayrosa. Wydanie prywatne, brak daty i miejsca wydania. Teeka folio, wymiary: 52 x 38 cm. Całość w efektownej, oryginalnej tece, ze złożonym napisami tytułowymi i secesyjnymi ornamentami. Rzadki zestaw, nie notowany w podstawowej literaturze.

estymacja:

1 400 - 2 200 PLN

350 - 550 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

BARON GRAFIKI

Franz von Bayros należał do dekadentckiego odłamu sztuki XIX wieku. Zajmował się malarstwem, rysunkiem, ilustracją prasową, a także poezją. Jednakże europejską sławę zdobył jako ilustrator dzieł o treści erotycznej. Ilustrował klasyczne dzieła literatury, m.in. „Baśnie z 1001 nocy”, pamiętniki Casanovy, Dekameron. Jego twórczość otoczona była nieodmiennie aurą skandalu, stając się jednym z symboli fin de siècle’u. Rozpoznając Bayrosa poprzez jego nasyconą erotyką sztukę często zamiast imieniem i nazwiskiem Franz von Bayros określano go pseudonimem Markiz von Bayros, chociaż sam twórca używał pseudonimu Choisy Le Conin.

Markiz Franz von Bayros urodził się w Zagrzebiu w 1866 roku jako syn hiszpańskiego szlachcica. W wieku siedemnastu lat zdał egzamin wstępny do Akademii Wiedeńskiej u Eduarda von Engertha. Przez czas trwania studiów artysta obracał się w kręgach wiedeńskiej śmietanki towarzyskiej; należał do grona przyjaciół Johanna Straussa II, którego pasierbicę Alice poślubił w 1896 roku. Na okoliczność uroczystości Strauss skomponował specjalną melodię. Rok później małżeństwo zostało unieważnione, a Bayros przeniósł się do Monachium, gdzie w 1904 roku zorganizowano pierwszą wystawę jego prac. W latach 1904-08 podróżował do Paryża i Włoch, aby kontynuować studia. W 1911 roku stworzył swoje najbardziej znane i kontrowersyjne dzieło, „Opowieści z toaletki”, z powodu którego w 1911 roku policja w Monachium prześladowała twórcę i zmusiła do wygnania z Niemiec. Tematyka jego prac skazywała Bayrosa na tułaczy los, gdyż w większości miast Europy każda jego nowa erotyczna praca wywoływała skandal obyczajowy. Na dłużej Von Bayros związał się z Wiedniem, choć nie czuł się dobrze w stolicy Austrii i planował przeprowadzkę do Włoch, co uniemożliwiła wojna. Po I wojnie światowej artysta odcięty od zleceń zyskał możliwość zilustrowania „Boskiej Komedii” wydanej w Wiedniu w latach 20. ubiegłego wieku. Bayros wykonał 60 akwarelowych rysunków, które na krótko przywróciły jego nazwisku sławę. Bayros zmarł niedługo później z powodu wylewu krwi do mózgu, 3 kwietnia 1924 roku.

Franz von Bayros uprawiał sztukę, choć silnie nasyconą erotyką, to owianą również dozą elegancji i burżuazyjnego sznytu. Uznać go należy za prekursora w artystycznym opracowywaniu tematu ludzkiej seksualności, która zakładała w jego ujęciu przede wszystkim przyjemność, a nie jedynie prokreację. Bayros, ilustrując wiele dzieł literatury erotycznej, stał się niejako miernikiem jakości w opowiadaniu obrazowym o ludzkich fascynacjach i namiętnościach, które nie były wyrażane w purytańskim społeczeństwie przełomu wieków. Artysta w swoich erotycznych ilustracjach wykorzystywał zarówno subiektywne, jak i uniwersalny repertuar obrazów, które do dziś pobudzają intymną wyobraźnię odbiorcy.

Heinz Rudolph Unger, portret Franza von Bayrosa, 1898, źródło: Wikimedia Commons

73

FRANZ VON BAYROS

1866-1924

'Die Bonbonniere - An Amorous and Curious Collection of Erotic Fantasies', teka 12 akwafort, około 1908

akwaforta/papier, 37,2 x 29 cm

Teka 12 akwafort. Wymiary plansz: 37 x 29 cm. Niesygnowane. Brak karty tytułowej i wkładki z poezjami Amadea de Houlette; grafiki w oryginalnej, lekko pękniętej tece.

estymacja:

1 400 - 2 200 PLN

350 - 550 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

74

AUTOR NIEROZPOZNANY

Teka erotyków, 19 akwafort

akwaforta/papier, 35,5 x 27 cm

Teka 19 akwafort. Wymiary plansz: 34 x 25 cm. Sygnowane ołówkiem, p.d.: 'Maxklinger' (?), l.d. pomarańczowy trójkąt z literą E. Całość w eleganckiej kartonowej tece (naderwane jedno ze skrzydełek), z wewnętrzną, barwioną kopertą. Na okładce teki zdublowana jedna z grafik.

estymacja:

3 200 - 5 000 PLN

750 - 1 200 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

75

WŁODZIMIERZ BŁOCKI

1885-1920

'Złote storczyki', teka 12 grafik o tematyce erotycznej, 1908

papier, 35 x 26,5 cm

Teka 12 grafik o tematyce erotycznej. Wśród użytych technik: akwaforta, sucha igła mezzotinta. Wymiar oprawy 36,5 x 26,5 cm. Kompozycje w różnych wymiarach. Plansze kompletne, w bardzo dobrym stanie; niesygnowane. Wśród prac ikoniczna kompozycja Błockiego pt: 'Pocałunek i śmierć' (akwaforta, sucha igła, wymiary: 11,6 x 11,6 cm). Całość we współcześnie wykonanej, naśladowującej oryginalną oprawie. Nakład 50 egzemplarzy. Bardzo rzadkie grafiki.

estymacja:

16 000 - 24 000 PLN

3 800 - 5 600 EUR

POCHODZENIE:

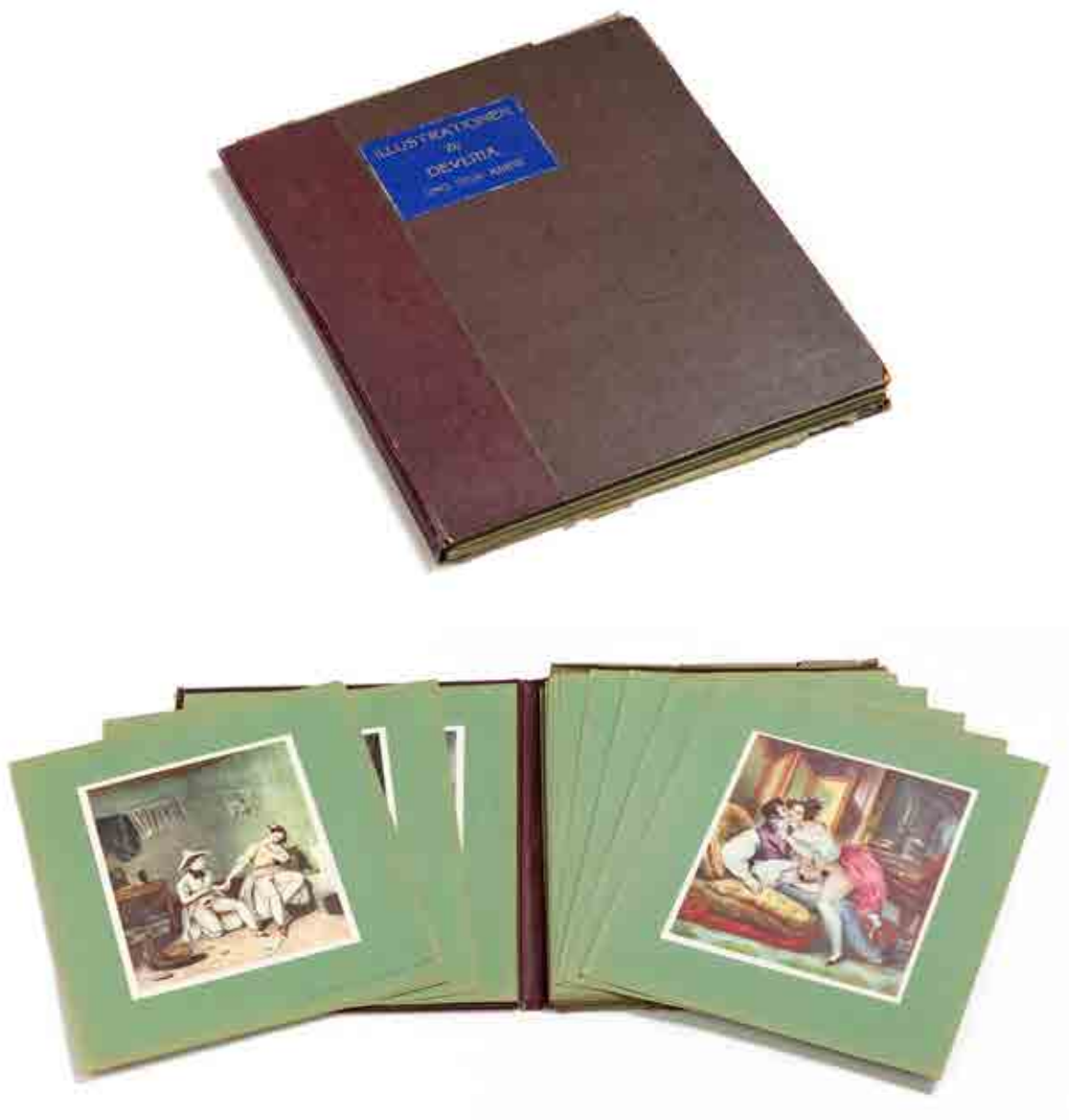
historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

Włodzimierz Błocki był malarzem i grafikiem pochodzącym ze Lwowa. Zmarł młodo, gdyż w wieku zaledwie 35 lat, jednakże jego wpływ na rozwój malarstwa i grafiki pierwszych dekad XX wieku był niebagatelny. Największą popularnością cieszyły się prace artysty we Lwowie, gdzie zasłynął jako portrecista. Od 1904 studiował w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych u Floriana Cynka i Konstantego Laszczki, a w późniejszych latach u Leona Wyczółkowskiego (1905-10). W 1911 osiadł we Lwowie, gdzie miała miejsce jego pierwsza wystawa zbiorowa (Wystawa Trzech). W tym samym roku Błocki wraz z artystą Teodorem Grottem wyjechał do Florencji, Rzymu, Neapolu i na Sycylię, gdzie powstała teka florenckich akwafort. Krytyk Artur Schröder tak pisał o talencie artysty: „Niezmiernie ciekawe, a mało u nas znane to prace Włodzimierza Błockiego; artysta to bardzo interesujący, wszechstronny i zasługujący na to, aby baczniejszą na niego zwrócić uwagę: jego cynkografie, akwaforty, litografie i rysunki wskazują rękę zupełnie pewną, energię, a przytem subtelność w prowadzeniu ołówka czy rylca, za pomocą którego, nieraz kilkoma pociągnięciami wydobywa kapitalny ruch, wyraz i plastykę. Jego śmierć caująca namiętnie dziewczynę ('Pocałunek'), 'Dziad', 'Żydek', 'Dziewczyna', 'Główka kobieca', 'Weteran', 'Park Borghesów' i całe mnóstwo innych, to malutkie, eleganckie, prawdziwe cacka, stworzone kilkoma nieraz rysami, doskonale w rysunku solidnym, pewnym, a niezmiernie nieraz delikatnym. Warto się dobrze przypatrzeć tym obrazkom, stworzonym pracą mało u nas znaną i rozpowszechnioną, jaką jest cynkografia, akwaforta i litografia, jedne z najsubtelniejszych, a bardzo trudnych sztuk, którym zagranicą oddają się pierwszorzędni artyści (...)" (Artur Schröder, Z Lwowskiego Salonu, „Gazeta Lwowska”, 5 października 1909, nr 226, rok 99, s. 1).

76

ACHILLE DEVERIA

1800-1857

'Illustrationen zu Deveria und sein Kreis', teka 32 barwnych reprodukcji akwarel Deveria, 1909

heliograviura/papier, 30,5 x 25,7 cm

Teka 32 barwnych reprodukcji akwarel Deveria i jego naśladowców. Wydanie prywatne dla członków Gesellschaft der österreichischen Bibliophilen, zrealizowane przez C.W. Sterna. Wymiary plansz: 30 x 25,7 mm z reprodukcjami o wymiarach ok. 18 x 21 cm. Brak karty tytułowej i wstępu. Całość w oryginalnej tece z szyldzikiem tytułowym (uszkodzenia wewnętrznych skrzydełek).

estymacja:

1 400 - 2 200 PLN

350 - 550 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

77

THOMAS ROWLANDSON

1756-1827

'Erotische Grotesken. Handkolorierte Lichtdruck-Reproduktionen in der Größe der Originale', teka 50 barwnych światłodruków, 1907

papier, 32 x 24,5 cm

Teka 50 barwnych światłodruków, reprodukujących prace Thomasa Rowlandsona, opatrzona wstępem Cary von Karwatha dla Gesellschaft Österreichischer Bibliophilen przez wydawnictwo C.W. Stern we Wiedniu. Teka poprzedzona 12 stronami wstępu i wykazem ilustracji. 50 plansz zabezpieczonych bibułą z opisem ilustracji (brak planszy nr 28). Egzemplarz 122 z 564 na papierze miedziorytniczym (nakład całości - 600 sztuk). Całość w oryginalnej, lekko przybrudzonej tece, jaką otrzymywali prenumeratorzy całości (ilustracje dostarczano w pięciu odrębnych partiach. Rzadkość.

estymacja:

1 400 - 2 200 PLN

350 - 550 EUR

LITERATURA:

Hayn-Got. IX, 511.

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

78

JACQUES FERRON

Zestaw 8 akwafort, około 1915

akwaforta/papier, 37 x 29 cm

Zestaw 8 akwafort. Wymiary plansz: 37 x 29 cm. Sygnowane na płycie: 'Ferron | Paris'. Całość we wtórnej, półpłóciennej tece opisanej na licu przez kolekcjonera. Teka rozdarta na grzbiecie.

estymacja:

2 600 - 3 800 PLN

650 - 900 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

79

MARCEL VERTÈS

1895-1961

'L'Heure exquise. 20 feuille (sic)', teka 20 akwafort, 1920

akwaforta/papier, 31,5 x 22,5 cm

Teka 20 akwafort. Wydana nakładem autora wg opisu w Paryżu, w rzeczywistości we Wiedniu. Edycja folio, wymiary: 35,5 x 22,4 cm. Każda grafika sygnowana ołówkiem p.d., numerowana l.d. Egzemplarz 43 z 200.

estymacja:

3 800 - 5 000 PLN

900 - 1 200 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

80

PETER FENDI

1796-1842

'**Vierzig erotische Aquarelle in Faksimilereproduktion**', teka barwnych heliograviur wg rysunków Fendiego, 1910

heliograviura/papier, 40 x 30 cm

Teka oryginalnie 40 barwnych heliograviur wg rysunków Fendiego. Wydanie prywatne dla subskrybentów. Podane miejsce wydania - Lipsk, faktycznie Wiedeń, wydawnictwo C.W. Stern. Egzemplarz 274 z 600 (płyty po odbiciu zostały zniszczone). Folio. 10-stronicowy wstęp autorstwa Karla Merkera i portret autora przez Josefa Danhausera. 36 tablic z 40. Wymiary plansz: 40 x 29,5 cm. Całość w oryginalnej oprawie, półpergaminowej ze złoceniami. Zniszczony grzbiet.

estymacja:

1 400 - 2 200 PLN

350 - 550 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

81

MIHÁLY ZICHY

1827-1906

'Liebe. Vierzig heliogravuren', teka 40 heliograviur wg rysunków Zichy'ego, 1913

heliograviura/papier, 37,5 x 30 cm

Teka 40 heliograviur wg rysunków Mihály Zichy'ego. Wydanie prywatne dla subskrybentów, brak miejsca wydania. Egz. 299 z 300 (płyty zostały zniszczone po odbiciu). Folio. 40 plasz o wymiarach: 37,5 x 29,5 cm. Sygnowane i opisane na płycie. Strony wstępne z postrzępionym dolnym marginesem. Całość w oryginalnej półpłóciennej tece. Na licu wciśnięty złożony szyldzik z tytułem.

estymacja:

1 400 - 2 200 PLN

350 - 550 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

WIEDEŃ. „CAŁA SZTUKA JEST EROTYCZNA”

Wiele spośród graficznych tek z kolekcji Franciszka Waltera, wydano w Wiedniu. Warto przyjrzeć się miastu w czasie jego kulturalnej świetności: „Wiedeń przełomu XIX i XX wieku widziany był jako miasto rozrywki, centrum mody, kultury, ale także, nie ustępując pola Paryżowi, zyskiwał miano erotycznej stolicy Europy. Choć sztuka i literatura geograficznego i politycznego kręgu austriackiego wyrastała na gruncie nastroju schyłkowości, to jej mieszkańcy cieszyli się jej rozrywkowym obliczem, nie bacząc na drenujące monarchię problemy narodowościowe i społeczne. Mieszkańcy i artyści gromadząc się na bulwarowych spacerach i kawiarnianych spotkaniach dawali odpór zbliżającemu się zmierzchowi imperium, rozwijając w tym samym momencie swobodę twórczą różnych dziedzin od malarstwa przez architekturę po sztukę użytkową. Promieniące na całą Europę secesja wiedeńska, architektoniczny funkcjonalizm, malarski ekspresjonizm, realizm i turpizm w literaturze oraz zdobycze psychoanalizy sprawiały, iż Wiedeń stał się nośnikiem przesłania nowej sztuki, nierzadko pielęgnując w swoich nawiązaniach uświadomioną rozwiązłość moralną miasta. Publicysta Tadeusz Rittner tak reklamował Wiedeń przełomu wieków: „W Wiedniu jest

jakaś bierna, uśmiechnięta gościnność. Nie robi się na pozór nic, żeby człowiekowi było tu dobrze (...). Ot tam są hotele... jeśli masz pieniądze – tam Prater... jeśli masz humor – tu dużo ładnych dziewcząt, jeśli masz szczęście. Rób co chcesz, albo nie rób nic. Podoba ci się? To nic dziwnego (...). Nie podoba ci się? Mój kochany, jest pół tuzina dworców... Możesz pojechać na północ albo na południe, gdzie zechcesz” (Piotr Szarota, Wiedeń 1913, Gdańsk 2013, s. 11).

„Cała sztuka jest erotyczna” – zwyczaj mawiać Gustaw Klimt o procesie twórczym. Mając przed oczami artystyczne zdobycze wiedeńskiego modernizmu należy dostrzec dozę prawdy w tym stwierdzeniu, gdy uświadomimy sobie, iż sztuka tego okresu to emanacja zmysłowości i erotyzmu właśnie. Owa seksualna perwersyjność Wiednia dostrzegana była przez artystów różnych dziedzin: oddawali oni w swoich dziełach rejestrowane na co dzień obyczaje, dlatego też literatura Schnitzlera posługuje się sugestywnymi obrazami wanitatywnego seksu, Georg Trakl opisuje mroczne strofy, Hugo von Hofmannsthal eksploruje poczucie ulotności w poezji, Gustaw Klimt

tworzy „Der Kuss” (Pocałunek), symbolizujący wieczną miłość zaklętą w atmosferze zagrożenia, Egon Schiele maluje kobiety w zupełnie nowym ujęciu estetycznym i duchowym. Oskar Kokoschka maluje hetery zepsute przez kochanków. Wokół tych i innych nazwisk orbituje zmysłowość wiedeńskiego fin de siècle. Poprzez wielowymiarowy aspekt erotyczny sztuki tego okresu tematem nadrzędnym artyści czynili kobietę i jej metafizyczny i cielesny stosunek wobec seksualności swojej i mężczyzny. Dlatego też europejska kobieta przełomu wieków to zarówno cnotliwa obywatelka, jak i inspirująca femme fatale, która obsadzana była przez artystów w rolach mentorki erotycznej, prowokatorki duchowej oraz jako fizyczne narzędzie do spełniania, niekiedy obopólnych, fantazji seksualnych. Wyrazem tej tendencji są zatem zarówno dekoracyjnie obudowane portrety mieszczanek, prowokacyjne akty, których głównym kreatorem był wspomniany Egon Schiele, a także literackie i malarskie odrzysy kobiet o silnej osobowości. W gąszczu tych artystycznych recepcji swoje miejsce znajduje grafika erotyczna, która podsycała zainteresowania i potrzeby epoki. Dystrybuowana w sposób pokątny lub w koneserskich edycjach i oprawach stanowiła nie tylko narzędzie pobudzające wyobraźnię, lecz także była nośnikiem treści społecznych. Prezentowane w katalogu wiedeńskie grafiki erotyczne są jawnym przykładem na potrzebę obrazowania i opisywania zagadnień seksualnych ówczesnemu społeczeństwu, które wciąż pod maską nobliwej

monarchii nie mogło otwarcie nazywać swoich cielesnych potrzeb. Prace te skomponowane są na zasadzie polaryzacji – jedne, ocierając się o wulgarność i brutalną pornografię, sięgają do aktualnych zagadnień, jakimi były m.in. rasizm, wielokulturowość; pod zjawiskiem kolonializmu autorzy owych druków włączają do swoich wyobrażeń ludzi czarnoskórych, oddając im wyimaginowane, nadludzkie zdolności seksualne, czyniąc z nich zarazem jednostki poddane kulturze europejskiej; drugie operują zmysłową symboliką, podkreślają anatomiczną bliskość kobiety i mężczyzny lub par jednopłciowych. Pola fantazji dekadencjonalnej epoki sięgają jeszcze dalej, gdy fotografowana jest nekrofilia i zoofilia. Wszystko to jednak posiada nie tylko głęboki aspekt perwersji, lecz także oblicze kształtujące wiedzę o ludzkim cielesnym, które w nawiązaniu do freudowskich zdobyczy na polu psychiatrii zyskuje zupełnie nowe znaczenie – nie jest już odartą z duchowości materią, a wyrazicielem wyższych, w tym niekiedy bulwersujących, potrzeb. Obecność wątków erotycznych na wiedeńskiej scenie, czyli największym i najważniejszym ośrodkiem kulturo- i społecznotwórczym, to ciekawy zapis przenikania się epikurejskiej tendencji do zaspokajania potrzeb ciała wraz z czerpaniem z tego przyjemności, a także niepowtarzalny sposób adaptacji artystycznej, która wykorzystywała nie stabsze środki plastyczne niż te, którymi posługiwali się malarze akademicy, tworząc swe malarskie maszyny osadzone w historii.

82

**ZESTAW SKŁADAJĄCY SIĘ Z KSIĄŻKI
I DWÓCH TEK ILUSTRACJI DO NIEJ**

ARTHUR SCHNITZLER

1862-1931

Książka Arthura Schnitzlera 'Der Reigen'

Książka o wymiarach 27 x 20 cm, bark daty i miejsca wydania

STEFAN EGGELER

1894-1969

'Reigen. Zehn Dialoge', teka 10 akwafort do sztuki Arthura Schnitzlera, 1921

akwaforta/papier, 28,2 x 29,5 cm

Teka 10 akwafort do sztuki Arthura Schnitzlera pt. 'Reigen', napisanej zimą 1896/1897.

Wymiar plansz: 27,5 x 29,5 cm. Sygnowana ołówkiem: 'Eggeler', na końcu tekstu, przed spisem ilustracji. Wydanie autoryzowane przez Schnitzlera, przygotowane przez wiedeńską oficynę Frisch & Co. Egzemplarz 98 z 500 (po odbiciu płyty zniszczono). Całość w oryginalnej tece z naklejonym papierowym szyldzikiem.

GEORG H. TRAPP

Teka 12 litografii, ilustracji do sztuki 'Der Reigen', 1933

litografia/karton, 26 x 19 cm (arkusz)

Teka do sztuki Arthura Schnitzlera pt.: 'Reigen'.

Wymiary kart: 26 x 19 cm. Wien-Leipzig-Bratislava 1933. E. Prager Verlag

estymacja:

4 500 - 6 000 PLN

1 050 - 1 400 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

Arthur Schnitzler
Der Reigen

Gedichte und Dramen
DER REIGEN

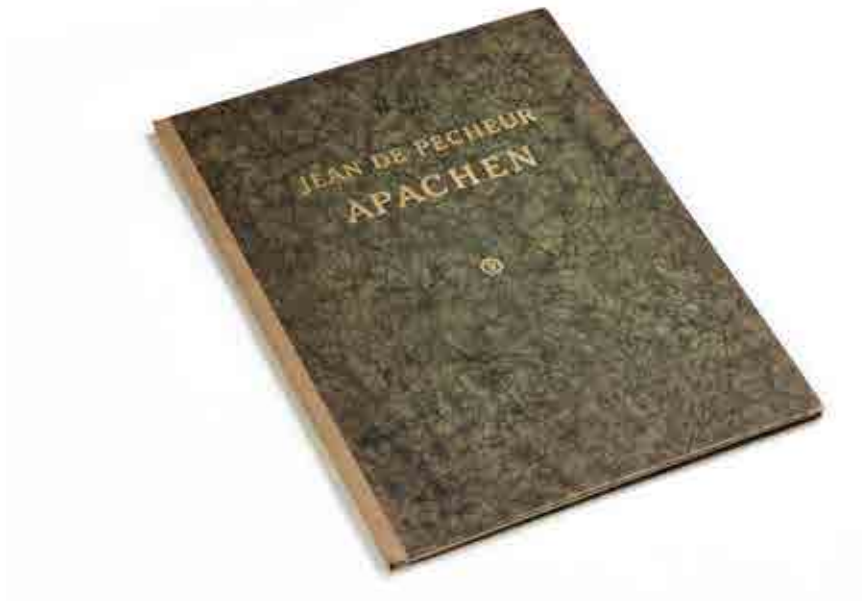
ARTUR SCHNITZLER – LITERATURA I PSYCHOANALIZA

W 1900 roku Arthur Schnitzler własnym sumptem, przeczuwając skandal obyczajowy i procesy sądowe, wydaje drukiem sztukę zatytułowaną „Die Reigen” (Korowód, Taniec miłości). Tekst wywołuje u współczesnych wielkie zgorszenie poprzez operowanie śmiałą tematyką społeczną i obyczajową. „Die Reigen” to cykl dziesięciu dialogów, w których występuje para kochanków. Bohaterowie u Schnitzlera to przedstawiciele wszystkich stanów społecznych, to m.in. prostytutka, żołnierz, pokojówka, bigot, poeta, aktorka, hrabia, młode małżeństwo. W sztuce tej pojęcie miłości zostało zredukowane do chwilowej rozkoszy, a tytułowy korowód miłości jawi się jako symbol przemijania. Schnitzler, pisarz i lekarz korzystający z zasobów rozwijającej się psychoanalizy, z dużym obiektywizmem i znawstwem ludzkiej duszy skreślił na kartach dramatu różnorakie sytuacje miłosne osadzone w przestrzeni schyłkowego Wiednia; jako czujny obserwator różnicuje miejski pejzaż, wkładając w niego adekwatne postaci, zróżnicowane statusem, odmienne osobowością i wewnętrznymi stanami emocjonalnymi. XX-wiecznych czytelników w „Die Reigen”, jak i w innych tekstach autora, bulwersowało i fascynowało zarazem publiczne naruszenie tabu, jakim jest otwarte mówienie o seksualności, obrazowanie amoralnych i perwersyjnych zachowań, eksplorowanie fantazji erotycznych, demaskowanie ukrytego seksualnego napięcia wiedeńskiej metropolii. Seks w ujęciu Schnitzlera ma znamiona schyłkowego doświadczenia, które kompensuje żywy w epoce dekadentyzm i lęki egzystencjalne. Ukazane w utworach pisarza społeczeństwo to zbiór indywidualności niedopasowanych do norm społeczeństwa przełomu wieków, bowiem bohaterowie nierzadko czują potrzebę ucieczki i abnegacji systemu, czują lęk przed miejskim tłumem i przed oceną innych. Zatem świat wiedeński około 1900 roku to świat podwójnej moralności, w której potrzeba znalezienia prawdziwej miłości wypierana jest przez różne formy seksualizacji. Wiele miejsca autor poświęca psychologicznym studium nie tylko społecznych związków, ale także kondycji duchowej kobiety zdominowanej przez męski świat. Z tego też powodu bohaterki Schnitzlera przyjmują rolę femmes fatales, dążąc do wolności, jakoby choćby na kartach literatury miały szansę na odwrócenie patriarchalnego modelu. Literatura w ujęciu Schnitzlera posiadała w ówczesnym pojęciu głęboki moralizatorski wymiar, piętnując wątpliwy moralnie konformizm, przywłaszczanie sobie ról społecznych.

Schnitzler pracował nad „Die Reigen” na przełomie 1896-97 roku. W korespondencji z tego czasu ocenia: „Przez całą zimę nie pisałem niczego innego poza cyklem scen, które zupełnie nie nadają się do druku, literacko też niewiele znaczą, ale, wygrzebane za kilkadziesiąt lat, w osobliwy sposób rzucą światło na fragment naszej kultury”. W jednym z listów Zygmunt Freud tak zwrócił się do pisarza: „Często zadawałem sobie pytanie, skąd bierze się Pańska głęboka wiedza, którą ja zdobywałem jakże żmudnymi studiami, aż w końcu zacząłem zazdrościć artyście, którego dotychczas tylko podziwiałem”.

Arthur Schnitzler, 1912, źródło: Wikimedia Commons

83

JEAN DE PECHEUR

Apachen', teka 5 heliograviur, przed 1926

heliograviura/papier, 41,2 x 30,5 cm

Teka 5 heliograviur w oryginalnej oprawie. Edycja autora bez daty i miejsca wydania. Na 1. kompozycji opis kolekcjonerski otówkiem: 'Jean de Pecheur | cykl Apasze'. Teka folio, poszczególne kompozycje o wymiarach: 23,5 x 17 cm. Całość w oryginalnej tece ze złoconym tytułem. Na 2. stronie okładki zanotowana data wpływu do kolekcji. Stan bardzo dobry. Bardzo rzadkie, nienotowane w podstawowej literaturze.

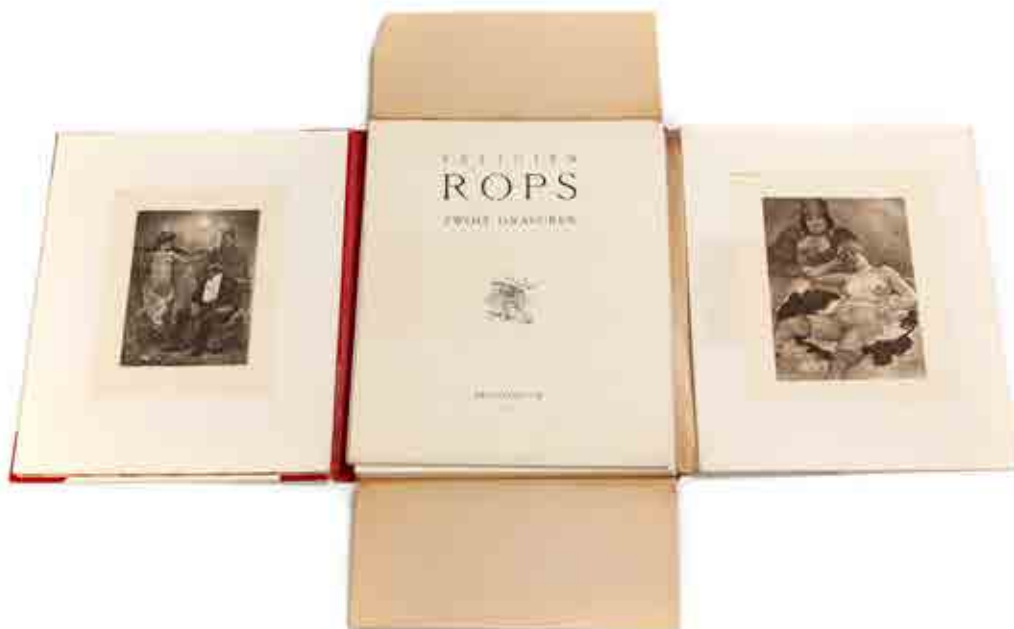
estymacja:

1 400 - 2 200 PLN

350 - 550 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

84

FELICIEN ROPS

1833-1898

'Zwölf Gravuren', teka 12 reprodukcji artystycznych grafik Félicien Ropsa, 1919

heliograviura/papier, 31 x 24,2 cm

Teka 12 reprodukcji artystycznych grafik Félicien Ropsa. Wydanie prywatne brak miejsca wydania. Egzemplarz 46 z 500. 12 plansz z grafikami, wymiary od: 9 x 12 cm do 17,5 x 13 cm. Zachowana karta tytułowa. Całość w oryginalnej tece.

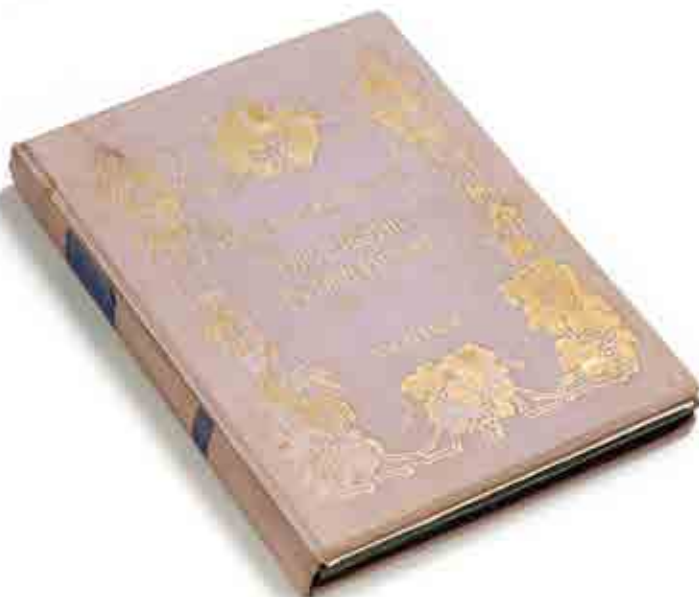
estymacja:

1 800 - 2 800 PLN

450 - 650 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

85

CARY VON KARWATH

'Die Erotik in der Kunst', zestaw ilustracji do publikacji von Karwatha o erotyce w sztuce, 1908

offset/papier, 30 x 21 cm

Zestaw ilustracji do publikacji Cary von Karwatha o erotyce w sztuce. Wydana dla Gesellschaft Österreichischer Bibliophilen przez wydawnictwo C.W. Stern we Wiedniu. Egzemplarze nie były przeznaczone do publicznej sprzedaży. 50 plasz, w większości barwnych z reprodukcjami różnych autorów. Całość w oryginalnej, wytartej miejscami oprawie płóciennej ze złożonymi napisami i secesyjnym ornamentem (zaplamiony tył okładki).

estymacja:

800 - 1 200 PLN

200 - 300 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

86

RÓŻNI AUTORZY

'Etudes de Nus', album 24 aktów, heliografiur wg fotografii różnych autorów, 1936

heliografiura/papier, 37 x 26,2 cm

Album 24 aktów, heliografiur z oryginalnych fotografii. Wydawnictwo Arts et Metiers Graphiques, Paris 1936, wydanie I. Wymiary: 37,5 x 28,5 cm. Stan bardzo dobry. 2 karty wstępu autorstwa Abela Bonnarda i 2 karty z poematem Rémy Duvala. Zawiera prace m.in. Andreea Feiningera, Man Raya, Remy Duvala, Pierre Bouchera i innych. Całość w oryginalnej, kartonowej tece projektu Juliette Lasserre'a.

estymacja:

5 000 - 7 500 PLN

1 200 - 1 750 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

87 †

STEFAN EGGELER

1894-1969

'Musikalische Miniaturen', zespół 6 akwafort

akwaforta/papier, 25 x 17 cm

Zespół 6 akwafort o tematyce erotycznej. Wymiary plansz: 24,5 x 17 cm, wymiary kompozycji: 8,5 x 8,5 cm. Sygn. ołówkiem p.d.: 'Eggeler', numeracja l.d. od I do VI. Dobry stan zachowania.

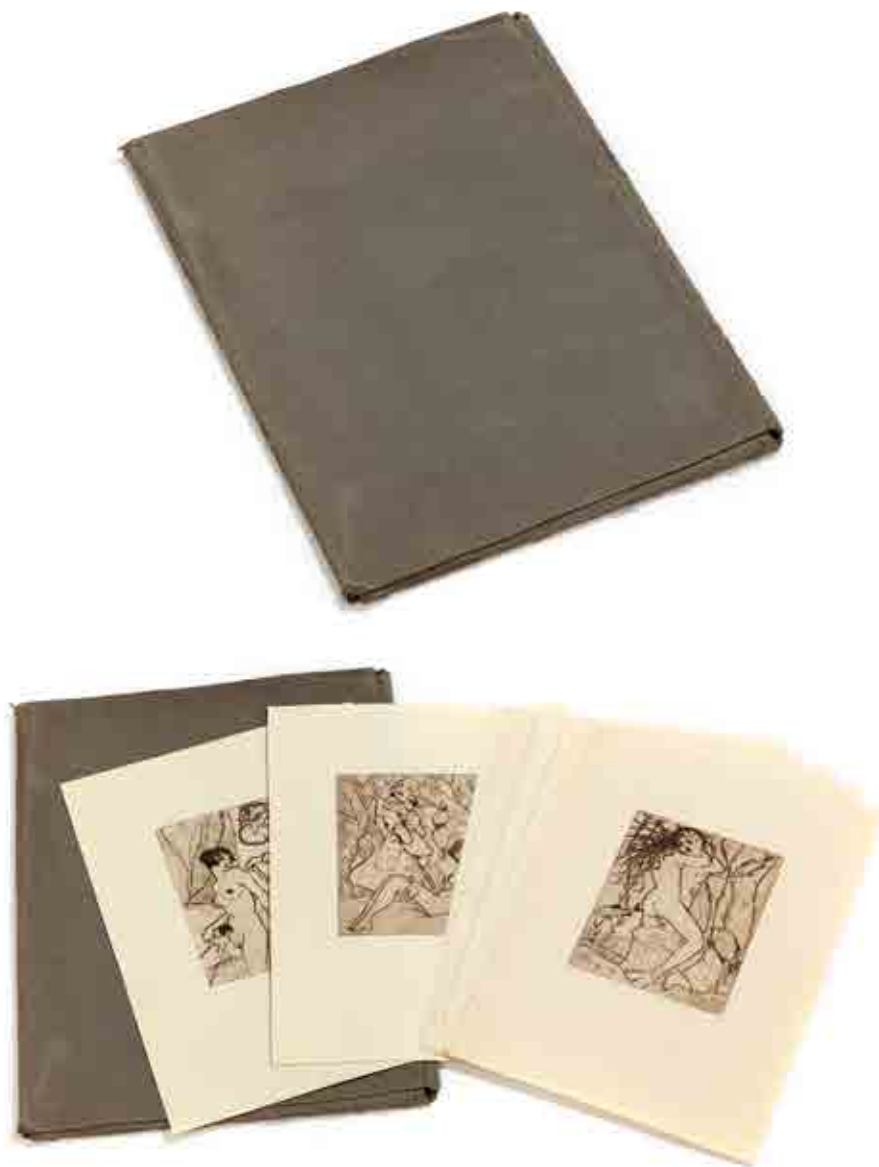
estymacja:

2 000 - 3 000 PLN

500 - 700 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

88

RUDOLF KELLER

1890-?

'**Erotische Märchen**', teka 10 akwafort, 1919

akwaforta/papier, 29,4 x 21,2 cm

Teka 10 akwafort. Wymiary plansz: 35 x 24,5 cm. Sygnowane na płycie p.d.: 'Keller'. Egzemplarz 232 z 250, płyty po edycji zostały zniszczone. Folio, 1 karta tytułowa, na odwrocie spis kompozycji i kolofon z numerem. Wydanie prywatne, brak miejsca wydania, przeznaczone dla subskrybentów. Całość w oryginalnej płóciennej tece, z tłoczoną winietą na licu. Stan bardzo dobry.

estymacja:

2 200 - 3 200 PLN

550 - 750 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

LITERATURA:

Bilderlexikon der Erotik II, 570. Vgl. Hayn-Gotendorf IX, 317.

89

**“GALANTE STECHER:
24 KUPFERSTICHE AUS DEM XVIII JAHRHUNDERT”**
1905

miedzioryt/papier, 15 x 11,5 cm

Teka 24 rzadkich miedziorytów o tematyce erotycznej. Wymiary: 15 x 11 cm. Prywatny druk w serii 'Bibliotheca Erotica et Curiosa', Bazylea 1905. Z XVIII-wiecznych płyt wykonano 500 egz. (ten egzemplarz ma nr 362. Płyty zostały zniszczone po odbiciu.

estymacja:

2 600 - 3 200 PLN

650 - 750 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

90

ZESTAW 12 SHUNG W POSTACI ALBUMU

drzeworyt barwny/papier, 20 x 13 cm (obwoluta)

12 japońskich drzeworytów barwnych, wymiary każdej z kart:
12,5 x 19,2 cm, niesygnowane, zszyte zieloną nicią.
Zachowana drzeworytnicza obwoluta z opisem w języku japońskim.

estymacja:

3 000 - 4 000 PLN

700 - 950 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

Okładka

Shunga (drzeworyty o tematyce erotycznej) publikowane były w formie zszywanego albumu, z rzadką tylko funkcjonowały jako pojedyncze odbitki. Często przybierały one formę serii złożonych z najczęściej 12 plansz, nie powiązanych ani wspólnym tematem, ani motywem przewodnim. Okładkowa ilustracja wprowadzała subtelnym przedstawieniem do erotycznej tematyki, natomiast pozostałe ilustracje były zdecydowanie bezpruderyjne, niemniej nie tworzyły rozwijającego się ciągu zdarzeń.

91

VALA MORO

1907-1933

Affront

akwaforta/papier, 28,7 x 12,7 cm (zadruk)

sygnowany ołówkiem p.d.: 'Vala Moro', opisany l.d.: 'Affront'

sygnowany na płycie p.g.: 'Vala Moro'

grafika z teki "Tanz" wydanej w Wiedniu przez A. Wolf Verlag (300 egz.)

estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

92

VALA MORO

1907-1933

"Astarte", 1924

akwaforta/papier, 31 x 16,5 cm (zadruk)

sygnowany ołówkiem p.d.: 'Vala Moro', opisany l.d.: 'Astarte' (pod oprawą), sygnowany na
płyce p.d.: 'VALA MORO'

grafika z teki "Tanz" wydanej w Wiedniu (300 egz.), wklejona w wydawnicze passe-partout

estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

93

FELICIEN ROPS

1833-1898

“L'agonie (de Sainte Thérèse)”, lata 90. XIX w.

heliograviura/papier, 16,4 x 29,9 cm (zadruk)

pod kompozycją trójwiersz w języku francuskim, odcisnięty z płyty (cytat z żywota św. Teresy o. Antonio Mina)

estymacja:

1 000-1 400 PLN

250 - 350 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

94

FELICIEN ROPS

1833-1898

Sataniques - L'enlevement, 1898

heliograviura/papier, 24 x 16,2 cm (zadruk)

kopia podpisu czerwoną kredką pod kompozycją: 'F. Rops'

estymacja:

1 000-1 400 PLN

250 - 350 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

Felicien Rops urodził się w Belgii jako syn bogatego sprzedawcy bawełny. Od 1853 roku kształcił się na Uniwersytecie w Brukseli. W 1865 roku wystawił swoje prace w rodzinnym Namur – w tym obraz „La Buveuse d'Absinthe”. Praca wzbudziła oburzenie krytyków i lokalnego urzędu obywatelskiego, który dał oficjalne upomnienie artyście. Momentem przełomowym w twórczości Ropsa było spotkanie z Charles'em Baudelaire'em, któremu został przedstawiony w maju 1864 roku. Znajomość ta zaowocowała wykonaniem frontyspisu do zbioru wierszy Baudelaire'a, obejmujących także ocenzone kilka tak wcześniej „Kwiaty zła”. Ilustracja przedstawiała szkielet, symbolizujący drzewo dobra i zła, u którego stóp rosły kwiaty reprezentujące siedem grzechów śmiertelnych. Anioły i cherubiny latają wysoko nad medalionem poety niosącym chimery. Była to pierwsza z serii szkieletów, które regularnie pojawiały się w pracach Ropsa. Tematyka erotyczna znajdowała miejsce w twórczości artysty również z empirycznych doświadczeń, gdy po rozpadzie małżeństwa uwikłał się w erotyczny trójkąt z własnymi siostrami. To, co wyróżnia twórczość Ropsa, to przede

wszystkim okultystyczny wymiar ludzkiej seksualności. Rops swoją twórczością czerpał z wzorców sztuki dawnej, modelując jej recepcję na potrzeby swojej wizji sztuki, w której główną rolę gra kobieta. Prace Ropsa przesiąknięte były mroczną estetyką fin de siècle'u. Należy je interpretować w duchu dekadentyzmu. Za główną ikonę swoich refleksji artystycznych artysta uczynił kobietę, którą zrównał z demoniczną istotą, świadomie wykorzystującą swój erotyzm do owdarcia ciała i umysłu mężczyzny. O swych pracach mówił, że są konstruowane wokół miłości, cierpienia i śmierci, a w ich centrum jest kobieta – femme fatale, którą określał jako współniczkę szatana, prowokatorkę, symbol perwersji. Kobieta u Ropsa jest silną i ponętą istotą, nie jest bierną modelką, ale cielesną uwodzicielką. Według Joséphina Peladana Rops skumulował w postaci kobiety wszystkie siedem grzechów głównych, czyniąc z niej narzędzie w rękach szatana skierowane przeciwko mężczyźnie. Wykorzystując motywy satanistyczne i erotyczne w swojej twórczości, Rops pragnął zwrócić uwagę na obumierającą moralność i estetykę ówczesnego społeczeństwa.

95

FELICIEN ROPS

1833-1898

Étude de Nu, około 1895

akwaforta/papier, 4,5 x 11,7 cm (zadruk)

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

96

FELICIEN ROPS

1833-1898

Satyriasis

akwaforta/papier, 17,3 x 32 cm (zadruk)

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

97

FELICIEN ROPS

1833-1898

A visit, 1889

akwaforta/papier, 22 x 14 cm (zadruk)

na odwrociu opis kolekcjonerski, z datą, ceną zakupu i oznaczeniem: tres rare

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

98

FELICIEN ROPS

1833-1898

“L'examen”, lata 90. XIX w.

heliograviura/papier, 23 x 15,9 cm (zadruk)
sygnowana na płycie l.d.: 'FR', opisana p.d. (tytuł; pod oprawą)
plansza naklejona na stary podkład

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

99

FELICIEN ROPS

1833-1898

Aspirations, 1898

heliograviura/papier, 17,8 x 24,3 cm (zadruk)
na odwrociu opisana ołówkiem

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

100

RUDOLF KELLER

1890-?

Kreple, około 1920

akwaforta/papier, 11 x 7,8 cm (zadruk)

sygnowana ołówkiem p.d.: 'Rudolf Keller', sygnowana na płycie u dołu: 'KELLER'

estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

101

RUDOLF KELLER

1890-?

Scena erotyczna, około 1920

akwaforta/papier, 19,5 x 21,7 cm
sygnowany otówkiem p.d.: 'Keller'

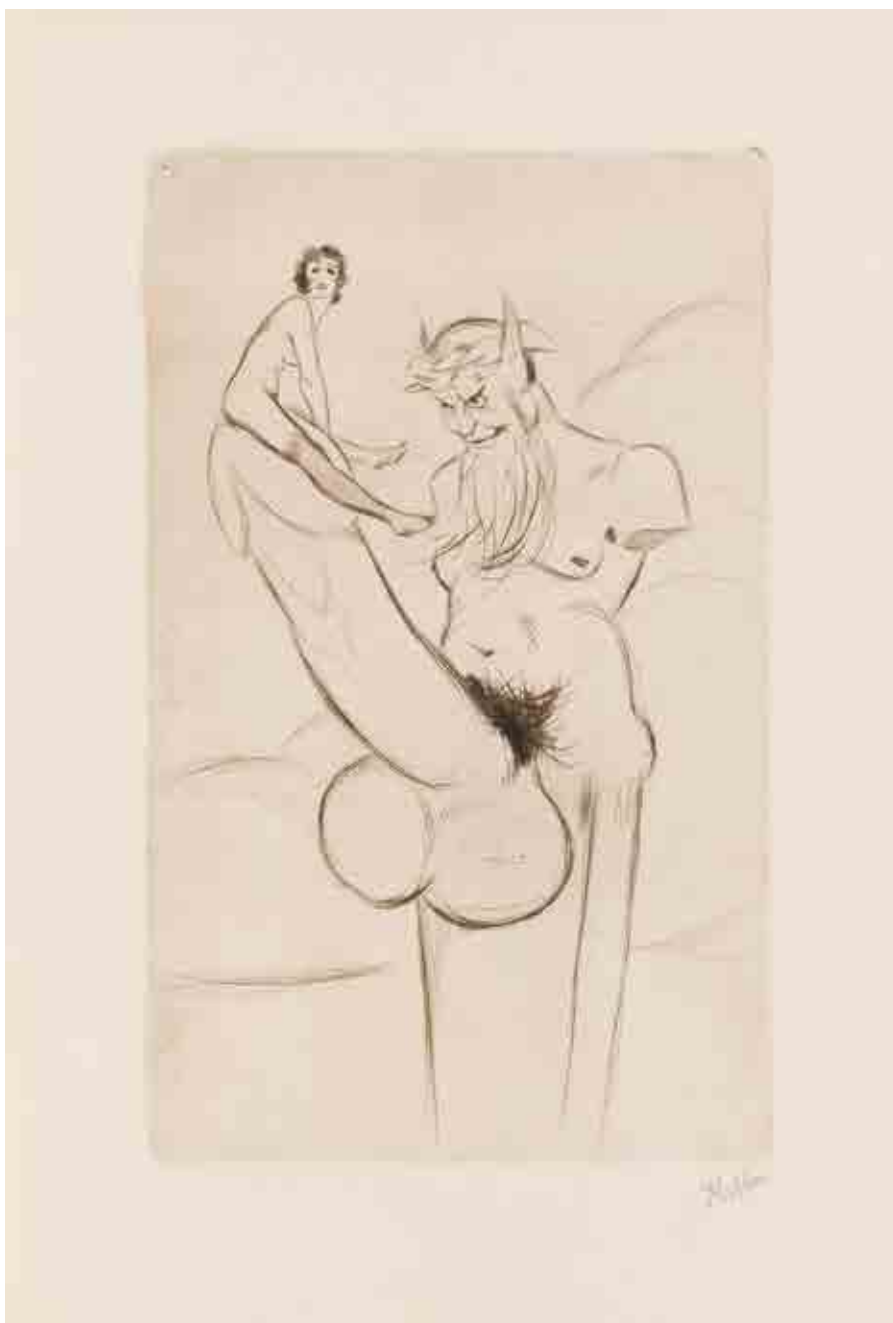
estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

102

RUDOLF KELLER

1890-?

Pan, około 1920

akwaforta/papier, 19 x 11,8 cm (zadruk)
sygnowany ołówkiem p.d.: 'Keller'

estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

103

RUDOLF KELLER

1890-?

Scena erotyczna, około 1920

akwaforta/papier, 16,3 x 9,3 cm (zadruk)
sygnowana ołówkiem p.d.: 'Keller'

estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

104

RUDOLF KELLER

1890-?

Maveu

akwaforta/papier, 29,5 x 11,5 cm
sygnowany ołówkiem p.d.: 'Keller'

estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

105

RUDOLF KELLER

1890-?

“Na brzegu” łózka z cyklu “W buduarze”, około 1920

akwaforta/papier, 13,5 x 10 cm (zadruk)

sygnowana ołówkiem p.d.: 'Keller'

w lewym dolnym rogu nr planszy ('I'); grafika z cyklu wiedeńskiej edycji akwafort 'W buduarze'

estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

106

RUDOLF KELLER

1890-?

“Dziewczyna z lusterkiem” z cyklu “W buduarze”, około 1920

akwaforta/papier, 13,5 x 12 cm (zadruk)

sygnowana ołówkiem p.d.: 'Keller'

u dołu po lewej numer planszy ('IV'), grafika z cyklu wiedeńskiej edycji akwafort 'W buduarze'

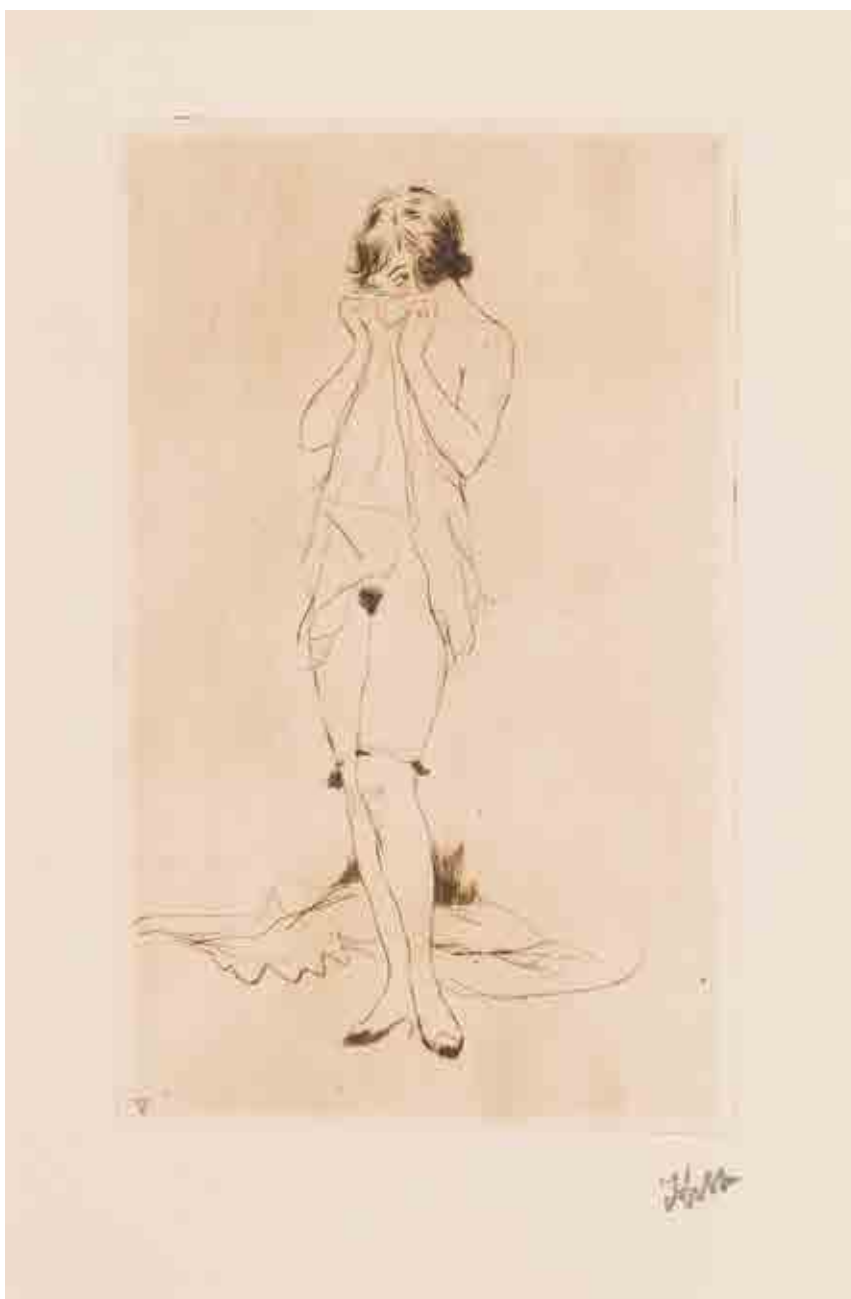
estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

107

RUDOLF KELLER

1890-?

“Zawstydzona” z cyklu “W buduarze”, około 1920

akwaforta/papier, 15 x 11 cm

sygnowana ołówkiem p.d.: 'Keller'

w lewym dolnym rogu numer planszy ('V'); grafika z cyklu wiedeńskiej edycji akwafort 'W buduarze'

estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

108

RUDOLF KELLER

1890-?

“Dziewczyna z papierosem” z cyklu “W buduarze”, około 1920

akwaforta/papier, 13,5 x 12 cm (zadruk)

sygnowana ołówkiem p.d.: 'Keller'

w lewym dolnym rogu numer planszy ('IX'); grafika z cyklu wiedeńskiej edycji akwafort 'W buduarze'

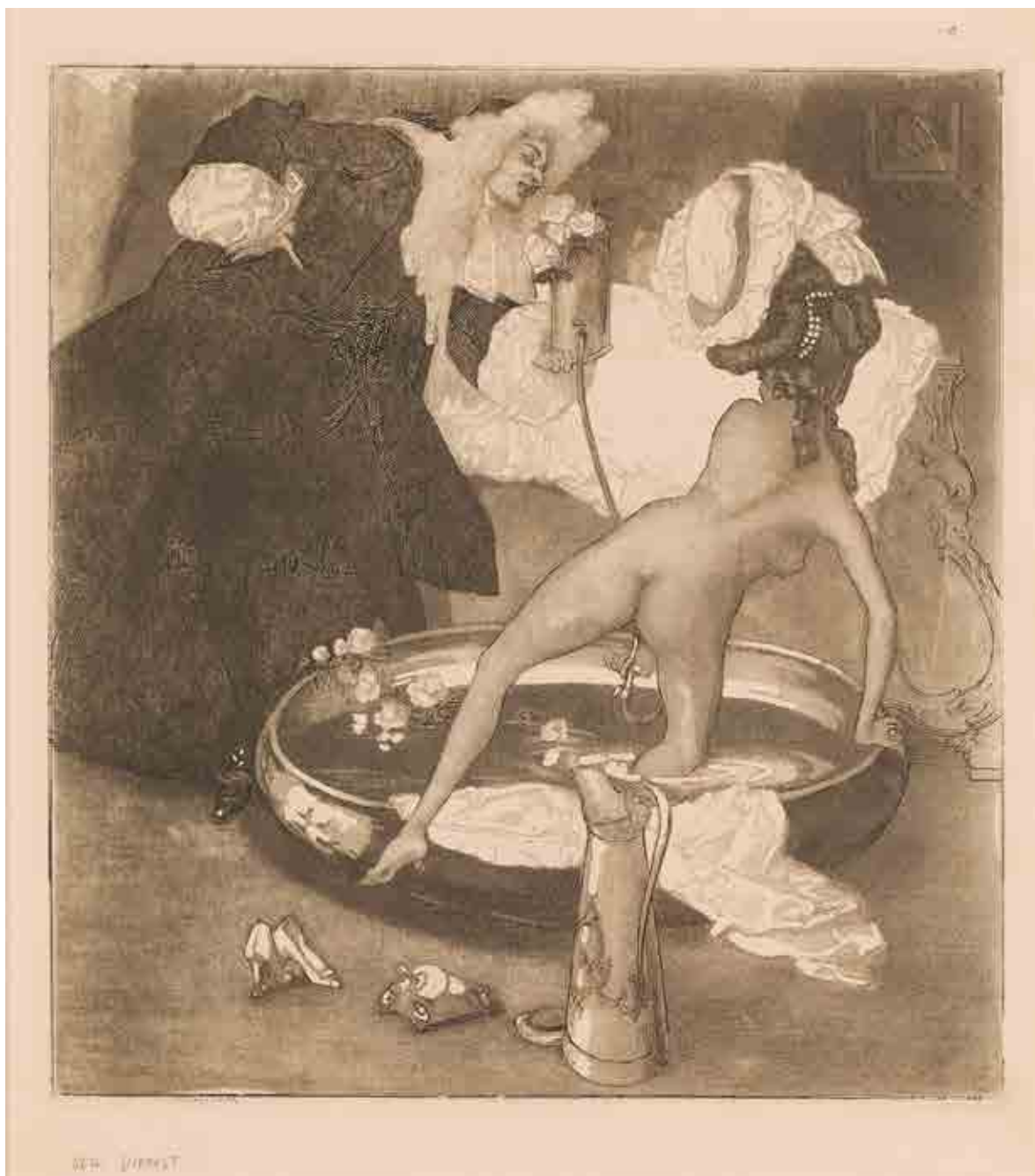
estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

109

FRANZ VON BAYROS

1866-1924

“Der Dienst” z cyklu “Bonbonniere”, 1907

akwaforta/papier, 23,1 x 21,6 cm (zadruk)
opisany ołówkiem l.d.: ‘DER DIENST’

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

110

FRANZ VON BAYROS

1866-1924

“Die Klavierlehrerin” z cyklu “Bonbonniere”, 1907

akwaforta, akwatinta/papier, 20,5 x 19,3 cm

opisana ołówkiem l.d.: ‘DIE KLAVIERLEHRERIN’; praca pochodzi z cyklu “Bonbonniere”

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

111 †

EDOUARD CHIMOT

1880-1959

Bez tytułu

akwaforta/papier, 32 x 25 cm (zadruk)

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

112 †

WILLI GEIGER

1878-1971

Bez tytułu

akwaforta/papier, 15 x 23,1 cm (zadruk)

sygnowany i datowany na płycie p.g., opisany na płycie l.d.; opisany ołówkiem p.d.: '(?) Geiger'

estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

113

AUTOR NIEROZPOZNANY

XVIII w.

Krycie klaczy wg Philipa Wouwermana

sposób kredkowy/papier, 19,8 x 28,2 cm (zadruk)

opisana piórem pod kompozycją: 'Dess. par Philip: Wouwerman de Harlem' oraz 'J: T: Prestl Sc:'

estymacja:

1 600 - 2 000 PLN

350 - 500 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

Ex-libris Josepha Monsalvatge

114

RÓŻNI AUTORZY

XIX/XX w.

Zestaw ex-librisów o tematyce erotycznej

różne techniki wkleśte/papier

13 ex-librisów autorstwa Franza von Bayrosa, 1 Josefa Kuglera, 5 artystów nierozpoznanych; wszystkie złożone w kartonowej tece

estymacja:

3 000 - 4 000 PLN

700 - 950 EUR

POCHODZENIE:

historyczna kolekcja Franciszka Waltera, Kraków

115 †

BEATA SOSNOWSKA

1968

Plansza komiksowa - "Martwe Ptaszki", plansza nr 2, 2008

tusz, tempera, piórko/papier, 59,5 x 42 cm (arkusz)

sygnowana p.d.: 'rys. BEATA SOSNOWSKA'

opisana na odwrociu: "MARTWE PTASZAKI, PAGE 2 "

Druga z pięciu plansz komiksu „Martwe ptaszki” do tekstu Agnieszki Weseli powstałych w 2008 roku. Komiks otrzymał wyróżnienie na Międzynarodowym Festiwalu Gier i Komiksu w Łodzi w 2008 roku. Opublikowany w pierwszej i jak na razie jedynej antologii komiksu lesbijskiego „Bostońskie małżeństwa”, wydawnictwo Comix Grrrlz, Dolna Półka w listopadzie 2009 roku.

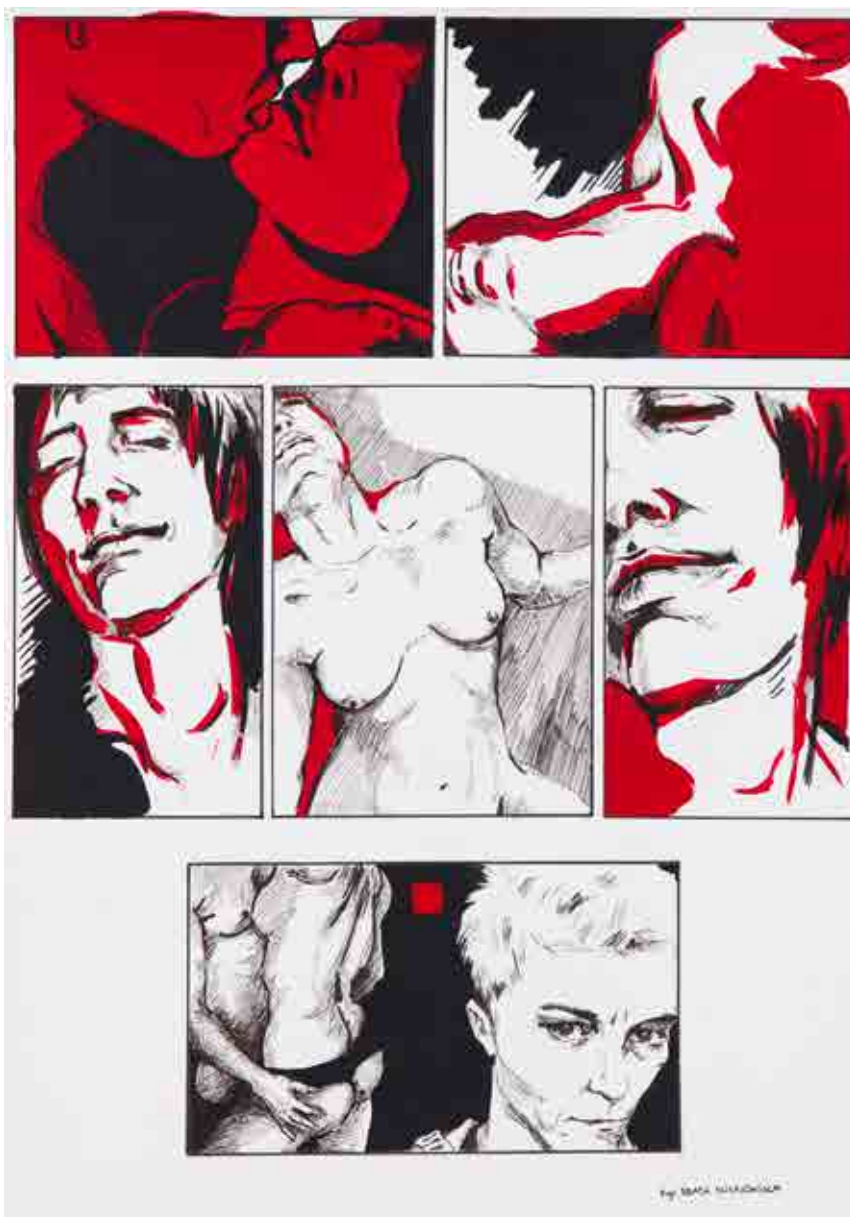
estymacja:

1 600 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

WYDANIA:

„Bostońskie małżeństwa”, wydawnictwo Dolna Półka, 2009

116 †

BEATA SOSNOWSKA

1968

Plansza komiksowa - "Martwe Ptaszki", plansza nr 3, 2008

tusz, tempera, piórko/papier, 59,5 x 42 cm (arkusz)

sygnowana p.d.: 'rys. BEATA SOSNOWSKA'

opisana na odwrociu: "MARTWE PTASZAKI, PAGE 2"

Trzecia z pięciu plansz komiksu „Martwe ptaszki” do tekstu Agnieszki Weseli powstałych w 2008 roku.

Komiks otrzymał wyróżnienie na Międzynarodowym Festiwalu Gier i Komiksu w Łodzi w 2008 roku.

Opublikowany w pierwszej i jak na razie jedynej antologii komiksu lesbijskiego „Bostońskie małżeństwa”, wydawnictwo Comix Grrrlz, Dolna Półka w listopadzie 2009 roku.

estymacja:

1 600 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

WYDANIA:

„Bostońskie małżeństwa”, wydawnictwo Dolna Półka, 2009

117 †

BEATA SOSNOWSKA

1968

Plansza komiksowa - "Różne dziewczyny", plansza nr 2, 2008

tusz, tempera, piórko/papier, 59 x 41 cm (arkusz)

sygnowana p.d.: 'SCEN. I RYS. BEATA SOSNOWSKA'

opisana na odwrociu: "RÓŻNE DZIEWCZYNY"

Druga spośród siedmiu plansz komiksu lesbijskiego cyklu „Różne dziewczyny” opublikowanej w dwumiesięczniku społeczno-kulturalnym LGBTQ REPLIKA w 2010 roku.

estymacja:

1 600 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

WYDANIA:

„Bostońskie małżeństwa”, wydawnictwo Dolna Półka, 2009

Beata Sosnowska jest artystką interdyscyplinarną. Jej tworzywem jest rysunek, w którym często odwołuje się do innych mediów takich, jak: film, fotografia i malarstwo. W swojej twórczości interesuje się stykiem między człowiekiem, czasem i procesami społecznymi. Na swoim koncie ma działania performatywne, które prezentowała m.in. na WRO'05, w Stoczni Gdańskiej, BWA Zielona Góra, BWA Łomża, CSW Łąźnia, w galerii Lokal 30, Galerii Żak oraz na Generatorze w ramach Malta Festiwal Poznań. Autorka multimedialnego tomiku poezji „W cieniu szumiących wind”. W latach 2012-2015 współtwórczyni kolektywu rysujących dziewczyn Dream Team. W chwili obecnej eksploruje komiks jako formę sztuki i komunikacji. Prowadzi warsztaty komiksowe w środowiskach osób wykluczanych społecznie takich jak osoby starsze, więźniarki i osoby LGBTQ. Jest autorką komiksu społecznego „Zeszyciki prowincjonalne”, oraz „Pytam: dlaczego?”, wydanych w formule selfpublishing jak również antologii „Krew” (wydawnictwo Centrala). W swoim dorobku ma liczne publikacje w antologiach, zinach oraz w czasopismach i gazetach, w tym między innymi: „Ha!art”, „Centrala”, „Timof Comics”, „Gazeta Wyborcza”, „Magazyn Pismo”, „Przekrój”, „Zeszyty Komiksowe”, „Fabularie”, „Comix Grrrlz/Dolna Półka”, „Replika”, publikuje w francuskim piśmie „La Revue LGBT BD”. Współpracuje z organizacjami feministycznymi i pozarządowymi. Mieszka i pracuje w Warszawie.

© 1971 G.P. SPATA S.p.A. ITALIA

118 †

ANNA HELENA SZYMBORSKA

1982

“Polish Porno Graphics. Seria I”, plansza 11, 2017

ołówek, tusz/karton, 42 x 29,6 cm (arkusz)

sygnowana i datowana ołówkiem p.d.: 'Anna H. Szymborska 2017'

estymacja:

1 600 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

WYDANIA:

album „Polish Porno Graphics”, wydawnictwo Planeta Komiksów, 2017

119 †

ANNA HELENA SZYMBORSKA

1982

“Polish Porno Graphics. Seria I”, plansza 13, 2017

łówek, tusz/karton, 42 x 29,6 cm (arkusz)

sygnowana i datowana ołówkiem p.d.: 'Anna H. Szymborska 2017'

estymacja:

1 600 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

WYDANIA:

album „Polish Porno Graphics”, wydawnictwo Planeta Komiksów, 2017

120 †

ANNA HELENA SZYMBORSKA

1982

“Polish Porno Graphics. Seria II”, plansza 21, 2018

tusz/karton, 42 x 29,6 cm (arkusz)

sygnowana ołówkiem p.d.: ‘Anna H. Szymborska’

estymacja:

1 600 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

WYDANIA:

przygotowanie do wydania w albumie „Polish Porno Graphics. Seria II”,
wydawnictwo Planeta Komiksów

Anna Helena Szymborska jest polską ilustratorką, autorką okładek i komiksów. Ukończyła Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Łomży na profilu Grafika Warsztatowa i Łódzką Akademię Sztuk Pięknych na kierunku Projektowanie Graficzne. W swojej twórczości zajmuje się zgłębianiem ludzkiej psychiki, często wykorzystując elementy mitologiczne, baśniowe oraz zaczerpnięte z podań ludowych. Najchętniej pracuje w technikach analogowych (ołówki, tusz, akwarela, akryl, olej), nie stroniąc jednak od technik cyfrowych w rysunku i malarstwie.

Ma w dorobku wiele publikacji i okładek do prestiżowych wydawnictw (m.in. „Nowa Fantastyka”, „Kapitan Żbik”, „Polish Porno Graphics”, „Polski Komiks Kobiety”). Brała udział w licznych wystawach w Polsce i zagranicą (m.in. na: wystawie komiksu polskiego na festiwalu Comicdom, Ateny; wystawie komiksu w Centralnym Muzeum Włókiennictwa w Łodzi; wystawie Comics from Poland na festiwalu Stockholm International Comics Festival).

121 †

RYSZARD DĄBROWSKI

1968

Erotoman z cyklu "Kicia robi dym"

cienkopis/papier 29,7 x 21 cm (arkusz)

Komiks pochodzi z serii publikowanej w czasopiśmie erotycznym "Twój Weekend" w latach 2010-18

estymacja:

800 - 1 200 PLN

200 - 300 EUR

Ryszard Dąbrowski jest rysownikiem i scenarzystą komiksowym. Uczył się w lubelskim Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych, studiował na Wydziale Artystycznym UMCS. Swoje pierwsze rysunki satyryczne publikował w punk-zinach, a później w „Lagazeta” – piśmie lubelskich anarchistów (LAGA – Lubelska Autonomiczna Grupa Anarchistów). Jest uważany za jednego z czołowych twórców polskiego komiksu undergroundowego i satyryczno-politycznego. Stworzył postaci Likwidatora, redaktora Szwedaka oraz Kici. Dąbrowski konstruuje postaci wyraziste i kontrowersyjne w odbiorze. Jego komiksy są przeważnie ostrą satyrą na wydarzenia i osoby z kręgu polskiej polityki i popkultury. Dąbrowski jest autorem 17 albumów komiksowych. Publikował też w gazetach i czasopiśmie: „Fakt”, „Gazeta Wyborcza”, „Krytyka Polityczna”, „Nie”, „Przekrój”, „Lampa”, „Nowa Fantastyka”, „Twój Weekend”, „Obywatel”, „Kurier Poranny”, „Produkt” i „AQQ”.

122 †

RYSZARD DĄBROWSKI

1968

Klub morsów z cyklu "Kicia robi dym"

cienkopis/papier 29,7 x 21 cm (arkusz)

Komiks pochodzi z serii publikowanej w czasopiśmie erotycznym "Twój Weekend" w latach 2010-18

estymacja:

800 - 1 200 PLN

200 - 300 EUR

123 †

RYSZARD DĄBROWSKI

1968

Klub jeździecki z cyklu "Kicia robi dym"

cienkopis/papier 29,7 x 21 cm (arkusz)

Komiks pochodzi z serii publikowanej w czasopiśmie erotycznym "Twój Weekend" w latach 2010-18

estymacja:

800 - 1 200 PLN

200 - 300 EUR

124 †

RYSZARD DĄBROWSKI

1968

Niewolnica z cyklu "Kicia robi dym"

cienkopis/papier 29,7 x 21 cm (arkusz)

Komiks pochodzi z serii publikowanej w czasopiśmie erotycznym "Twój Weekend" w latach 2010-18

estymacja:

800 - 1 200 PLN

200 - 300 EUR

125 †

ROBERT ADLER

1978

“Statek Namietności 3”, plansza III 13

tusz/papier, 29,7 x 21 cm (arkusz)

sygnowana ołówkiem na odwrociu: 'ROBERT | ADLER'

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

Robert Adler jest ilustratorem i rysownikiem komiksów. Wraz z Tobiaszem Piątkowskim stworzył serię „48 stron” oraz cykl „Status 7”. Jest autorem krótkich form komiksowych i ilustracji w „Nowej Fantastyce”. Wraz z Marcinem Hermanem współtworzył komiks „Brygada P.E.W.” w magazynie Kawaii. Wybrane publikacje: 48 stron, Mandragora 2001, Gołota vs Predator, Mandragora 2002, Breakoff, Egmont 2002, Drugie 48 stron, Mandragora 2003, Prawie 48 stron: Franky Krova, Mandragora 2003, 48 stron. Biały kruk, Mandragora 2003, Overload, Egmont 2003, Brygada P.E.W., Phoenix Press, 2004, Prawie 48 stron: Maciek (Komix Rewelacja), Mandragora 2004, 48 stron 1&2, Mandragora 2005, Kolejne prawie 48 stron: Kij Bij, Mandragora 2006, Na szczęście, Muzeum Powstania Warszawskiego 2007 (w antologii 44), krótkie formy w magazynie Kolektyw 2007-2012, Boli Blog: tylko dla dorosłych, Killer Panda Publishing, 2008, Do Androids Dream of Electric Sheep?: Dust to Dust, 1-8, BoomStudios, 2010, Statek Namietności, Dolna Półka 2013, Statek Namietności 2, Dolna Półka 2015, Chłopcy (Jakub Ćwiek) 2012, Chłopcy 2 (Jakub Ćwiek) 2013, Kompleks 7215 (Bartek Biedrzycki) 2014, Stacja: Nowy Świat (Bartek Biedrzycki) 2015, Dworzec Śródmieście (Bartek Biedrzycki) 2017.

źródło lustboat.comicgenesis.com

126 †

ROBERT ADLER

1978

“Statek Namiętności 3”, plansze III 14-1 oraz III 14-2

tusz/papier, 29,7 x 21 cm (arkusze)

sygnowane ołówkiem na odwrociu: 'ROBERT | ADLER'

estymacja:

1 800 - 2 400 PLN

450 - 600 EUR

127 †

ROBERT ADLER

1978

“Statek Namiętności 3”, plansza III 19

tusz/papier, 29,7 x 21 cm (arkusz)

sygnowana ołówkiem na odwrociu: 'ROBERT | ADLER'

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

128 †

ROBERT ADLER

1978

“Statek Namiętności 3”, plansza III 19

tusz/papier, 29,7 x 21 cm (arkusz)

sygnowana ołówkiem na odwrociu: 'ROBERT | ADLER'

estymacja:

1 000 - 1 400 PLN

250 - 350 EUR

129 †

OJCIEC RENE

1984

“Batman: Whore of Predator”, 2014

kredka, cienkopis, flamaster/papier, 21 x 15 cm (arkusz)
sygnowana i datowana p.d.: 'O.R. 2014', sygnowana na
odwrociu: 'Ojciec Rene'

Parodia komiksu „Batman vs. Predator”, niepublikowana
drukiem.

estymacja:

1 200 - 1 600 PLN

300 - 400 EUR

130 †

OJCIEC RENE

1984

“Hujboy in Hell - TRZY MAGICZNE BICZE”, 2015

kredka, cienkopis, flamaster/papier, 29,5 x 21 cm (arkusz)

sygnowana i datowana wewnątrz kompozycji p.d.: 'O.R.

2015', sygnowana na odwrociu: 'Ojciec | Rene'

estymacja:

1 600 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

131 †

OJCIEC RENE

1984

“Mexicocks / Hellboy: The Cock-Attack!!!”, 2016

kredka, cienkopis, flamaster/papier, 29,5 x 21 cm (arkusz)
sygnowana i datowana wewnątrz kompozycji: ‘O.R. 2016’,
sygnowana na odwrociu: ‘Ojciec | Rene’

Parodia okładki wydawnictwa Dark Horse Comics („Dark Horse Presents: Hellboy in Mexico”), niepublikowana drukiem.

estymacja:

1 600 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

Ojciec Rene jest twórcą komiksów, rysownikiem, scenarzystą oraz poetą. Związany z zinnami „Nansze”, hip-hopowym „Hardkorporacja”, „GTP”, „Biceps” oraz „IZine” i wydawnictwem Bazgrolle (m.in. w: „Qrczango Bizarro World” #2). Komiksy Ojca Rene ukazywały się również w szczecińskim magazynie kulturalno-informacyjnym „SIC!” oraz w magazynie „Menażeria”. Wydaje zinowe albumy komiksowe. Wybrane publikacje Ojca Rene: „Zmierch Markusa Anusa” (2009), „Sucker vs. Green Gay!” (2009), „Po prostu Lewy” (2009), „Sucker: Dildo of Destiny part one” (2009), „Sucker: Dildo of Destiny part two” (2009), „Hujboy: Spedalona trumna i inne opowieści” (2009), „The chocolate age of grotesque” (2009), „Sucker & Friends (?) – Galeria Postaci” (2010), „To nie są scenki z życia Stenki” (2009), „Jingle Balls” (2010), „Sucker: Kiedy miłość błaga o litość”, „Sucker kontra Potwór!!!” (2010), „Analna Wiosna” (2010), „Joma: Krew & Sperma” (2010), „Sperma Poncyła i inne historie +18” (2010), „Wniebowzięta przez wielbłąda” (2010), „Sny o potędze” (2011), „Chuj, Dupa, Kurwa, Cipa” (2011), „Co gryzie pytę Kleksa?” (2011), „Joma: Zbyt wiele pyt!” (2012), „Hujboy: Can you Fil it?!” (2012), „Czas Hardcore’u #1” (2013), „Czas Hardcore’u #2” (2013), „CHDiKK” (2016), „Czas Hardcore’u #3” (2019), „Poniżej Krytyki!” (2019), „Not Safe For Wank #1” (2019) oraz „Inność” (2019).

132 †

KRZYSZTOF TRYSTUŁA

1976

“Jungle Girl 1”, 2018

tusz, flamaster/papier, 70 x 50,2 cm (arkusz)

sygnowana i datowana wzdłuż prawej krawędzi: ‘K. TRY-
STUŁA 2018’. sygnowana i opisana na odwrociu: ‘KRZYSZ-
TOF TRYSTUŁA | JUNGLE GIRL 1’

estymacja:

1 600 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

Krzysztof Trystuła jest rysownikiem, plastykiem i ilustratorem. Ukończył Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Bydgoszczy. Od ponad 20 lat zajmuje się rysunkiem, projektowaniem, ilustracją oraz komiksem. Tworzy okładki do gier komputerowych i projektuje loga. Publikował w antologiach komiksowych (np. „Buszujący w Bydgoszczy”, „Komiksowy Przewodnik po Bydgoszczy”).

133 †

KRZYSZTOF TRYSTUŁA

1976

"Jungle Girl 2", 2019

tusz, flamaster/papier, 70 x 50,2 cm (arkusz)

sygnowana i datowana p.d.: 'TRYSTUŁA | 2019', sygnowana i opisana na odwrociu: 'KRZYSZTOF TRYSTUŁA | JUNGLE GIRL 2'

estymacja:

1 600 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

134 †

SZARLOTA PAWEL

1947-2018

Ilustracja satyryczno erotyczna, Kleks, "Strasznie pieprzysz", 1985

ołówek, gwasz/papier, 60 x 7,5 cm
 na okładce opis: 'Bobeczkiwi | Jołacha | 7.X.85 r'
 unikalna praca o charakterze prywatnym - komiks darowany mężowi z okazji urodzin

estymacja:
2 000 - 3 000 PLN
 500 - 700 EUR

POCHODZENIE:
 spuścizna artystki

135 †

SZARLOTA PAWEL

1947-2018

Ilustracja satyryczno erotyczna, Kleks, "Kapelusz", lata 80. XX w.

kredka, tusz, gwasz/papier, 60 x 26 cm
 unikalna praca o charakterze prywatnym - komiks darowany mężowi z okazji urodzin

estymacja:
2 000 - 3 000 PLN
 500 - 700 EUR

POCHODZENIE:
 spuścizna artystki

136 †

JERZY DRUŻYCKI

1930-1995

Zestaw 20 ex-librisów erotycznych

różne techniki wklęsłe/papier, 26,5 x 19,5 cm (wymiar każdej z kart)

Poprzedzone wstępem Andrzeja Banacha i spisem prac. Wydany jako tom 89 w Verlag Exlibristen, Frederikshavn, Dania, 1973. Numerowany egzemplarz (nr VII) z dedykacją autora dla właściciela. Opatrzony ex-librisem znanego polskiego numizmatyka i bibliofila Lecha Kokocińskiego autorstwa Jerzego Drużyckiego.

estymacja:

2 000 - 3 000 PLN

500 - 700 EUR

137 †

ANTONI UNIECHOWSKI

1903-1976

Scena erotyczna

tusz/papier, 29 x 20 cm (arkusz)

estymacja:

600 - 900 PLN

150 - 250 EUR

138 †

ANTONI UNIECHOWSKI

1903-1976

Scena erotyczna

tusz/papier, 30 x 21 cm (arkusz)

estymacja:

600 - 900 PLN

200 - 250 EUR

139 †

ANTONI UNIECHOWSKI

1903-1976

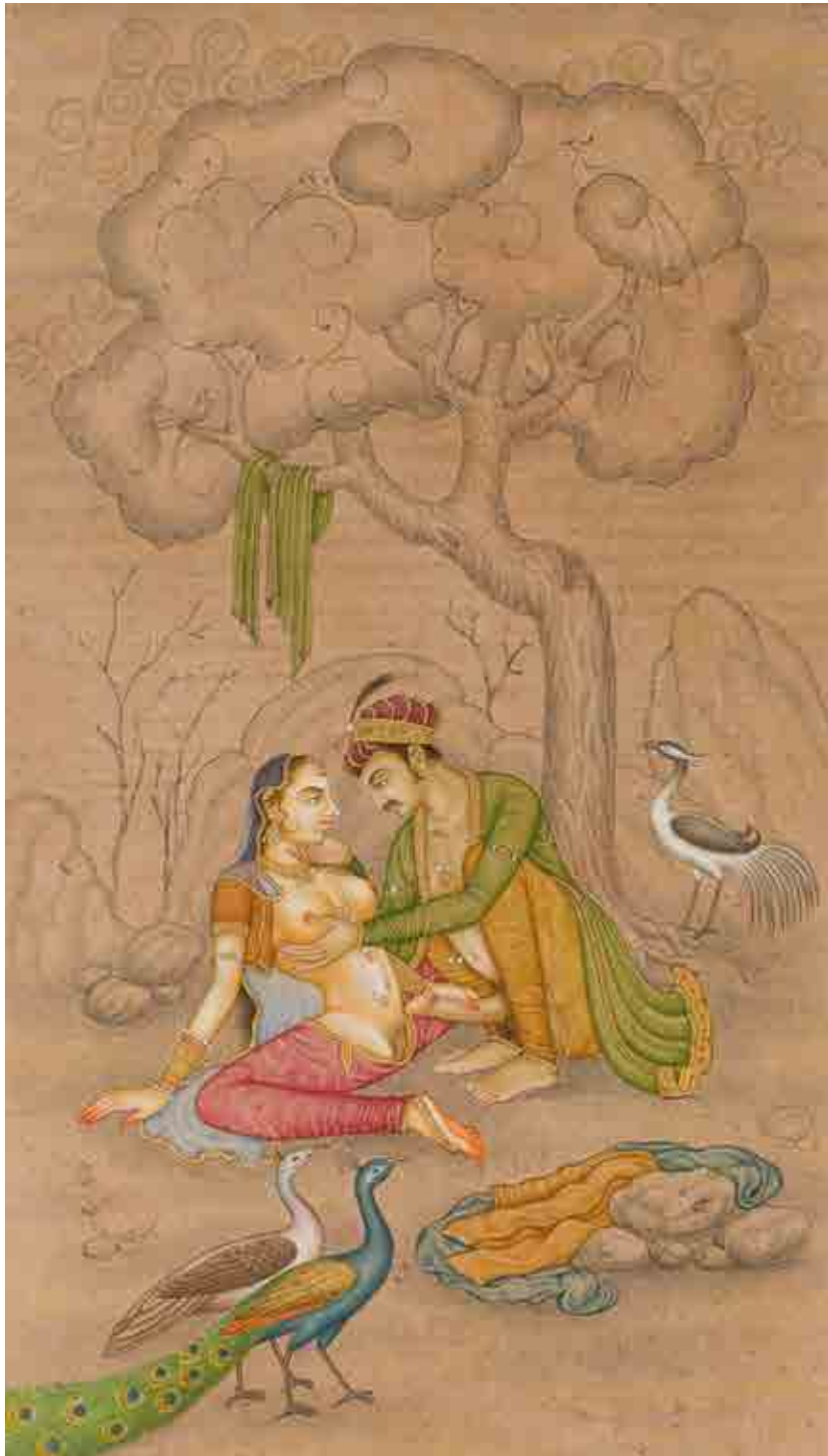
“Jak matka Joasię za płochość karala i na pielgrzymkę za pokutę wysłała i jak Joasia poprawiona wróciła”

tusz, akwarela/papier, 28,5 x 40 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany monogramem p.d.: 'AU'

estymacja:

7 500 - 10 000 PLN

1 900 - 2 800 EUR

140

ILUMINOWANA ILUSTRACJA DO KAMASUTRY

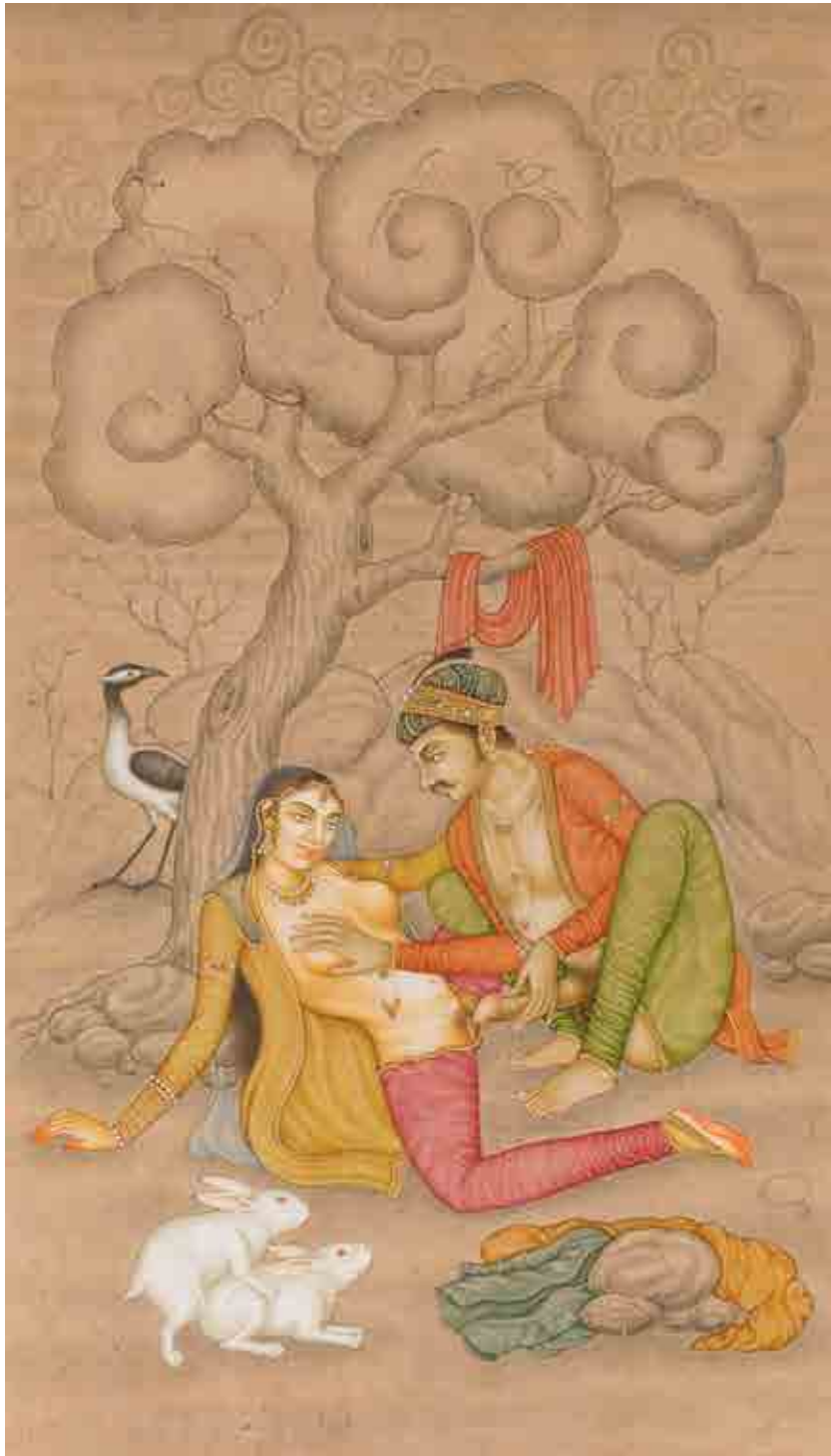
Indie, XVIII w.

tusz, gwasz/papier, 22,7 x 12,9 cm (w świetle passe-partout)

estymacja:

1 500 - 2 500 PLN

350 - 600 EUR

141

ILUMINOWANA ILUSTRACJA DO KAMASUTRY

Indie, XVIII w.

tusz, gwasz/papier, 22,8 x 12,9 cm (w świetle passe-partout)

estymacja:

1 500 - 2 500 PLN

350 - 600 EUR

142

IKEDA TERUKATA

1883-1921

Shunga z kobietą i mężczyzną, około 1899

drzeworyt barwny, 24,7 x 34,6 cm

estymacja:
2 600 - 4 000 PLN
650 - 950 EUR

143

IKEDA TERUKATA

1883-1921

Shunga z dwiema kobietami, około 1899

drzeworyt barwny, 24,76 x 34,60 cm

estymacja:
2 600 - 4 000 PLN
650 - 950 EUR

OBSCENICZNE, WIOSENNE OBRAZY

„Żyjąc tylko przez chwilę oddajemy się radości płynącej z księżycą, śniegu, kwitnienia wiśni i liści klonu; śpiewając pieśni, pijąc wino i zatracając się w przemijaniu, przepływanu, nie dbamy ni trochę o pospolitość, która zagląda nam w twarz; omijamy przeszkody tak jak tykwa unoszona z prądem rzeki – to właśnie nazywamy UKIYO”. Motto kultury Edo wskazuje na swobodny nastrój kultury XVIII-wiecznej Japonii, jednocześnie regulowanej przez surowy i autorytarny rząd szogunów. „I choć Świat Przepływający był stanem umysłu, miał on konkretny wymiar w licencjonowanych dzielnicach uciech i innych 'miejscach szczególnych' rozrywek. Te miejsca były następnie z powrotem przenoszone do codziennej rzeczywistości poprzez medium, jakim był obraz. Niezwykłą popularność zdobyły wówczas wizerunki wykonane techniką barwnego drzeworytu, którym Europa zachwyciła się w XIX wieku. Był to ten sam moment historyczny, w którym Zachód dostrzegł kulturę dzielnic uciech. Pomimo, że mieszkanki tych dzielnic prowadziły narzucony im, niełatwy tryb życia, potrafiły wytworzyć hipnotyczny urok. Celowo podtrzymywana i rozpowszechniana opinia o lubieżności oferowanych tam uciech dodawała z całą pewnością kolorytu pragnieniom o prawdziwych żądach. Centralnym punktem swojskiej lubieżnej mitologii była największa dzielnica uciech – położona w kierunku północno-wschodnim od Edo – Yoshiwara. Obrazy erotyczne kierowane były do osób, które nie mogły często odwiedzać tych miejsc z braku odpowiednich środków finansowych lub czasu, bądź z racji etycznych zobowiązań. Obrazy stanowiły substytut odwiedzin, produkt zastępczy, a więc były konsumowane niejako w zamian za realne wizyty. Stanowi to, oczywiście, zjawisko równoważne współczesnej pornografii. Yoshiwara była wierzchołkiem Przepływającego Świata, który stanowił źródło najbardziej lubieżnych obrazów” (cyt. za: Timon Screech, *Erotyczne obrazy japońskie 1700-1820*, Kraków 2006, s. 8).

Powszechnym terminem na drzeworyty o tematyce seksualnej było określenie „shunga” – w dosłownym tłumaczeniu oznaczające „obrazy wiosenne”. Zamiennymi określeniami były również opisowe nazwy jak „obrazy u węzłowia” (maura-e) czy eufemistyczne „roześmiane obrazy” (warai-e), gdzie w tym przypadku śmiech oznacza masturbację. Powszechnym, oficjalnym terminem było również określenie „książka erotyczna”. To właśnie w formie zszywanego albumu publikowane były shunga, z rzadka istniejące jako pojedyncze odbitki. Często przybierały one formę serii złożonych z najczęściej 12 plansz, nie powiązanych ani wspólnym tematem ani motywem przewodnim. Okładkowa ilustracja wprowadzała subtelnym przedstawieniem do erotycznej tematyki, natomiast pozostałe ilustracje były zdecydowanie bezpruderyjne, niemniej nie tworzyły rozwijającego się ciągu zdarzeń. „Postaci pojawiające się na tych przedstawieniach odzwierciedlają pragnienia odbiorców. Jeśli obrazy oglądane były przez samotnego mężczyznę, który nie mógł znaleźć partnera, nie dziwi fakt, że opisywały kogoś przez niego wymarzonego. Mogły to być np. prostytutki wysokiej rangi, służące lub inne osoby funkcjonujące w rolach żeńskich. Kult kurtyzan zwanych yūjo, stanowiących wyższą klasę rezydentek Yoshiwary, pobudzał męską świadomość znacząco stymulując pożądanie. Jak można się domyślać, odbijało się ono silnym refleksem na wyobraźni. Łatwiej było wydać pieniądze, by rzucić okiem na album z ilustracjami niż złożyć kosztowną wizytę w domu uciech. Przenosząc na drzeworyty shunga realia Yoshiwary, odtwarzano na kartach książek fantazje oparte na konkretnej rzeczywistości dzielnic uciech” (op. cit., s. 36).

Wśród różnorodnych erotycznych przedstawień częstym motywem były wątki homoseksualne. Również akcesoria erotyczne nie były czymś wyjątkowym w XVIII-wiecznej Japonii. „Na mocy prawa okresu Edo, żony daimmyō miały obowiązek stale rezydować w stolicy shoguna jako zabezpieczenie przed ewentualnym buntem ich mężów. Przez długi czas kobiety pozostawały same, podczas gdy mężowie zarządzali dobrami w dalekich prowincjach. Któż bardziej by potrzebował sprzętu do masturbacji niż żony możnowładców, wydawane za mąż decyzjami rodowymi, odizolowane w żeńskich dzielnicach i porzucone?” (op. cit., s. 30).

PROMEMORIA®

The Atelier of Beauty

MILAN PARIS LONDON MOSCOW NEW YORK HAMBURG MUNICH HONG KONG WARSAW

PROMEMORIA WARSAW
ul. Górnośląska 24, 00-484 Warszawa
t. +48 606 924 100

info.warsaw@promemoria.com
www.promemoria.com

SZTUKA DAWNA

PRACE NA PAPIERZE

AUKCJA 25 LUTEGO 2020, 19:00

STANISŁAW IGNACY WITKIEWICZ (WITKACY)
„Portret Janiny Popper”, 1925

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY
Dom Aukcyjny Desa Unicum, ul. Piękna 1A, Warszawa

WYSTAWA OBIEKTÓW
15 – 25 lutego 2020

SZTUKA WSPÓŁCZESNA

PRACE NA PAPIERZE

AUKCJA 27 LUTEGO 2020, 19:00

ZBIGNIEW MAKOWSKI
„Beneath the lamp”, 1988

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY
Dom Aukcyjny Desa Unicum, ul. Piękna 1A, Warszawa

WYSTAWA OBIEKTÓW
17 – 27 lutego 2020

SZTUKA DAWNA

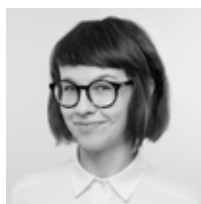
PRZYJMujemy OBIEKTY NA NADCHODZĄCE AUKCJE

XIX WIEK, MODERNIZM, MIĘDZYWOJNIE
19 MARCA 2020

Termin przyjmowania obiektów:
DO 3 LUTEGO 2020

kontakt: Tomasz Dziewicki
t.dziewicki@desa.pl,
22 163 66 46, 735 208 999

PRACE NA PAPIERZE
25 LUTEGO 2020

Termin przyjmowania obiektów:
DO 13 STYCZNIA 2020

kontakt: Małgorzata Skwarek
m.skwarek@desa.pl,
22 163 66 48, 795 121 576

GRAFIKA ARTYSTYCZNA
10 MARCA 2020

Termin przyjmowania obiektów:
DO 3 LUTEGO 2019

kontakt: Marek Wasilewicz
m.wasilewicz@desa.pl,
22 163 66 47, 795 122 702

ART OUTLET SZTUKA DAWNA
21 MAJA 2020

Termin przyjmowania obiektów:
DO 8 KWIECZNIA 2020

kontakt: Julia Materna
j.materna@desa.pl,
22 163 66 52, 538 649 945

SZTUKA WSPÓŁCZESNA

PRZYJMUJEMY OBIEKTY NA NADCHODZĄCE AUKCJE

KLASYCY AWANGARDY PO 1945
5 MARCA 2020

Termin przyjmowania obiektów:
DO 24 STYCZNIA 2020

kontakt: Klara Czerniewska-Andryszczyk,
k.czerniewska@desa.pl,
22 163 66 41, 664 150 866

NOWE POKOLENIE PO 1989
12 MARCA 2020

Termin przyjmowania obiektów:
DO 3 LUTEGO 2020

kontakt: Artur Dumanowski
a.dumanowski@desa.pl,
22 163 66 42, 795 122 725

PRACE NA PAPIERZE
27 LUTEGO 2020

Termin przyjmowania obiektów:
DO 9 STYCZNIA 2020

kontakt: Agata Matusieląńska
a.matusielanska@desa.pl,
22 163 66 50, 539 546 699

FOTOGRAFIA KOLEKCYJONERSKA
2 KWIECIEŃ 2020

Termin przyjmowania obiektów:
DO 21 LUTEGO 2020

kontakt: Katarzyna Żebrowska
k.zebrowska@desa.pl,
22 163 66 49, 539 546 701

Udział klienta w aukcji regulują WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ, WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI oraz niniejszy PRZEWODNIK DLA KLIENTA. Zachęcamy do zapoznania się z trzyczęściowym regulaminem, który ma na celu przedstawienie stosunku prawnego pomiędzy Domem Aukcyjnym DESA Unicum a kupującym w ramach aukcji. DESA Unicum pełni funkcję pośrednika handlowego pomiędzy komitentami wstawiającymi obiekty na aukcję a kupującymi. Warunki mogą być przez DESA Unicum odwołane lub zmienione poprzez aneksy dostępne w sali aukcyjnej lub poprzez obwieszczenie aukcjonerów.

PRZEWODNIK DLA KLIENTA

I. PRZED AUKCJA

1. Cena wywoławcza

Cena wywoławcza jest kwotą, od której aukcjoner rozpoczyna licytację. Zwyczajowo cena wywoławcza zawarta jest między połową a trzy czwarte dolnej granicy estymacji. Cena wywoławcza może być podana w katalogu.

2. Opłata aukcyjna

Do kwoty wylicytowanej doliczamy opłatę aukcyjną. Stanowi ona część końcowej ceny obiektu i wynosi 18%. Opłata aukcyjna obowiązuje również w sprzedaży poaukcyjnej, w przypadku kiedy obiekt nie został sprzedany w ramach aukcji. Kwota wylicytowana wraz z opłatą aukcyjną zawiera podatek od towarów i usług VAT. Na zakupione obiekty wystawiamy faktury VAT marża. Wystawiamy je na wyraźne życzenie klienta, najpóźniej siedem dni od daty zapłaty.

3. Estymacja

Podana w katalogu estymacja jest szacunkową wartością obiektu i ma charakter wskazówki dla zainteresowanego nim klienta. W celu uzyskania dodatkowych informacji odnośnie estymacji rekomendujemy kontakt z naszymi doradcami. Licytacja zakończona w przedziale estymacji lub powyżej górnej granicy estymacji jest transakcją ostateczną. Estymacje nie uwzględniają opłaty aukcyjnej ani żadnych opłat dodatkowych.

4. Estymacje w walutach innych niż polski złoty

Transakcje aukcyjne zawierane są w polskich złotych, jednakże estymacje w katalogu aukcyjnym mogą być podawane w euro lub dolarach amerykańskich. Kurs walut w dniu aukcji może się różnić od tego w dniu druku katalogu, informacja ta ma więc charakter orientacyjny.

5. Cena gwarancyjna

Jest to najniższa kwota, za którą możemy sprzedać obiekt bez dodatkowej zgody sprzedającego. Jest równa bądź niższa niż dolna granica estymacji. Poszczególne obiekty mogą, jednak nie muszą, posiadać ceny gwarancyjnej. Jeżeli w drodze licytacji cena gwarancyjna nie zostanie osiągnięta, zakończenie licytacji skutkuje odczytaniem przez aukcjonerów słowa "pass". Oznacza to, że transakcja nie została zawarta. Fakt ten zostaje ogłoszony bez uderzenia młotkiem. Opcjonalnie, jeżeli transakcja nie osiągnie ceny gwarancyjnej, aukcjoner może ogłosić zawarcie transakcji warunkowej. Fakt ten zostaje ogłoszony po uderzeniu młotkiem.

6. Pass

"Pass" zostaje odczytany przez aukcjonerów w momencie, kiedy licytacja danego obiektu nie osiągnęła poziomu ceny gwarancyjnej i nie dochodzi do zwarcia transakcji w ramach aukcji. Klienci zainteresowani takim obiektem mogą zgłaszać oferty zakupu po zakończeniu aukcji. Dom Aukcyjny zastrzega sobie prawo przyjęcia więcej niż jednej oferty poaukcyjnej. Klient, który złożył ofertę w wysokości ceny gwarancyjnej, ma pierwszeństwo zakupu. Dom Aukcyjny zastrzega sobie również prawo do nieoferowania obiektów w sprzedaży poaukcyjnej.

7. Transakcja warunkowa

Możliwość zawierania transakcji warunkowych w ramach aukcji musi być ogłoszona przez aukcjonerów przed rozpoczęciem aukcji. Tego typu transakcja zostaje zawarta w momencie, kiedy licytacja nie osiągnęła poziomu ceny gwarancyjnej i aukcjoner ogłosił taki fakt po uderzeniu młotkiem. Transakcja warunkowa traktowana jest jako wiążąca oferta nabycia obiektu po cenie wylicytowanej. Zobowiązujemy się do negocjacji ceny z komitentem, jednak nie gwarantujemy możliwości zakupu po cenie wylicytowanej. Jeżeli w toku negocjacji klient zdecyduje się podnieść ofertę do poziomu ceny gwarancyjnej lub zaakceptujemy wylicytowaną kwotę, umowa sprzedaży dochodzi do skutku. Jeżeli negocjacje nie przyniosą pozytywnego efektu w okresie pięciu dni roboczych liczonych od dnia aukcji, obiekt uznajemy za niesprzedany. W okresie tym zastrzegamy sobie prawo do przyjmowania po aukcji ofert równych cenie gwarancyjnej na obiekty wylicytowane warunkowo. W przypadku otrzymania takiej oferty od innego oferenta informujemy o tym fakcie klienta, który wylicytował obiekt warunkowo. W takim przypadku klient ma prawo do podniesienia swojej oferty do ceny gwarancyjnej i wtedy przysługuje mu prawo pierwszeństwa nabycia obiektu. W przeciwnym wypadku transakcja warunkowa nie dochodzi do skutku, a obiekt może zostać sprzedany innemu oferentowi.

8. Obiekty katalogowe

Zapewniamy fachową wycenę oraz rzetelny opis katalogowy powierzonego nam do sprzedaży obiektu. Wykonywane są one w najlepszej wierze z wykorzystaniem doświadczenia i fachowej wiedzy naszych pracowników oraz współpracujących z nami ekspertów. Mimo uwagi poświęcanej każdemu z obiektów w procesie opracowywania, dokumentacji pochodzenia, historii wystaw i bibliografii przedstawione informacje mogą nie być wyczerpujące, a w niektórych przypadkach pewne fakty odnoszące się do kolejnych właścicieli, ekspozycji oraz publikacji, w ramach których obiekt był prezentowany, mogą być celowo nieujawnione.

9. Stan obiektu

Opisy katalogowe nie prezentują pełnego stanu zachowania obiektów. Brak takiej informacji nie jest równoznaczny z tym, że obiekt jest wolny od wad i uszkodzeń. Wskazane jest zatem, aby zainteresowani zakupem konkretnego obiektu dokonali jego dokładnych oględzin na wystawie przedaukcyjnej oraz przeprowadzili konsultacje z profesjonalnym konserwatorem, którego na wyraźną prośbę możemy rekomendować. Na specjalne życzenie klienta możemy dostarczyć szczegółowy raport stanu zachowania obiektu. Przygotowując taki raport, nasi pracownicy oceniają stan obiektu, biorąc pod uwagę jego szacunkową wartość oraz charakter aukcji, w ramach której jest on wystawiony na sprzedaż. Mimo że oceny przedmiotów pod tym względem prowadzone są rzetelnie, należy pamiętać, że nasi pracownicy nie są zawodowymi konserwatorami. Jeśli obiekt sprzedawany jest w ramie, nie ponosimy odpowiedzialności za jej stan. W przypadku obiektów nieoprawionych chętnie polecimy profesjonalną pracownię opraw.

10. Wystawa obiektów aukcyjnych

Wystawy przedaukcyjne są bezpłatnie dostępne dla oglądających. W trakcie ich trwania zachęcamy do kontaktu z naszymi ekspertami, którzy chętnie odpowiedzą na wszystkie pytania i prześlą szczegółowe informacje o poszczególnych obiektach.

11. Legenda

Poniższa legenda wyjaśnia symbole, które mogą Państwo znaleźć w niniejszym katalogu:

☐ - obiekty bez ceny gwarancyjnej

↑ - obiekty, do których doliczamy opłatę wynikającą z tzw. droit de suite, tj. prawa twórcy i jego spadkobierców do otrzymywania wynagrodzenia z tytułu dokonanych zawodowo odsprzedaży oryginalnych egzemplarzy dzieł. Powyższa opłata jest obliczana według poniższych stawek:

- 1) 5% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 50 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 2 000 euro opłata 100 euro) oraz
- 2) 3% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 50 000,01 euro do równowartości 200 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 80 000 euro opłata 3 400 euro) oraz
- 3) 1% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 200 000,01 euro do równowartości 350 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 300 tys. euro opłata 8 000 euro) oraz
- 4) 0,5% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 350 000,01 euro do równowartości 500 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 400 tys. euro, opłata 8 750 euro) oraz
- 5) 0,25% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale przekraczającym równowartość 500 000 euro – jednak w kwocie nie wyższej niż równowartość 12 500 euro.

W Polsce droit de suite reguluje art. 19-19(5) ustawy o prawach autorskich i pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. z późniejszymi zmianami, zgodnie z obowiązującą w Unii Europejskiej dyrektywą 2001/84/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie prawa autora do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży oryginalnego egzemplarza dzieła sztuki. Opłata obliczana będzie z użyciem kursu dziennego NBP z dnia poprzedzającego aukcję. Opłata obliczana będzie, gdy równowartość kwoty wylicytowanej przekroczy 100 EUR.

- - obiekty sprowadzane z państw spoza Unii Europejskiej, do których ceny doliczamy podatek graniczny w wysokości 8% kwoty wylicytowanej
- - przedmioty wytworzone w całości lub zawierające elementy wytworzone z roślin lub zwierząt określanych jako chronione lub zagrożone
- ◊ - obiekty z pozwoleniem na wywóz

12. Prenumerata katalogów

W sprawie prenumeraty katalogów prosimy o kontakt pod numerem telefonu: 22 163 66 00 lub drogą mailową na adres: prenumerata@desa.pl. Katalogi dostępne są również na naszej stronie internetowej www.desa.pl. Zachęcamy do pobierania darmowych katalogów w formacie PDF.

II. AUKCJA

Udział w licytacji można wziąć osobiście, po uprzednim złożeniu zlecenia licytacji telefonicznej lub zlecenia licytacji z limitem.

1. Przebieg aukcji

Aukcję prowadzi aukcjoner, który wyczytuje obiekty i kolejne postąpienia, wskazuje licytujących, ogłasza zakończenie licytacji oraz wskazuje zwycięzcę. Zakończenie licytacji obiektu następuje w momencie uderzenia młotkiem przez aukcjonerów. Jest to równoznaczne z zawarciem umowy sprzedaży między domem aukcyjnym a licytującym, który zaoferował najwyższą kwotę. W razie zaistnienia sporu w trakcie licytacji aukcjoner rozstrzyga spór albo ponownie przeprowadza licytację danego obiektu. Zastrzegamy sobie prawo do utrwalania przebiegu aukcji za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Zastrzegamy sobie prawo do licytowania jedynie wcześniej zgłoszonych przez uczestników aukcji obiektów. W takiej sytuacji numery obiektów

są przed aukcją zgłaszane obsłudze domu aukcyjnego. Aukcjoner ma prawo do dowolnego rozdzielania lub łączenia obiektów oraz do ich wycofania z licytacji bez podania przyczyn. Opisy zawarte w katalogu aukcji mogą być uzupełnione lub zmienione przez aukcjонера lub osobę przez niego wskazaną przed rozpoczęciem licytacji. Aukcja jest prowadzona w języku polskim, jednak na specjalne życzenie uczestnika aukcji niektóre spośród licytacji mogą być równolegle prowadzone w językach angielskim i niemieckim. Prośby takie powinny być składane najpóźniej godzinę przed aukcją wraz z informacją, których obiektów dotyczą. Licytacja odbywa się w tempie 60-100 obiektów na godzinę.

2. Licytacja osobista

W celu licytacji osobistej należy wypełnić formularz udziału w aukcji i odebrać tabliczkę z numerem. Nowi klienci powinni zarejestrować się przynajmniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji, by dać nam czas na przetworzenie danych. W celu ich weryfikacji możemy poprosić o dokument potwierdzający tożsamość osoby rejestrowanej (dowód osobisty, paszport, prawo jazdy). Dane osobowe klientów są informacjami poufnymi i pozostają do wyłącznej wiadomości DESA Unicum i spółek powiązanych, które mogą przetwarzać dane osobowe uczestników aukcji w zakresie niezbędnym do realizacji zleceń licytacji. Klientom, którzy posiadają nieregulowane należności z tytułu zakupów na wcześniejszych aukcjach, możemy odmówić udziału w kolejnej. Prosimy o pilnowanie lizaka aukcyjnego. W przypadku jego zgubienia prosimy o natychmiastowe poinformowanie o tym naszej obsługi. Po zakończeniu aukcji należy zwrócić tabliczkę z numerem w punkcie rejestracji, a w przypadku zakupu należy odebrać potwierdzenie zawartych transakcji.

3. Licytacja telefoniczna

Jeżeli nie mogą Państwo uczestniczyć w aukcji osobiście, istnieje możliwość licytacji przez telefon za pośrednictwem jednego z naszych pracowników. Klienci zainteresowani taką usługą powinni przesłać wypełniony formularz zlecenia najpóźniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Nie ponosimy odpowiedzialności za realizację zleceń dostarczonych później. Formularz zlecenia dostępny jest na ostatnich stronach katalogu, w siedzibie naszego domu aukcyjnego oraz na naszej stronie internetowej. Formularz należy przesłać faksem, pocztą, mailem lub dostarczyć osobiście. Wraz z formularzem prosimy o przesłanie fotokopii dokumentu tożsamości w celu weryfikacji danych. Nasz pracownik połączy się z klientem przed rozpoczęciem licytacji wybranych obiektów. Nie ponosimy jednak odpowiedzialności za brak możliwości wzięcia udziału w licytacji telefonicznej w przypadku problemów z uzyskaniem połączenia z podanym przez klienta numerem telefonu. Dlatego rekomendujemy wskazanie maksymalnej kwoty (bez opłaty aukcyjnej), do której będziemy mogli licytować w Państwa imieniu. Zastrzegamy prawo do nagrywania i archiwizowania rozmów telefonicznych, o których mowa powyżej. Opisana usługa jest darmowa i poufna.

4. Licytacja w imieniu klienta

Drugą opcją dla klientów, którzy nie mogą osobiście uczestniczyć w aukcji, jest złożenie zlecenia licytacji z limitem. Klienci zainteresowani taką usługą również powinni przesłać wypełniony formularz najpóźniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Obowiązuje ten sam formularz co w przypadku licytacji telefonicznej. Zawarte w formularzu kwoty nie powinny uwzględniać opłaty aukcyjnej i opłat dodatkowych, powinny być wyrażone w polskich złotych oraz zgodne z tabelą postąpię przedstawioną w dalszej części przewodnika. Jeżeli podana kwota nie jest zgodna z kwotami w tabeli postąpię zostanie ona obniżona. Nasi pracownicy dołożą wszelkich starań, aby klient zakupił wybrany obiekt w możliwie jak najniższej cenie, nie niższej jednak niż cena gwarancyjna. Jeżeli limit jest niższy niż cen gwarancyjna w wypadku niesprzedania obiektu w czasie aukcji, limit rozpatrywany jest jako oferta poaukcyjna. Opcjonalnie może dojść do zawarcia transakcji warunkowej. W przypadku dwóch lub większej ilości zleceń z takim samym limitem decyduje kolejność zgłoszeń. Opisana usługa jest darmowa i poufna.

5. Tabela postąpię

Licytacja rozpoczyna się od ceny wywoławczej. Aukcjoner kolejne postąpienia podaje według tabeli postąpię. W zależności od przebiegu aukcji może on wedle własnego uznania zdecydować o innej wysokości postąpienia.

cena	postąpienie
0 - 2 000	100
2 000 - 3 000	200
3 000 - 5 000	200/500/800 (np. 3 200, 3 500, 3 800)
5 000 - 10 000	500
10 000 - 20 000	1 000
20 000 - 30 000	2 000
30 000 - 50 000	2 000/5 000/8 000 (np. 32 000, 35 000, 38 000)
50 000 - 100 000	5 000
100 000 - 300 000	10 000
300 000 - 700 000	20 000
700 000 - 1 500 000	50 000
1 500 000 - 3 000 000	100 000
3 000 000 - 8 000 000	200 000
powyżej 8 000 000	wg uznania aukcjонера

III. PO AUKCJI

1. Płatność

Kupujący zobowiązany jest do zapłaty należności za wycytowane obiekty w terminie 10 dni od dnia aukcji. Przekroczenie wyznaczonego terminu grozi naliczeniem odsetek ustawowych za okres opóźnienia w zapłacie. Akceptujemy płatność w gotówce do równowartości w polskich złotych 10 000 EUR obliczonej według średniego kursu waluty ogłoszonego przez NBP, obowiązującego w dniu dokonania płatności, kartami płatniczymi (MasterCard, VISA) oraz przelewem bankowym na konto: mBank S.A. 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002, Swift: BREXPLPWWA3. W tytule prosimy wpisać nazwę aukcji, datę aukcji oraz numer obiektu.

2. Płatność w walutach innych niż polski złoty

Wszystkie transakcje zawierane są w polskich złotych. Na specjalne życzenie po wcześniejszym uzgodnieniu dopuszczamy wpłaty w euro, dolarach amerykańskich lub funtach brytyjskich. Wartość transakcji opłacanej w innej walucie niż polski złoty będzie powiększona o opłatę manipulacyjną w wysokości 1%. Przeliczenia dokonujemy po dziennym kursie kupna waluty mBank S.A.

3. Odstąpienie od umowy

W razie opóźnienia nabywcy w zapłacie możemy odstąpić od umowy z nabywcą po bezskutecznym upływie terminu dodatkowego wyznaczonego na zapłatę.

W przypadku skorzystania przez DESA Unicum z prawa odstąpienia, określonego w akapicie powyżej, nabywca może zostać obciążony przez DESA Unicum karą umowną odpowiadającą 1,6 (słownie: jednej części i 60/100) naliczonej opłaty aukcyjnej. Kara umowna określona w zdaniu poprzednim jest płatna na wezwanie Desy Unicum w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania.

4. Reklamacje

Wszelkie możliwe reklamacje rozpatrywane są zgodnie z przepisami prawa polskiego. Reklamację z tytułu niezgodności towaru z umową można zgłosić w ciągu jednego roku od wydania obiektu. Wobec osób niebędących bezpośrednimi nabywcami na aukcji nie ponosimy odpowiedzialności za ukryte wady fizyczne oraz wady prawne zakupionych obiektów.

5. Odbiór zakupionego obiektu

Przy odbiorze zakupionych obiektów wymagamy okazania dokumentu potwierdzającego tożsamość. Obiekty mogą zostać wydane nabywcy lub osobie posiadającej pisemne upoważnienie. Może to nastąpić tylko w momencie pełnej płatności i uregulowania wszystkich zobowiązań wynikających z wcześniejszych zakupów. Zakupione obiekty na aukcji powinny być odebrane w ciągu 30 dni od aukcji. W przeciwnym razie mogą one zostać odesłane do magazynu zewnętrznego, a klient obciążony kosztami transportu oraz magazynowania. Wielkość opłat będzie uzależniona od operatora magazynu oraz rodzaju i wielkości obiektu. Tym samym ponosimy odpowiedzialność za utratę lub uszkodzenie obiektu jedynie przez okres 30 dni od aukcji.

6. Transport i przesyłka

Zapewniamy podstawowe opakowanie zakupionych obiektów umożliwiające odbiór osobisty. Na wyraźne życzenie klienta możemy pomóc w kontakcie z wyspecjalizowaną firmą zajmującą się pakowaniem i wysyłką dzieł sztuki.

7. Pozwolenie na eksport

Przed wzięciem udziału w aukcji potencjalnym licytującym radzimy, aby zorientowali się czy w razie potrzeby wywozu obiektu poza granice Polski nie są wymagane dodatkowe pozwolenia. Przypominamy, że reguluje to ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162 poz. 1568, z późn. zm.), zgodnie z którą wywóz określonych obiektów poza granice kraju wymaga zgody odpowiednich władz; w szczególności dotyczy to obrazów starszych niż 50 lat o wartości powyżej 40 000 złotych. Nabywca jest zobowiązany do przestrzegania przepisów w tym zakresie, a niemożliwość uzyskania odpowiednich dokumentów lub opóźnienie w ich uzyskaniu nie uzasadniają odstąpienia od sprzedaży ani opóźnienia w uiszczeniu pełnej ceny nabycia za obiekt. Na wyraźne życzenie klienta możemy pomóc w kontakcie z wyspecjalizowaną firmą zajmującą się sprawami formalnymi związanymi z eksportem dzieł sztuki.

8. Zagrożone gatunki

Przedmioty zrobione z materiału roślinnego lub zwierzęcego albo zawierające je, tj. m.in. koralowiec, skóra krokodyla, kość słoniowa, kość wieloryba, róg nosorożca, skorupa żółwia, niezależnie od wieku, procentu zawartości, mogą wymagać dodatkowych pozwoleń lub certyfikatów przed wywozem. Prosimy pamiętać, że uzyskanie dokumentów umożliwiających eksport nie jest równoznaczne z możliwością importu do innego państwa. Nabywca jest zobowiązany do przestrzegania przepisów w tym zakresie, a niemożliwość uzyskania odpowiednich dokumentów lub opóźnienie w ich uzyskaniu nie uzasadniają odstąpienia od sprzedaży ani opóźnienia w uiszczeniu pełnej ceny nabycia za obiekt. Obiekty tego typu zostały oznaczone dla Państwa wygodą symbolem „ ” opisanym w legendzie. Nie ponosimy jednak odpowiedzialności za błędy lub uchybienia w oznaczeniu przedmiotów zawierających elementy wytworzone z chronionych lub regulowanych prawem gatunków roślin i zwierząt.

WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ I WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI przedstawione poniżej określają prawa i obowiązki licytujących i kupujących z jednej strony oraz Domu Aukcyjnego DESA Unicum i komitentów z drugiej. Wszyscy potencjalni kupujący na aukcji powinni dokładnie przeczytać WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ i WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI zanim przystąpią do licytacji.

WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ

1. WPROWADZENIE

Każdy obiekt zaprezentowany w katalogu aukcyjnym przeznaczony jest do sprzedaży na warunkach określonych:

- w WARUNKACH SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ i WARUNKACH POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI,
- w innych informacjach podanych w pozostałych częściach katalogu aukcyjnego, w szczególności w PRZEWODNIKU DLA KLIENTA,
- w dodatkach do katalogu aukcyjnego lub innych materiałach udostępnionych przez DESA Unicum na sali aukcyjnej. W każdym przypadku zmiana warunków może nastąpić poprzez stosowny aneks bądź ogłoszenie podane do wiadomości przez aukcjонера przed rozpoczęciem aukcji. Poprzez licytację na aukcji, niezależnie czy osobistą, czy za pośrednictwem przedstawiciela, czy też na podstawie złożonego zlecenia licytacji telefonicznej lub z limitem, licytujący i kupujący wyrażają zgodę na brzmienie niniejszych WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ ze zmianami i uzupełnieniami oraz WARUNKÓW POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI.

2. DESA UNICUM JAKO POŚREDNIK HANDLOWY

DESA Unicum występuje jako zastępca pośredni działający w imieniu własnym, lecz na rachunek komitenta uprawnionego do rozporządzenia obiektem, chyba że inaczej zastrzeżono w katalogu, jego zmianach lub w ogłoszeniach podanych do wiadomości przed aukcją.

3. LICYTOWANIE NA AUKCJI

- DESA Unicum może według swojego uznania odmówić dopuszczenia niektórych osób do udziału w aukcji lub sprzedaży poaukcyjnej. Wszyscy licytujący muszą zarejestrować się przed aukcją, dostarczyć wymagane informacje przewidziane w formularzu rejestracji, okazać dokument potwierdzający tożsamość oraz odebrać tabliczkę z numerem licytacyjnym.
- Dla wygody licytujących, którzy nie mogą uczestniczyć w aukcji osobiście, DESA Unicum może zrealizować pisemne zlecenie licytacji. W takim przypadku nieobecni licytujący powinni wypełnić formularz „zlecenie licytacji”, który można znaleźć w katalogu, na stronie internetowej DESA Unicum lub otrzymać w siedzibie DESA Unicum. Kwoty wskazane przez licytującego w zleceniu licytacji nie powinny zawierać opłaty aukcyjnej i opłat dodatkowych, powinny być wyrażone w polskich złotych oraz zgodne z tabelą postąpień. Jeżeli podana kwota nie jest zgodna z kwotami w tabeli postąpień, zostanie ona obniżona. Aukcjoner nie akceptuje zlecenia licytacji, w którym nie ma wskazanej maksymalnej kwoty, do której DESA Unicum może zrealizować zlecenie. DESA Unicum dołoży starań, aby klient zakupił wybrany obiekt w możliwie jak najniższej cenie, nie niższej jednak niż cena gwarancyjna. Jeśli limit podany przez licytującego jest niższy niż cena gwarancyjna, a stanowi jednocześnie najwyższą ofertę, wówczas dochodzi do transakcji warunkowej. W przypadku dwóch lub większej ilości zleceń z takim samym limitem decyduje kolejność zgłoszeń. Wszystkie zlecenia licytacji wraz z fotokopią dokumentu tożsamości umożliwiający weryfikację danych osobowych powinny być przesłane (pocztą, faksem bądź e-mailem) albo dostarczone osobiście do siedziby DESA Unicum przynajmniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Dostarczone później zlecenia mogą nie być zrealizowane.
- Od osób zainteresowanych licytacją przez telefon wymaga się zgłoszenia chęci licytacji telefonicznej poprzez wypełnienie formularza „zlecenie licytacji”, dostępnego w katalogu, na stronie internetowej DESA Unicum lub w siedzibie DESA Unicum. Wszystkie zlecenia licytacji powinny być przesłane (pocztą, faksem, e-mailem) lub dostarczone osobiście do siedziby DESA Unicum przynajmniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Wymaga się również przesłania fotokopii dokumentu tożsamości w celu weryfikacji danych osobowych. Dostarczone później zlecenia mogą nie być zrealizowane. Licytacja telefoniczna może być nagrywana, złożenie zlecenia jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na nagrywanie rozmowy telefonicznej. Na wypadek trudności z połączeniem telefonicznym licytujący może określić na zleceniu limit, do którego pracownik domu aukcyjnego będzie licytował pomimo braku połączenia. Jeśli żaden limit nie jest określony na zleceniu, pracownik domu aukcyjnego uznaje w takim wypadku, że klient oferuje przynajmniej cenę wywoławczą.
- Podczas licytacji, zarówno osobistej, telefonicznej, jak i za pośrednictwem pracownika DESA Unicum, licytujący bierze osobistą odpowiedzialność za zapłatę za wylicytowane obiekty, co opisane jest dokładniej w paragrafie 3 punkcie 5 poniżej, chyba że przed rozpoczęciem aukcji zostało wyraźnie uzgodnione na piśmie z DESA Unicum, że oferent jest pełnomocnikiem zidentyfikowanej osoby trzeciej akceptowalnej przez DESA Unicum.
- Usługa licytacji na podstawie zlecenia licytacji nie podlega żadnej opłacie. DESA Unicum zobowiązuje się dochować należytej staranności w realizacji zleceń, jednak nie ponosi odpowiedzialności za niezrealizowanie takich ofert, chyba że wina za brak realizacji zlecenia leży wyłącznie po stronie DESA Unicum.

4. PRZEBIEG AUKCJI

- O ile nie zastrzeżono inaczej poprzez symbol, każdy obiekt oferowany jest z zastrzeżeniem ceny gwarancyjnej, która jest poufną minimalną ceną sprzedaży uzgodnioną między DESA Unicum i komitentem. Cena gwarancyjna nie może przekroczyć dolnej granicy estymacji.
- Aukcjoner może w każdym momencie aukcji wycofać którykolwiek obiekt, ponownie zaoferować przedmiot do sprzedaży (również bezpośrednio po uderzeniu młotkiem) w razie zaistnienia błędu bądź sporu co do wyniku licytacji. W powyższym przypadku aukcjoner może podjąć wszelkie działania, które uzna za stosowne i racjonalne. Jeżeli jakkolwiek spór co do wyniku licytacji powstanie po aukcji, wynik sprzedaży w ramach aukcji uznaje się za ostateczny.
- Aukcjoner rozpoczyna licytację i decyduje o wysokości kolejnych postąpień. W celu osiągnięcia ceny gwarancyjnej obiektu aukcjoner i pracownicy DESA Unicum mogą składać w toku licytacji oferty w imieniu komitenta bez wskazania, że czynią to w imieniu komitenta, bądź to przez składanie następujących po sobie ofert licytacyjnych, bądź też oferty w odpowiedzi na oferty składane przez innych oferentów. Jeżeli nie ma żadnych ofert na dany obiekt lub oferty są zbyt niskie, aukcjoner może uznać przedmiot za niesprzedany, co sygnalizuje terminem „pass”.
- Ceny na aukcji podawane są w polskich złotych i w tej walucie powinna być dokonana płatność. W odpowiedzi na potrzeby klientów zagranicznych estymacje w katalogu aukcyjnym mogą być podawane także w euro, funtach brytyjskich i dolarach amerykańskich, odzwierciedlając w przybliżeniu cenę przy obecnym kursie waluty. Stosownie do tego estymacje podawane w euro, funtach brytyjskich i dolarach amerykańskich mają charakter wyłącznie orientacyjny.
- Licytujący, który zaoferował najwyższą kwotę zaakceptowaną przez aukcjонера, jest zwycięzcą licytacji. Uderzenie młotkiem przez aukcjонера oznacza akceptację najwyższej oferty i zawarcie umowy sprzedaży między DESA Unicum a kupującym. Ryzyko i odpowiedzialność za obiekt przechodzący na własność kupującego opisane zostały w paragrafie 6 poniżej.
- Każda poaukcyjna sprzedaż obiektów oferowanych na aukcji podlega również WARUNKOM SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ oraz WARUNKOM POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI.

5. CENA NABYCIA I OPŁATA AUKCYJNA

- Dokwoty wylicytowanej doliczane jest opłata aukcyjna oraz opłaty dodatkowe wynikające z oznaczeń katalogowych obiektu. Opłata aukcyjna stanowi część końcowej ceny obiektu i wynosi 18%. Opłata aukcyjna obowiązuje również w sprzedaży poaukcyjnej.
- Do kwoty wylicytowanej mogą zostać doliczone inne podatki i opłaty, jeśli w katalogu zaznaczone to zostały odpowiednimi oznaczeniami (patrz: paragraf 1 punkt 10 „Przewodnika dla klienta”: „Legenda”).
- Jeśli nie uzgodniono inaczej, kupujący jest zobowiązany uiścić należność w terminie 10 dni od daty aukcji, niezależnie od uzyskania pozwolenia na eksport czy innych pozwoleń. Opłaty mają być uiszczone w polskich złotych gotówką (do równowartości 10 000 EUR), kartą lub przelewem bankowym:
 - DESA Unicum akceptuje płatność kartami płatniczymi MasterCard, VISA,
 - DESA Unicum akceptuje płatność przelewem bankowym na konto mBank S.A.: 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002, Swift: BREXPLPWWA3W tytule przelewu proszę podać nazwę aukcji, datę aukcji oraz numer obiektu.
- Własność zakupionego obiektu nie przejdzie na kupującego dopóki DESA Unicum nie otrzyma pełnej ceny nabycia za obiekt, w tym opłaty aukcyjnej. DESA Unicum nie jest zobowiązana do przekazania obiektu kupującemu do chwili przeniesienia własności obiektu na kupującego. Wcześniejsze przekazanie obiektu kupującemu nie jest równoznaczne z przeniesieniem prawa własności obiektu na kupującego ani zwolnieniem z obowiązku zapłaty przez niego ceny nabycia.

6. ODBIÓR ZAKUPU

- Odbiór wylicytowanych obiektów jest możliwy po dokonaniu wpłaty pełnej ceny nabycia oraz uregulowaniu innych płatności wobec DESA Unicum i spółek powiązanych. Jak tylko nabywca spełni wszystkie wymagania, powinien skontaktować się ze swoim doradcą klienta DESA Unicum lub z Biurem Obsługi Klienta pod numerem tel. 22 163 66 00, aby umówić się na odbiór obiektu.
- Kupujący powinien odebrać zakupiony obiekt w terminie 30 dni od daty aukcji. Po tym terminie DESA Unicum przesyła wszystkie wylicytowane obiekty do magazynu zewnętrzne, a kupujący obciążony zostanie kosztami transportu oraz magazynowania. Wielkość opłat będzie uzależniona od operatora magazynu oraz rodzaju i wielkości obiektu. Zaakceptowanie niniejszego regulaminu równoznaczne jest z zaakceptowaniem regulaminu spółki magazynowej. Po upływie 30 dni od daty aukcji na kupującego przechodzi ryzyko utraty i uszkodzenia nieodebranego obiektu, a także ciężary związane z takim obiektem, w tym koszty jego ubezpieczenia. DESA Unicum odpowiada względem kupującego za szkody z tytułu straty lub uszkodzenia obiektu, jednak jedynie do wysokości ceny nabycia obiektu.

3) Dla wygody kupującego DESA Unicum nieodpłatnie zapewni podstawowe opakowanie obiektu umożliwiające jego odbiór osobisty. Na wyraźne życzenie kupującego DESA Unicum może pomóc w kontakcie z wyspecjalizowaną firmą zajmującą się pakowaniem i wysyłką dzieł sztuki. Każde takie zlecenie odbywa się na odpowiedzialność klienta, DESA Unicum nie bierze odpowiedzialności za nieprawidłowe wykonanie usług przez przewoźników bądź inne osoby trzecie. Jeżeli klient sam wybierze firmę transportową, jej przedstawiciel powinien skontaktować się z DESA Unicum telefonicznie przynajmniej 24 godziny przed planowanym odbiorem obiektu pod numerem telefonu: 22 163 66 20.

4) DESA Unicum będzie wymagała okazania dowodu osobistego przed przekazaniem obiektu nabywcy bądź jego przedstawicielowi, który dodatkowo powinien posiadać pisemne upoważnienie od nabywcy.

7. BRAK PŁATNOŚCI

Bez uszczerbku dla innych praw sprzedający, w przypadku gdy nabywca nie uiszczy pełnej ceny nabycia za obiekt w terminie 10 dni od daty aukcji, DESA Unicum może zastosować jeden lub kilka z poniższych środków prawnych:

- przechować obiekt w siedzibie DESA Unicum lub w innym miejscu na ryzyko i koszt klienta;
- odstąpić od sprzedaży obiektu, zatrzymując dotychczasowe opłaty na poczet pokrycia szkód;
- odrzuć zlecenie nabywcy w przyszłości lub zrealizować takie zlecenie pod warunkiem uiszczenia kaucji;
- naliczać odsetki ustawowe w wysokości 12% w skali roku od dnia wymagalności płatności do dnia zapłaty pełnej ceny nabycia;
- odsprzedać obiekt na aukcji lub prywatnie z estymacjami i ceną minimalną ustaloną przez DESA Unicum. Jeśli obiekt na drugiej aukcji sprzeda się za kwotę niższą niż cena nabycia, na której kupujący wylicytował obiekt, nabywca pozostający w zwole będzie zobowiązany do pokrycia różnicy wraz z kosztami przeprowadzenia dodatkowej aukcji;
- wszczęć postępowanie sądowe przeciwko kupującemu w celu odzyskania zaległości;
- potrącić należności nabywcy względem DESA Unicum z wierzytelności wobec tego nabywcy wynikających z innych transakcji;
- podjąć wszelkie inne działania odpowiednie do zaistniałych okoliczności.

8. DANE OSOBOWE KLIENTA

W związku ze świadczonymi usługami oraz wymogami prawnymi związanymi z przeprowadzeniem aukcji DESA Unicum może wymagać od klientów podania danych osobowych lub w niektórych przypadkach (np. w celu sprawdzenia wypłacalności, poświadczenia tożsamości klienta lub w celu uniknięcia fałszerstwa) pozyskać dane o kliencie od osób trzecich. DESA Unicum może również wykorzystywać dane osobowe dostarczone przez klienta w celach marketingowych, dostarczając materiały o produktach, usługach bądź wydarzeniach organizowanych przez DESA Unicum oraz spółki powiązane. Zgadając się na WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ i podając dane osobowe, klienci zgadzają się, że DESA Unicum i spółki powiązane mogą wykorzystać te dane do ww. celów. Jeśli klient chciałby uzyskać więcej informacji o polityce prywatności, skorygować swoje dane lub zrezygnować z dalszej korespondencji marketingowej, prosimy o kontakt pod numerem 22 163 67 00.

9. OGRANICZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI

1) DESA Unicum wyłącza wszelkie gwarancje inne niż WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI w najszerszym zakresie dopuszczonym prawem.

2) Z zastrzeżeniem punktu 5 w paragrafie 9 całkowita odpowiedzialność DESA Unicum będzie ograniczona wyłącznie do ceny nabycia zapłaconej przez kupującego.

3) DESA Unicum nie jest odpowiedzialna za pomyłki słowne czy na piśmie w informacjach podanych klientom oraz nie ponosi odpowiedzialności wobec żadnego licytującego za błędy w trakcie prowadzonej aukcji lub popełnione w innym zakresie związanym ze sprzedażą obiektu.

4) Z zastrzeżeniem punktu 5 w paragrafie 9 DESA Unicum nie bierze odpowiedzialności wobec kupującego za szkody przewyższające cenę nabycia, o której mowa w punkcie 1 paragrafu 9 powyżej, niezależnie czy taka szkoda jest charakteryzowana jako bezpośrednia, pośrednia, szczególna, przypadkowa czy następca. DESA Unicum nie jest zobowiązana do zapłaty odsetek od ceny zakupu.

5) Żaden przepis w niniejszych WARUNKACH SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ nie wyklucza lub nie ogranicza odpowiedzialności DESA Unicum wobec kupującego, wynikającej z jakiegokolwiek oszustwa bądź świadomego wprowadzenia w błąd lub z winy umyślnej.

10. PRAWA AUTORSKIE

1) Sprzedający nie przekazują wraz z obiektem prawa autorskiego ani prawa do reprodukcji obiektu.

2) Prawa autorskie do wszystkich zdjęć, ilustracji i tekstów związanych z obiektem sporządzonych przez lub dla DESA Unicum, włączając zawartość tego katalogu, stanowią własność DESA Unicum. Nie mogą być one wykorzystane przez kupującego ani inne osoby bez uprzedniej zgody pisemnej DESA Unicum.

11. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1) Niniejsze WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami, o których mowa w paragrafie 1 powyżej, oraz WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI wyczerpują całość praw i obowiązków pomiędzy stronami w odniesieniu do sprzedaży obiektu.

2) Wszelkie zawiadomienia powinny być kierowane na piśmie na adres DESA Unicum. Powiadomienia kierowane do klientów będą przesyłane na adres podany w ostatnim piśmie do DESA Unicum.

3) Jeśli jakiegokolwiek z postanowień WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ okazałyby się nieważne, bezskuteczne lub niemożliwe do zastosowania, pozostałe postanowienia będą nadal obowiązywać. Brak działania lub opóźnienie w wykonywaniu praw wynikających z WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ nie oznacza zrzeczenia się praw lub zwolnienia z obowiązków ani nie uchyla obowiązywalności całości bądź części z postanowień WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ.

12. PRAWO OBOWIĄZUJĄCE

Prawa i obowiązki stron wynikające z niniejszych WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ oraz WARUNKÓW POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI, przebieg aukcji i jakiegokolwiek sprawy związane z powyższymi postanowieniami podlegają prawu polskiemu. DESA Unicum w szczególności zwraca uwagę na przepis:

1) ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) – wywóz określonych obiektów poza granice kraju wymaga zgody odpowiednich władz,

2) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.) – muzea rejestrowane mają prawo pierwokupu zabytków bezpośrednio na aukcji za kwotę wylicytowaną powiększoną o opłatę aukcyjną,

WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI

Przez autentyczność obiektu rozumiemy właściwe podanie autorstwa obiektu i prawidłowe jego datowanie. DESA Unicum udziela gwarancji autentyczności obiektów zaprezentowanych w tym katalogu na okres 5 lat od daty sprzedaży przez DESA Unicum z poniższymi zastrzeżeniami:

1) DESA Unicum udziela gwarancji autentyczności obiektu jedynie bezpośredniemu nabywcy obiektu (konsumentowi). Powyższa gwarancja nie obejmuje:

a) kolejnych właścicieli obiektu, włączając w to osoby, które nabyły od bezpośredniego nabywcy obiekt odpłatnie, w drodze darowizny lub dziedziczenia;

b) obiektu, co do którego trwa spór o autorstwo;

c) obiektu, którego autorstwo jest jedynie domniemane, co w katalogu i na certyfikacie oznaczone jest następującymi zapisami: brak dat życia po imieniu i nazwisku artysty, nazwisko artysty poprzedzone jedynie inicjałem imienia, znak zapytania w nawiasie lub bez nawiasu („?” lub „(?)”) po nazwisku artysty, przed lub po imieniu i nazwisku artysty określenia: „przypisywany/e/a”, „Attributed” lub skrót „Attrib.”;

d) obiektu powstałego w bliżej lub szerzej rozumianym kręgu oddziaływania stylu danej osoby artysty, co w katalogu i na certyfikacie oznaczone jest użyciem przed lub po imieniu i nazwisku artysty jednego z następujących określeń: „krag”, „szkoła” bądź „naśladowca”;

e) obiektu, którego określenie autorstwa było zgodne z ogólnie przyjętą opinią specjalistów, uczonych i innych ekspertów;

f) obiektu, w przypadku którego podana w katalogu roczna data powstania różni się od faktycznej o mniej niż 15 lat;

g) obiektu, w przypadku którego w datowaniu pojawiło się prawidłowe określenie stulecia, natomiast nieprawidłowe określenie części tego stulecia (połowy lub ćwierci);

h) obiektów z XX w., XIX w. i starszych, w przypadku których faktycznie stwierdzone datowanie różni się w stosunku do podanego w katalogu „na korzyść” obiektu, tj. obiekt okazał się starszy, niż było to podane w opisie;

i) obiektu, którego opis i datowanie zostały uznane za niedokładne przy użyciu metod naukowych lub testów, które nie były ogólnie przyjęte w czasie wydawania tego katalogu bądź w tamtym czasie były uznawane za nadmiernie kosztowne lub niewykonalne, albo według wszelkiego prawdopodobieństwa mogłyby spowodować uszkodzenia lub utratę wartości obiektu. DESA Unicum zastrzega iż opis uzupełniający (pochodzenie, historia wystaw, literatura) został wykonany w dobrej wierze i błędy w tym zakresie nie mogą być podstawą do reklamacji. DESA Unicum zastrzega, sobie również 5% jako granicę błędów w przypadku podawania poszczególnych wymiarów obiektu.

„WOJCIECH FANGOR. COLOR AND SPACE”

Wydawnictwo Skira przygotowało niespodziankę dla fanów twórczości Wojciecha Fangora. Ponad 200-stronicowy album „Wojciech Fangor. Color and Space” prezentuje twórczość artysty na przestrzeni połowy wieku. W albumie znalazł się wstęp autorstwa Magdaleny Dabrowski, kalendarium z życia artysty

wzbogacone o nigdy niepublikowany materiał archiwalny oraz szereg wysokiej jakości reprodukcji prac malarskich. Wydanie w języku angielskim.

Wydawnictwo: Skira

Cena: 169 zł

